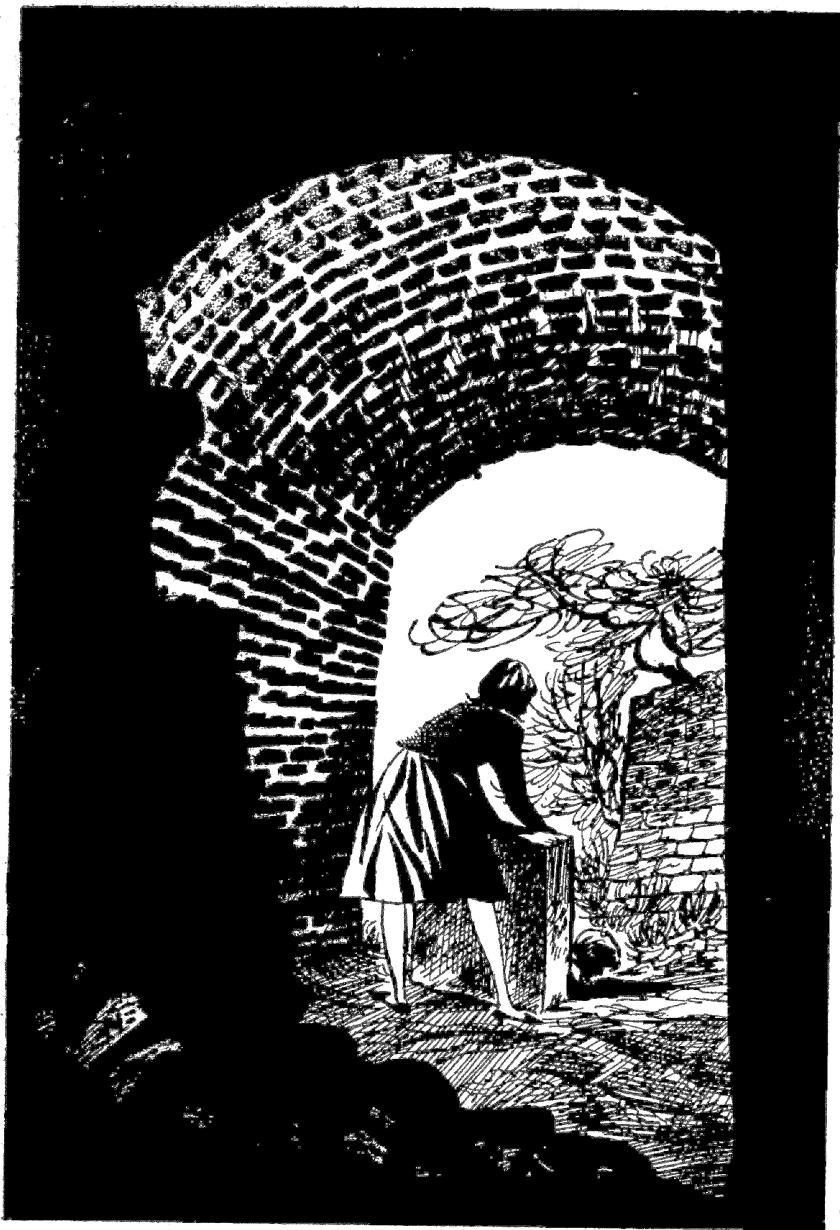

Heleen van Ramsborst

Reina's eerste H.B.S.- jaar

**REINA'S
EERSTE H.B.S.-JAAR**

REINA'S
EERSTE H.B.S.-JAAR

DOOR

HELEEN VAN RAMSHORST

Met illustraties van Kees van Lent

VIERDE DRUK

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

1. HET TOELATINGSEXAMEN

„Als ik dat nare „herexamen” maar niet hoefde te doen,” zuchtte Reina Elsinga, en keek met een meelijwekkend gezicht de familiekring rond.

„Wees er maar zeker van dat de leraar je helemaal binnenste buiten keert; hij probeert altijd uit je te trekken wat er niet in zit,” verklaarde Alfred met sombere stem.

Reina kreunde.

Zij had een paar weken geleden haar toelatingsexamen voor de H.B.S. gedaan en vanmorgen kreeg zij bericht dat zij terug moest komen voor een herexamen Nederlands.

„Maak je niet zenuwachtig, kleintje! De leraars zijn geschikte lui, voor nieuwelingetjes tenminste,” troostte Onno zijn zusje.

„Kleintje! Als je maar weet dat ik morgen evengoed een H.B.S.-er ben als jij,” hapte Reina.

„Als je slaagt tenminste,” plaagde Alfred.

De hele familie lachte om Reina's diep ongelukkige zucht.

„Kom, kind, zo erg is het toch niet. Eén vak herexamen wijst er toch op dat je de andere vakken goed hebt gemaakt,” bemoedigde moeder haar oudste dochter.

„Denkt u morgen aan me, moeder? Heus, dat helpt.”

„Natuurlijk denken wij aan je.”

„k Wou dat er nog meer meisjes uit het dorp naar de H.B.S. gingen. Het reizen lijkt mij wel leuk, maar zo alleen is niks gedaan.”

„Ada Raadsma en Rien Wolters reizen toch ook heen en weer?”

„Jawel, maar zij zijn veel ouder dan ik en gaan op de „Kweek”. Daar heb ik dus niet veel aan.”

„Kom, Reintje, naar bed, kind, morgen moet je vroeg op en je moet goed uitgerust zijn,” zei moeder.

Reina stond op. Gaf vader en moeder een zoen, de jongens een klap en ging dan zachtjes, om de kleintjes niet wakker te maken, naar haar slaapkamertje, dat ze met haar vijf jaar jongere zusje deelde.

„Reina!”

„Ben je nog wakker, zus?”

„Zeg, Reina, hoor eens, ik weet zeker dat je slaagt morgen!”

Reina ging op 't randje van Betty's ledikant zitten.

„Hoe weet je dat zo zeker, zus?”

„Omdat ik het aan God gevraagd heb, en ik heb aan Keesje en Laura gezegd dat ze 't ook moesten doen, en vader en moeder doen het natuurlijk, en de jongens denk ik ook wel, nou, dan slaag je toch!”

Reina kuste haar zusje.

„Dank je wel, zus, je bent een schat,” zei ze hartelijk en ging dan met een rustig gevoel naar bed, en toen moeder, een halfuur later, haar meisjes ging toestoppen, sliep Reina als een roos.

In de brede gang van de H.B.S. staan ze bij elkaar, de jongens en de meisjes die een herexamen moesten doen en nu hun vonnis afwachten.

Het drukke gebabbel over vragen die zij gehad hebben en werk dat gemaakt is, is voorbij. Het wordt steeds stiller in de gang. Zou er nu nog niet over hun lot beslist zijn?

Daar gaat een deur open. Een schok gaat door de wachten-

den, maar nee, het is de conciërge die zeker 't een of ander halen moet. Ongeduldige voeten trappelden zenuwachtig op de stenen vloer. Eindelijk, eindelijk worden ze toch in de aula binnengelaten.

Eerst twee meisjes die met moeite hun tranen bedwingend terugkomen. Zonder groet gaan zij weg.

„Gezakt,” fluisteren de anderen medelijdend.

Dan gaan de overigen naar binnen en onder hen is ook Reina Elsinga. Zij hoort een stroom van woorden over zich heengaan, waaruit zij alleen dit éne begrijpt: Zij is *geslaagd*. Zij is nu een leerlinge van de H.B.S. geworden.

't Volgende ogenblik is ze buiten, waar ze opgewonden Onno om de hals vliegt.

„Geslaagd, On, geslaagd!” juicht ze, maar bedaart opeens als ze de ogen van een ander meisje even op zich voelt rusten.

„Dat is ook één van de geslaagden,” zegt ze en kijkt het meisje, dat alleen wegstapt, na.

„Zou ze me uitlachen?” denkt Reina, „omdat ik zo gek deed, ze *keek* zo.”

„Kom, Rein, vooruit nou, als we rennen halen we de trein nog net, anders moeten we een uur wachten, gauw nou!”

Weg holt het tweetal, zo hard ze kunnen en op het laatste nippertje rollen ze nog de trein in. Hijgend en puffend en lachend laat Reina zich in een hoekje vallen.

„Ziezo, dat is nu voortaan mijn hoekje.”

„Kun je begrijpen, de hoekplaatsjes zijn voor de „oudere jaars”, snap je! De baby's zitten in 't midden.”

„Poeh! O, Onno, wat ben ik blij, wat zullen vader en moeder nu in spanning zitten, en meneer Grevers ook natuurlijk. O, ik kan haast niet stilzitten, ik moet je eens even knijpen!”

„Laat je 't, dwaas kind, vanavond zijn mijn armen bont en blauw.”

Als de trein stopt, is Reina de eerste die eruit springt, regelrecht in vaders armen. Een geweldig gejuich schalt over 't perron van Meerwijk, zodat de reizigers nieuwsgierig uit de coupéaampjes komen hangen en onwillekeurig meelachen. Behalve moeder en Laura is het hele stel naar het station gekomen. Aan vaders arm danst Reina naar huis.

Moeder staat op de stoep uit te kijken. Nauwelijks ziet het troepje haar of uit vier, vijf monden gelijk hoort zij de vrolijke roep: „Geslaagd!”

Die avond was het feest thuis. Buren en schoolvriendinnen kwamen gelukwensen. Moeder, stel je voor, kwam met een reuzentaart met slagroom en „stolde suiker”, zoals Betty het glazuur betitelde, binnen.

Met een kleur en schitterende ogen genoot Reina haar succes.

„Vind je examen doen nu nog zo verschrikkelijk?” vroeg vader, toen het laat en eindelijk bedtijd was.

„Nee,” zuchtte Reina, „ik wist niet dat het zo fijn was.”

2. HEEN EN WEER REIZEN

De lange heerlijke vrije vakantie, met al de genoegens van picknick in de bossen, van roeien en zeilen, van zwemmen en wandeltochten, was maar al te gauw omgevlogen en nu moest het werk weer aangevat worden.

De avond voordat de school begon, nam vader Reina apart voor een vertrouwelijk gesprek.

„Nu begint morgen je nieuwe leven,” zo begon vader. „Zie je er tegenop, Reina?”

„O, nee, helemaal niet. 't Lijkt mij enig, al de andere meisjes die ik nu leer kennen, en 't heen en weer reizen, fijn!”

„Ja, dat lijkt je wel. Ik zie je al met een rij vriendinnen! Maar meisje, denk eraan, leren is nummer één. Tot nu toe was je op een christelijke school. Je komt nu voor het eerst op een neutrale, omdat het niet anders kan. Je komt in aanraking met kinderen die een andere opvoeding hebben gehad dan jij. Ook zullen erbij zijn van een ander geloof. Heb je daar al eens aan gedacht?”

„Nee, vader, helemaal niet.”

„Kijk, dat moet je je toch even goed indenken. Er zullen zeker ogenblikken komen dat jij anders voelt en denkt dan verscheidene andere meisjes. Kom dan altijd eerlijk voor je mening uit. Natuurlijk moet je geen houding aannemen van: „ik weet het toch veel beter dan jij,” maar *schaam* je ook niet voor je geloof in onze Heer. Wees er zeker van dat er extra op je gelet wordt door die anderen. Dus kind, al-

tijd eerlijk en recht door zee en een goede vriendin zijn.
Begrijp je me, Reina?"

„Ja, vader.”

Reina keek recht in vaders ernstige ogen en stak hem haar hand toe.

„Ik zal mijn best doen, vader.”

Mijnheer Elsinga was tevreden met dat eerlijke antwoord.

Toen begon het nieuwe leven van vroeg opstaan, haasten voor de trein, schoolgaan, lessen leren.

Op school zat Reina naast een lang blond meisje met een „schat” van een jurk aan en een snoezig gezicht. Zij, met haar bruine huid, leek er wel het lelijke jonge eendje bij. Zij heette Constance Berkel van Ravensteyn.

„Zeker een vreselijke deftigheid,” dacht Reina, „met zo’n jurk en zo’n naam.”

En ja, nu wist ze ’t opeens weer, ’t was datzelfde kind, dat zo „keek”, toen, na het examen.

Tussen de verschillende lessen en om twaalf uur werd er kennis gemaakt en Reina merkte direct dat verscheidene meisjes Constances gezelschap zochten. Ze noemden haar Conny. ’t Bleek dat de meeste meisjes elkaar kenden, maar Reina kende niemand. Dat gaf wel een beetje een eenzaam gevoel.

„Waar kom jij eigenlijk vandaan?” vroeg Conny haar op eens.

„Uit Meerwijk,” vertelde Reina. „Ik heet Reina Elsinga.”

„O, en reis je heen en weer of ben je ergens in huis?”

„Ik reis heen en weer, leuk hoor.”

„Wat je maar leuk noemt,” viel nu een ander meisje, dat Hetty Vermeulen heette, in.

„Als ik jou was, zou ik proberen zo gauw mogelijk hele-

maal hier te komen. Wat heb je nu in zo'n gat als Meerwijk!"

„Gat,” zei Reina verontwaardigd, „'t is een gezellig dorp met een prachtige omgeving. Ken je onze bossen?”

Hetty lachte spottend, maar Conny kwam Reina te hulp:

„Ja, dat is waar, ik ben er dikwijls met de auto doorgekomen, 't is er schitterend.”

„Ja, hè,” kwam Reina blij, „en weet je wat ook zo fijn is?”

Maar nu kreeg Hetty opeens haast.

„Laten we nu toch gaan,” drong ze, „wie weet hoe laat 't al is. Waar ga jij koffiedrinken, Reina?”

„Ik blijf hier, met de jongens.”

„Welke jongens?” vroeg Hetty opeens heel belangstellend.

„O, mijn broers Onno en Alfred; kijk, daar heb je Onno,” en Reina sprong vrolijk haar grote broer tegemoet.

„Zo, al vriendschap gesloten, kleintje?”

„Hè, Onno, schei nu toch alsjeblijft uit met dat „kleintje”.

Als de meisjes 't horen, krijg ik die bijnaam nog.”

„'t Kon erger,” meende Onno en trok Reina plagend aan haar vlecht.

Na enkele weken was Reina op school ingeburgerd. Ze kende nu alle meisjes en jongens uit haar klas, en de leraren met naam en toenaam.

Vooraf met Conny kon ze best opschieten. Dat leek haar een gezellig type, al was ze een beetje stil.

Eens op een middag zei Conny:

„Je kon best 's middags een poosje met mij meegaan, dan kunnen we zolang samen werken tot je naar de trein moet.”

„Graag,” zei Reina, „veel gezelliger dan in die nare wachtkamer.”

Tien minuten later stond Reina in de hal van een groot deftig huis. Bewonderend keek ze rond.

Nou, nou, dat was niet mis! Sjonge, wat een prachtige dingen stonden hier.

„Kom!” drong Conny, „laten we maar dadelijk naar mijn kamer gaan.”

„Ga je niet eerst even naar binnen?” Reina's ogen werden groot van verbazing.

„Naar binnen? Nee, waarom? Mams is toch niet thuis; die is nooit thuis!”

Reina keek Conny aan. Verbeelde ze 't zich of klonk haar stem opeens helemaal anders.

„Ja, zie je,” en Conny praatte al door, „mams heeft het heel druk, mams is erg knap en werkt veel op sociaal gebied.”

„Op sociaal gebied? Wat bedoel je?”

„Och, dat weet je toch wel, vergaderingen voor bejaardenzorg, voor verwaarloosde kinderen en zulke dingen.”

„O,” zei Reina vaag, ze begreep 't maar half.

„O, Conny, wat een beeldige kamer.” Reina bleef een ogenblik op de drempel staan. „Wàt gezellig!”

„Ja, hè,” deed Conny blij, „ik heb 'm zelf mogen inrichten en telkens heb ik er weer wat bij gevraagd. Nu is mijn volgende wens nog een open haardje, en dat krijg ik vast wel met mijn verjaardag.”

„Nee, zeg, wat enig is het hier. Wat een schat van een lamp. O, en die pelikaan en die . . . Conny je lijkt wel een prinses!”

Conny lachte en genoot van Reina's enthousiasme.

„Laten we liever aan ons werk gaan,” zei ze. „Wat eerst, Frans?”

„Ja, goed.”

Twee hoofden, een blond en een donker, bogen zich over één boek.

Een poosje was het stil.

„Gezellig, zo samen,” zuchtte Conny, „zo leer je veel prettiger. Waar werk jij, ook alleen?”

Reina kleurde een beetje. Ze dacht aan haar eigen kleine hokje thuis, dat ze nog met zus delen moest, en dat alleen maar geschikt was om er te slapen.

„Nee,” zei ze. „Ik werk op vaders tekenkamer. Vader is architect, zie je.”

„Hè, wat leuk.”

„Leuk? Dat dacht je maar! De jongens en zus werken er ook en Alfred „zoemt” altijd als hij zit te leren, je weet niet hoe lastig dat is.”

„Ik wou dat ik een broer had,” zuchtte Conny. „’t Zou me, geloof ik, niets kunnen schelen, al zoemde hij nog zo hard.”

„Dat zou je eerst eens moeten ondervinden, meisje. Broers hebben, valt tegen,” zuchtte Reina.

„Juist leuk. Hè, een groot gezin lijkt me ideaal!”

„Zou je niet meevallen,” zei Reina, en ze dacht aan al die werkjes die in een groot gezin moeten gebeuren, en waar je altijd net aan gezet wordt als je er helemaal geen zin in hebt. Ze vond Conny’s leven wel zo verkieselijk als ’t hare, maar het leek haar beter deze gedachte voor zich te houden. Om van onderwerp te veranderen, stelde ze voor elkaar te gaan overhoren.

Dit vond Conny uitstekend en zo werkten ze een tijdje door totdat Reina plotseling op de klok keek.

„Kind, ik moet weg,” schrok ze en holderdeholder vloog ze de trappen af, de straat op, naar ’t station, waar ze op ’t laatste nippertje de coupé binnenvloog, door een koor van vrolijke stemmen begroet; alleen Alfred zat in een hoekje

met een vreselijk slachtofferachtig gezicht over een boek gebogen.

„Strafwerk?” informeerde Onno.

„Och, die vervelende slierasperge,” bromde Alfred, en dan verontwaardigd:

„Ik had per ongeluk met mijn pen tegen mijn neus getikt. Gevolg: zwarte punt. Laat ik nou net een meetkundesom op 't bord moeten maken! De hele klas brulde, de slierasperge kwaad en ondergetekende strafwerk, als een baby!”

„Flauw,” meende Reina, „nee, dan moet je Van Doorn hebben, die zou mee hebben gelachen, die is heel anders.”

„O, spaar me, alweer een bewonderaarster van Van Doorn; jullie meisjes schijnen een wonder in die man te zien!”

„O, en jullie zeker niet. Kees van Vliet zei laatst ook nog: Geen fijner vent dan Van Doorn.”

„Dan is Kees in dat opzicht ook een meisje,” verkondigde Alfred en gaf zijn vriend een por.

„Ik een meisje! Dat zul je gewaarworden,” en een ogenblik later zat de stevige Kees triomfantelijk boven op de spartelende Alfred.

't Was wel leuk zo'n stoeipartij, maar Reina had geen tijd er langer op te letten. Ze grabbelde haar Engelse boek uit haar tas en begon te leren. De tas bleef opengeslagen op de bank liggen.

Toen kwam er een ondeugende flikkering in de ogen van de plaagzieke Kees; ongemerkt gleed zijn hand in de tas en Reina's abonnement verdween in z'n zak.

Nu zou je morgenochtend wat beleven!

En ze beleefden wat.

Rustig, niets kwaads vermoedend, zat Reina de volgende morgen in de trein haar lessen nog eens over te kijken, toen er een controleur verscheen, die kaartjes en abonnementen

kwam controleren. Hij was om zijn strengheid zeer gevreesd. Wee degene die zijn abonnement had vergeten. Haastig werd er in zakken en tassen rond gegrabbeld en dan het abonnement getoond; alleen Reina kon het hare niet vinden. Zenuwachtig smeet zij haar boeken op de bank, zocht en zocht, maar het kwam niet te voorschijn. Nu kwam de gevreesde maar haar toe.

„Abonnement.”

„Ik . . . ik heb het wel, maar ziet u, ik heb het niet,” stotterde Reina.

De jongens schoten in de lach, maar „de strenge” bleef streng.

„Kom, opschieten alsjeblieft! Is het er niet, dan ga jij straks maar eens mee naar de stationschef. Begrepen?” en verdwenen was hij naar de volgende coupé.

Reina keek wanhopig rond, als een muis in de val.

„Snappen jullie daar nu iets van? Ik heb mijn abonnement altijd in mijn tas, ik haal het er nooit uit; hoe kan dat nu opeens weg zijn?”

„Je zoekt zeker met je neus,” veronderstelde Alfred, „geef eens hier die tas!”

Nogmaals werd de tas aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen, maar ook Alfred kon 't niet te voorschijn toveren.

„Weet je wat, Reina. Als de trein stopt, spring je er direct uit, rent naar de uitgang en als je dan doet of je vreselijke haast hebt, laten ze je wel door. Vanavond vind je het natuurlijk thuis.”

„Ja, jij hebt mooi praten, maar ik weet geen raad.”

„Laat mij nog eens kijken,” zei Kees, nam op zijn beurt de tas en vond ook niets.

„'t Is naar,” verkondigde hij met een ernstig gezicht, inwendig proestend.

„Als 't maar niet gestolen is!”

„Gestolen! Hoe kan dat nou, nee, dat is onzin. Ik kan 't alleen met het uithalen van mijn boeken hebben laten vallen, hier of thuis.”

„Hier in elk geval niet,” zei Onno, die de grond al had geinspecteerd.

Op dat moment verscheen de controleur opnieuw. 't Vogeltje zat gevangen, ontsnappen was nu onmogelijk.

Toen de trein stopte, nam hij Reina zonder veel complimenten mee. Onno wilde ook meegaan, maar toen werd het Kees toch te erg. Op een holletje liep hij Reina na en stopte haar het abonnement in de hand.

„Hier, ik heb het gevonden.”

„Hé, hoe kan dat nou?”

Verheugd liet Reina haar verloren schat zien.

De controleur, kwaad om het oponthoud, gaf haar een ongezouten standje voor haar slordigheid.

Met een beteuterd gezicht kwam Reina bij de anderen terug.

Toen kon Kees zich niet meer houden en barstte in lachen uit.

Onmiddellijk begreep Reina het.

„Jij hebt het gedaan, dat is gemeen!”

„'t Was kostelijk,” schaterde Kees. „O, dat benauwde gezicht van jou! Wat een mop!” Hij vertelde hoe hij de vorige dag het abonnement uit haar tas had gepikt.

Reina was woedend.

„Jij altijd met je vals gesar, ik kan je niet uitstaan, ik snap gewoon niet dat Alfred zo'n vriend wil hebben.”

„Zeg,” kwam nu Onno tussenbeide, „zeg jochie, haal jij

zulke grappen uit met je vrienden en niet met een meisje, ben je helemaal mall!"

„Hoor *mijnheer* eens, kan niet eens tegen een grap, flauwe vent!" zei Kees, die nu ook boos werd.

„Kom, Alf," en samen stapten ze weg, maar niemand hoorde hoe Alfred Onno's woorden nog een beetje aandikte.

„Kon ik weten dat er vandaag controle zou zijn," bromde Kees, die nu toch wel 't land had.

Onno gaf Reina een stevige duw:

„Wees nou wijs, Rein, en toon je niet boos, dan is de pret er voor hem meteen af."

Die dag nam Reina eenvoudig geen notitie van Kees. Maar thuis moest ze 't geval toch in kleuren en geuren vertellen. Vader en moeder vonden 't ook helemaal geen aardige grap en zus had diep medelijden met Reina; vreselijk leek het haar door zo'n man meegenomen te worden.

„Ga je zo dadelijk nog even mee naar Jansen z'n nieuwe kassen kijken? Dat zal je goed doen," voegde ze er wijs aan toe.

Ze lachten allemaal. Die malle zus.

Moeder beloofde ook mee te zullen gaan, 't kon nog net voor donker.

Nu, 't was ook wel de moeite waard om er een kijkje te nemen. Jansen, de oude groenteman, had zijn kwekerij precies tegenover het huis van de Elsinga's. Hij had jarenlang gespaard voor nieuwe kassen en nu had hij ze eindelijk, en vol trots toonde hij alles aan mevrouw, Reina en de jongens, terwijl zus, zijn kleine vriendinnetje, meesprong en trouw hielp om alles uit te leggen.

„Maar kun je dat nu wel allemaal aan, Jansen?" vroeg moeder.

„k Hoop er nog een poosje de kracht voor te hebben, me-

vrouw, en Bart is een flinke vent, die neemt me al een stuk werk uit handen.”

„Ja, je hebt een ferme zoon,” prees moeder.

Jansen knikte. „’t Is ook voor hem, dat ik dit begin, ’t is voor hem.”

„Prachtig, hè moeder,” juichte zus, „kijk eens, hij heeft ook nieuwe rietmatten; die gaan over de kassen heen als ’t koud is of als ’t hagelt, anders zou ’t glas breken.”

„Kom, jongens, nu allemaal aan ’t werk,” drong moeder, en bedankte Jansen voor z’n uitleggingen.

Reina ging weer opgewekt aan haar huiswerk. Zus had toch gelijk, nu was ze die kribbige stemming van de hele dag kwijt.

Wat is buiten wonen toch heerlijk!

3. DE HANDBALCLUB

't Plan om een handbalclub op te richten was van Hetty Vermeulen uitgegaan, en natuurlijk vond het direct bijval in de klas.

't Kon nog best, in oktober had je soms prachtig weer, en 's winters kon je, als 't niet te nat was, ook wel spelen.

Reina was een en al belangstelling, 't kon leuk worden.

„Ja, en weet je wat we doen moesten, die dagen dat het slecht weer is? Bij jullie een van allen aan huis met elkaar een mooi boek lezen!”

Reina wipte van plezier van haar ene voet op de andere; vrolijk keek ze de kring rond.

„Zeg,” kwam Hetty een beetje scherp, „is 't plan van mij of van jou?”

„Van jou natuurlijk.”

„Nou, bemoei je er dan niet dadelijk mee. Bij lelijk weer gaan we natuurlijk naar de bios of ergens gezellig thee drinken.”

„Ook leuk,” vond Reina edelmoedig. „Als ik thuis vraag of ik op een vrije middag blijven mag en met de gewone trein thuiskomen, kan ik ook meedoen.”

„Ja maar,” zei Hetty, „ik wou 't 's zondagsmiddags doen, kun je dan ook hier zijn?”

Reina's gezicht betrok.

„Hè nee,” zei ze, „niet 's zondags, dan mag ik niet, laten we nou 's woensdags of 's zaterdags.”

Maar de een had 's woensdags zangles, een ander 's zaterdags vioolles, geen enkele keer konden ze allemaal tegelijk.

„Dan er maar over stemmen,” vond Conny.

Zo gebeurde het en de meeste meisjes stemden voor de zondag. Reina viel dus af. 't Was een grote teleurstelling voor haar. Ze was al zo helemaal in 't plan opgegaan, maar er was niets aan te doen, 't was eerlijk gegaan.

Hetty's ogen hadden even blij getinteld, toen Reina afviel, maar ze bedwong zich gauw.

„Lekker,” dacht ze, „dat kind doet nu lekker niet mee. Misschien kan ik nou Conny's vriendin worden.”

„Toe, Reina,” zei Conny, „vraag 't thuis eens, misschien mag je best, we doen toch geen kwaad met handballen?”

Nee, kwaad deden ze niet, dat moest Reina toegeven.

„Waarom zou je dan niet mogen?”

„Omdat 't zondag is,” zei Reina verlegen.

„Dat weet je toch wel,” spotte Hetty, „die vromen zitten de hele zondag in de kerk.”

„Wat een onzin, je weet er niets van,” zei Reina en kreeg een kleur van kwaadheid.

„Ga je dan niet naar de kerk?”

„Jawel, maar . . .”

„Zie je well Nou, ieder z'n plezier, hoor, jij in de kerk en wij fijn op 't handbalveld. Wie zal er naar een veld informeren . . .”

Reina keerde zich boos om. Ze wilde niet langer luisteren. Die Hetty kon soms zo hatelijk zijn. Als ze 't maar even te pas kon brengen, zei ze „die vromen”, net of kinderen uit een christelijk gezin anders zijn dan andere.

Maar 't was toch jammer van de club. Je zag dikwijls zulke enige plaatjes van handballers in tijdschriften en zo, en in boeken las je er ook over. In boeken had je altijd

clubs; ze had er zich juist zoveel van voorgesteld ook bij een club te behoren. Zou ze 't toch eens vragen thuis? Maar nee, 't mocht beslist niet, gek eigenlijk, je deed toch geen kwaad, daar had Conny gelijk in.

Toen de hele familie 's middags aan tafel zat, begon Reina: „Vader, de meisjes van onze klas gaan een handbalclub oprichten.”

„Zo, dat is aardig, een gezond spel in de buitenlucht.”

Ha, dat viel meel

„Ja, 't lijkt me dol, ik zou ook graag meedoen.”

„Ja, dat begrijp ik,” lachte vader, „biecht maar eens gauw op hoe duur 't wel is!”

Duur? Daar had ze nu nog helemaal niet aan gedacht.

„Ja, er moet toch een terrein gehuurd worden en je hebt toch palen en ballen nodig!”

„Ja, maar och, dat zal zo heel veel niet zijn. Hè, 't zou zo leuk zijn, paps, zou ik niet mogen?”

„Zie er eerst maar eens achter te komen hoeveel 't kost. Misschien krijg je 't dan voor je verjaardag, vind je ook niet, moeder?”

„Fijn,” zei Reina, maar 't kwam niet zo van harte als vader gedacht had. Hij keek Reina eens opmerkzaam aan en vroeg toen:

„Nog meer te vertellen, Reintje?”

„'t Is 's zondagsmiddags, vindt u dat erg?”

„Maar kind, dat weet je nu toch zelf wel.”

„Och, waarom zou 't eigenlijk niet mogen, 't is toch geen kwaad? De andere meisjes begrepen ook niet, waarom 't niet mag.”

„Dat kan best zijn, maar jij begrijpt het toch wel?” vroeg moeder nu.

Ze zaten allemaal opletten te luisteren. De grote jongens

hadden al zo dikwijls zulke dingen gehad. Ze hadden 't thuis maar nooit gevraagd, wisten toch wel dat 't niet mocht, maar waarom eigenlijk niet, ja, dat wisten ze ook wel, maar helemaal tevreden waren ze er niet mee geweest. En nu kwam Reina opeens zo uit de hoek.

Reina peuterde wat met mes en vork.

„Och, 't is toch maar een spelletje, wat geeft dat nou?”

„Daar heb je gelijk in. Maar daar gaat het niet om. Kijk eens, ik zie dat zo. De zondag, die heerlijke vrije dag, die elke week terugkomt, is een groot geschenk van God, waarvoor wij heel dankbaar moeten zijn. Wij beginnen die dag dus met allemaal samen naar de kerk te gaan, daarna hebben wij tijd voor elkaar. De zondag is zo'n fijne dag waarop wij als *gezin* allemaal bij elkaar zijn. Niemand hoeft zich te haasten. Wij kunnen rustig samen eten, samen wandelen, samen muziek maken of lezen. Jullie vrienden en vriendinnen zijn hartelijk welkom, dat weet je. Een zondag, zo samen doorgebracht, kan ons dichter bij God en bij elkander brengen. Van de zondag moeten wij vreugde in ons hart meedragen voor de werkweek die komt.”

Reina zat stil voor zich uit te kijken. Het was *waar*, hun zondag *was* een fijne dag, maar toch... de club opgeven was wel erg.

„U vindt het dus niet goed?”

„Lieve kind, als jij denkt gelukkiger te zijn als je meespeelt, dan moet je het maar doen. Alleen één ding: ik wil niet dat er 's zondags gejaag en gevlieg is. Je haast moeder niet en als wij niet op *jouw* tijd met eten klaar zijn, doe je zelf maar een boterham in een papiertje en verdwijnt je. Probeer maar eens hoe je dat bevalt.”

Ja, nu moet zij dus zelf kiezen. Als ze kiest „thuisblijven”, dan heeft zij er op school natuurlijk spijt van, dat is vast, en

als zij kiest „meedoen”, dan heeft ze thuis het land. O, bah, wat is dat nu moeilijk.

„Ik zal er nog eens over denken, vader,” zegt ze.

„Goed, kind. Wij horen dan je besluit wel.”

„Mag je van thuis?” was de eerste vraag van Conny, toen Reina de volgende morgen op school kwam.

„Ja, 't mag wel.”

„O, fijn!”

„Ja, het mag wel, dat is te zeggen, ik mag zelf kiezen of ik meedoe of niet.”

„Nou, dan is het makkelijk genoeg, zou ik zo denken. Kom, ga mee. Hetty en Loes zijn er gisteravond op uit geweest om een veld te huren. Gauw gaan horen of zij geslaagd zijn.” Op het schoolplein stonden de meisjes al bij elkaar, toen Reina en Conny aankwamen hollen.

„En?” vroeg Conny.

„We zijn geslaagd,” vertelde Hetty. „Op het terrein achter de ijsbaan kunnen we een veld huren. Dat is dus ook niet zo ver weg. We kunnen het op zondagmorgen krijgen van tien tot twaalf uur. Gaan jullie daarmee akkoord?”

„Prima.” „Uitstekend!” werd er van alle kanten geroepen.

Alleen Reina stond er stil bij. Op zondagmorgen, precies onder kerktijd, nee dat kon niet, dat zou vader nooit goedvinden. En zelf . . .

„Doe jij ook mee, Reina?” vroegen de meisjes.

„Nee,” zei Reina, „nee, het spijt me erg, maar dan kan ik niet.”

Conny was verbaasd over Reina's antwoord.

„Je mocht toch!” zei ze.

„Ja, dat wel, maar 's morgens niet, begrijp je.”

Nee, Conny begreep het *niet*, maar er scheen niets aan te doen te zijn. En zo kwam Reina buiten de club te staan.

Op school werd het er nu niet prettiger op voor Reina. Het leek wel of de meisjes nergens anders meer over konden praten dan over de handbalclub. Verscheidene jongens en meisjes uit de tweede klas deden ook mee en zo kwamen er toch spelers genoeg. 't Hinderde dus niet of Reina Elsinga niet meedeed, vond Hetty.

Zij legde ook steeds meer beslag op Conny. Zij moest haar juist altijd iets vragen of zeggen of had noodzakelijk iets af te spreken als Reina met Conny mee zou gaan, zodat er van samen werken ook al niet veel meer kwam.

Dikwijls slenterde Reina direct van school maar naar 't station. Zij en Marie Velt waren de enige meisjes uit hun klas die buiten de club stonden, en Marie Velt was een meisje aan wie je weinig had. Die kwam altijd laat op school en was 't eerst weer verdwenen; ze scheen zich niets van 't hele gedoe aan te trekken..

Soms bracht Reina Marie een eindje weg en bij zo'n gelegenheid vroeg ze:

„Vind je 't ook zo vervelend, dat gehandbal? Je hoort tegenwoordig niets anders meer, en als je niet meedoet, is 't net of je op school ook maar half meetelt.”

„Och, ik trek me er niets van aan. Ik wist vooruit dat ik niet met alles mee zou kunnen doen. Wij zijn te arm voor zulke dingen, begrijp je. Ik heb mijn eigen vriendinnen en heb ze dus helemaal niet nodig. Jij moet 't je ook maar niet aantrekken, zeg!”

Maar ja, dat was gemakkelijker gezegd dan gedaan. Reina vond Marie een onverschillig kind. Ze kon haar maar niet aardig vinden. Ze vroeg ook nooit of Reina eens meeging

naar huis, zoals Conny gedaan had, en nog wel eens deed. Nee Reina trok 't zich *wel* aan, ze werd boos op al de meisjes die haar zo links lieten liggen, en een beetje ja-loers ook.

Die anderen konden maar net doen waar ze zin in hadden. Fijn, hoor. Reina begon zich terug te trekken; probeerde niet eens meer zich bij de anderen aan te sluiten en had echt medelijden met zich zelf.

Toen 't zover met haar gekomen was, gebeurde het op een keer dat Hetty met een mooie bal in de hand de kleedkamer kwam binnenvliegen. Reina stond bij de prullemand een punt aan een potlood te slijpen en lette niet bijzonder op Hetty, tot ze haar hoorde zeggen:

„Kijk, kinders, ik heb een bal meegebracht; nu kunnen we fijn oefenen voor schooltijd en tussen de lessen. We hebben hier wel geen doel, maar we kunnen toch oefenen in gooien en mikken, bijvoorbeeld over een boomtak heen.”

Hetty stond nu vlak naast Reina, die nijdig door sleep, en toonde triomfantelijk haar bal.

„De hele club is hier toch op school, 't kan dus best leuk worden,” ging ze door.

„Ja, en wie niet tot de club behoort, kan toekijken,” viel Reina boos uit en gaf onverwachts een nijdige prik met haar zakmesje in de mooie bal.

Pfu-u-u-ut, zei de bal, en was een slap onbruikbaar ding geworden.

Toen brak een storm van verontwaardiging los.

„Wat gemeen, wat vals, wat ben *ij* een mispunt,” zo raasde 't om Reina heen, die zelf dodelijk verschrikt haar vernielingswerk stond aan te staren.

Tot overmaat van ramp stond mijnheer Van Doorn opeens op de drempel met de vraag:

„Wat is hier aan de hand, jongedames?”

Natuurlijk waren er verscheidenen zo bereidwillig om alles in kleuren en geuren te vertellen.

Reina had van schaamte wel in de grond willen zinken.

En toen mijnheer Van Doorn zich met een verachtelijk gezicht omdraaide en zei:

„Bah, Reina, om zo jaloers te zijn, dat had ik van jou niet verwacht,” toen werd het haar te veel. Ze rende de kleedkamer uit, de gang door, de school uit. Ze zocht een stil plekje in 't park om eens flink uit te huilen.

O, dat *Van Doorn* dat nu juist gezegd had, dat *die* nu juist haar zou verachten, 't was vreselijk, afschuwelijk. Natuurlijk was ze niet van plan geweest die bal te vernielen; voor ze 't zelf wist, was 't al gebeurd, maar dat zou niemand geloven. Ja, *Van Doorn* had gelijk, ze was jaloers geweest, schandelijk jaloers, daar was 't allemaal door gekomen.

Maar ze moest terug naar school, wie weet hoe laat het al was. Wat zat ze hier nu dwaas te doen. Donderdag, wiskunde, *Van Doorn*, schoot het door haar heen.

Meer dan een kwartier te laat kwam ze met kloppend hart en rode ogen het leslokaal binnen.

„Je begrijpt dat je een aantekening hebt,” was alles wat mijnheer *Van Doorn* zei.

Reina kreeg die middag geen beurt. Ze voelde zich vernederd en ongelukkig en 't allerergste was nog dat ze voortdurend denken moest: eigen schuld.

Maar toen eindelijk de school uitging, was ze zover met zich zelf klaargekomen dat ze naar *Hetty* toe ging en flinkweg zei:

„'t Spijt me, *Hetty*, dat ik je bal vernielde. Als je zegt wat ie gekost heeft, zal ik 'm terugbetalen.”

„Natuurlijk kun je 'm terugbetalen, hij heeft vijf gulden gekost,” snibde Hetty.

„Zoveel heb ik niet, maar als ik 't gespaard heb, zal ik 't je geven,” zei Reina deemoedig.

„Kom, wees nu niet boos meer, Hetty,” mengde Conny's zachte stem zich in 't gesprek.

„Ja, ik moet zeker maar direct weer goed zijn op dat kind!” Reina maakte dat ze gauw wegkwam. Ze had geen zin om Hetty's hatelijkheden te horen, maar Conny zei:

„Je moet nu niet alleen de schuld aan Reina geven. Natuurlijk was 't gemeen van haar, maar jij plaagde haar ook door er haar weer dadelijk buiten te sluiten.”

„Dat deed ik niet. Ik zei toch niet dat zij niet mee mocht doen?”

„Nee, maar je had het over de club.”

„Och, kind, ga toch gauw naar je lieve Reina, *ik* zou me schamen voor zo'n vriendin.”

„Ik niet,” zei Conny en liep Reina achterna.

Dicht bij 't station haalde ze haar in.

„Loop je nog even mee, Reina?”

„Veracht jij me dan ook niet?”

„Doe niet zo overdreven,” lachte Conny. „Waarom deed je zo gek? Ik vond het niets voor jou.”

„Zie je wel,” dacht Reina, „ze vindt het ook erg, al doet ze net of 't niets is,” en in een opwelling om zich te rechtvaardigen vertelde Reina:

„Ik had altijd zo gehoopt in een club te komen, 't leek me zo vreselijk leuk, en nu ben ik pas een paar maanden op de H.B.S. en nu sta ik overal buiten omdat ik 's zondags niet speel, en Hetty probeert me altijd weg te duwen en te plagen. Nu vanmiddag met die bal ook weer. Ik was heus niet van plan 'm stuk te maken, maar ik werd opeens zo

driftig dat ik van me afsloeg en ik dacht er helemaal niet bij dat ik zo'n scherp mesje in m'n hand had."

„Zie je wel, ik dacht wel zo iets," zuchtte Conny verlicht. „'t Is lang niet zo erg als 't eerst leek."

„Ja, maar nu heb ik vijf gulden schuld aan Hetty, en 't kan nog wel een hele poos duren voor ik die bij elkaar heb," zuchtte Reina.

„Ik wil ze wel voor je betalen."

Reina kleurde.

„Nee," zei ze, „nee, dat wil ik niet, ik vind het erg aardig van je, maar wat ik vernield heb, moet ik ook *zelf* betalen."

„Zoals je wilt," en Conny begon over andere dingen te praten.

Die middag woog Reina zwaar op 't hart. Toch was ze een beetje opgemonterd, toen ze het station uitkwam.

De lampen waren nu al aan als de H.B.S.-ers thuiskwamen. Uit de verte zag Reina het licht tussen de bomen door schijnen.

Onwillekeurig begon ze harder te lopen. 't Was net of dat licht wenkte en riep, je moest erheen, zo gauw je kon, want dat licht beloofde gezelligheid, warmte en veiligheid.

Uit de huiskamer kwam hun een gezellig stemmengeroes tegemoet zodra ze binnen waren, en opeens kreeg Reina een gevoel van heerlijke veiligheid. Hier viel alle schoolnarigheid van je af, hier *hoorde* je zo echt, hier *hielden* ze allemaal veel van je, hier was je *thuis, thuis, thuis*. Ze sloeg haar armen om moeders hals en moest haar eens even een stevige zoen geven.

„Dag, schat," zei moeder, „heb je een flinke honger meegebracht?"

Nou, over de eetlust had moeder gewoonlijk niet te klagen. Weldra zat de hele familie om de tafel geschaard en deed moeders maal alle eer aan.

Daarna gingen de grootste kinderen met vader naar boven om te werken en bracht moeder de kleintjes naar bed.

Er moest flink gewerkt worden, daar, op vaders kamer. Achter elkaar moest 't werk afgemaakt en de lessen geleerd worden, en dan mocht je nog even naar beneden voor een kopje thee.

Reina en Alfred waren tegen theetijd gewoonlijk klaar, maar Onno had het veel drukker; die ging na negenen gewoonlijk nog een uurtje werken.

„Onno is nu onder en boven de wet,” zei vader meestal. Hij mocht tussen 't werken een halfuurtje gaan theedrinken. Nu, dat had je ook wel nodig, als je zo voor je eindexamen blokte.

„Vader,” zei Onno, toen ze allemaal samen naar boven trokken, „vader, zoudt u er iets op tegen hebben als ik een jongen uit de eerste klas een poosje voorthielp met z'n werk?”

„Als jij 't doen kunt, zonder dat je eigen werk eronder behoeft te lijden, ga dan je gang maar. 't Is altijd prettig een ander te kunnen helpen.”

„Ja, maar ik bedoel voor *geld*, hebt u daar op tegen?”

„Voor geld?”

Vaders gezicht stond echt teleurgesteld.

„Waar heb je geld voor nodig, jongen?”

„Om Bert Groeneveld te helpen. Bert z'n vader is gestorven. Zijn moeder werkt hard om te verdienen en Bert moet zo gauw mogelijk een baan zoeken. Maar als hij eerst zijn eindexamen doet, zijn de kansen voor hem veel groter. Hij werkt nu jongens uit één en twee bij om wat te verdienen. Vanmiddag kon hij er weer één krijgen, nota

bene voor vier gulden per uur, maar als hij deze ook nog aanneemt, houdt hij niet genoeg tijd voor zich zelf over.”

„En wou jij 't nu voor hem doen? Heb je er wel bij gedacht dat, als je eenmaal begint, je ook moet volhouden? Met hulp voor een paar weken is niemand geholpen.”

„Natuurlijk moet ik volhouden en ik snap ook wel dat 't lang geen pretje zal zijn. Maar de jongen woont niet ver van 't station en nu kan ik elke middag ruim drie kwartier met hem werken voor de trein gaat. Zo verlies ik zelf ook de minste tijd. 's Woensdags en 's zaterdags moet ik dan een trein later gaan, maar dan kan ik nog om drie uur thuis zijn.”

„Heb je 't goed overwogen en ben je voor je zelf besloten?”

„Ja, vader.”

„Ga dan je gang, kerel, dat noem ik echte vriendschap!”

Reina had alles zwijgend aangehoord.

Wat een jongen was die Onno. Fijn dat hij haar broer was! Vader was ook trots op hem, dat kon je wel zien. Vader zou op *haar* lang niet trots zijn als hij wist wat er vanmiddag gebeurd was.

En opeens kwam alle narigheid weer op haar afgestormd.

Wat een verschil tussen Onno en haar. Vader zei altijd:

„We moeten echt christelijk leven,” dat is: meer aan anderen denken dan aan je zelf, en dat deed *Onno* nu, maar *zij* dacht altijd 't meest aan zich zelf. Wat was het toch moeilijk om echt goed te zijn. Je wilde 't zo graag en voor je 't zelf wist, deed je de lelijkste dingen.

Heel die avond tobde ze in zich zelf voort en eenmaal in bed kon ze maar niet in slaap komen. De ademhaling van zus kwam zo diep en regelmatig uit 't andere bed. Die had

nog geen zorgen, dat kind was zo lief en goed, die kon wel rustig slapen.

Ze wilde ook goed worden en als ze groot was, zou ze ook anderen helpen, vast. Och, kijk, nu deed ze weer wat vader „toekomst-braafheid” noemde. „’t Helpt niets,” zei vader altijd, „al droom je je zelf nog zo best in de toekomst, *nu* moet je het goede doen.”

Om en om woelde Reina in haar bed, maar eindelijk vouwde ze de handen en na een ernstig gebed kwamen de rust en de slaap.

4. CONNY

Conny Berkel van Ravensteyn zat in haar gezellige kamer met haar boeken en schriften voor zich en bereidde zich voor op de aanstaande repetities; de laatste voor het kerstrapport. Een tijdlang werkte ze ijverig door, maar dan opeens sloot ze met een zucht haar boeken, strekte zich behaaglijk in een van haar prettige stoeltjes uit en keek, met de handen achter het hoofd gevouwen, haar kamer eens rond.

Ja, 't *was* een mooie kamer en die bloemen en planten gaven er iets gezelligs aan. Behalve een haardje, in plaats van die lelijke kachel, zou ze niet weten wat ze nog wensen moest. Niet weten wat ze nog wensen moest? O, ze wenste nog zoveel, zo *vreselijk* veel, maar dat waren allemaal dingen die je niet voor geld kopen kunt, dingen die voor *haar* onbereikbaar waren. Verbeeld je eens dat paps niet altijd in 't buitenland was, maar nu opeens bij haar kwam binnenstappen en zei: „Conny, kind, wat zit jij hier alleen, kom bij mij zitten werken.” En dat zij dan meeging aan zijn arm. En dan waren er in de studeerkamer nog meer kinderen; een grote broer en een snoezig klein zusje. En als ze een poosje gewerkt hadden, kwam mam hen roepen voor een kopje thee. Of nee, dan gingen ze allemaal samen in *haar* kamertje thee drinken, mam ook, en *zij* mocht zusje uitkle-

den. En dan zou paps vragen: „Is mijn meisje al klaar met haar werk, en hoe zou 't rapport worden?”

En dan zij weer:

„Ik moet nog wat werken voor meetkunde, daar ben ik wel bang voor. 't Andere zal, hoop ik, wel goed zijn.”

En dan zou paps haar vast wel helpen met meetkunde, zodat ze alles begreep en toch nog een zeven op haar lijst kreeg.

Zo droomde Conny voort en onwillekeurig stelde ze zich alles zo voor als Reina 't van *haar* huis verteld had.

„En stel je voor,” zo spon ze aan haar gedachten voort, „stel je voor dat mam haar nog goedenacht kwam zeggen als ze eenmaal in bed lag, en haar eens lekker toestopte.”

Maar opeens viel er een steenkooltje in de kachel naar beneden en schrok Conny uit haar gepeins wakker. Daar zat ze nu, helemaal alleen. 't Was doodstil om haar heen, net of er niemand in huis was. Van al dat moois en heerlijk bestond niets. Paps was in 't buitenland, die kwam hoe langer hoe minder thuis, had altijd maar zaken, en mam was naar een lezing. Mam was verschrikkelijk knap, wist Conny, ze had er wel eens over in de krant gelezen, de mensen bewonderden mam. Dikwijls werd er ook aan haar gevraagd: „Ben jij een dochtertje van mevrouw Berkel van Ravensteyn, die zulke interessante lezingen houdt?”

En dan was ze wel trots geweest als ze „ja” zeggen kon, net of ze er zelf ook een beetje interessant van werd.

Maar eigenlijk, *heel* eigenlijk, wou ze dat mams wat minder knap was en dan wat meer bij haar bleef. Dat was dom gedacht, natuurlijk, maar 't was toch zo. Als mams *nu* thuis was, had ze altijd zoveel te werken en te schrijven dat je er nog niets aan had. O, mams was wel erg lief voor haar, echt wel. Ze kreeg zoveel zakgeld en mocht bijna altijd

alles wat ze graag wou, en met haar verjaardag werd er een grote fuif gegeven, maar 't was hier *toch* anders dan bij andere meisjes.

Kom, ze zou maar eens ophouden met dat gesuf en naar beneden naar juf gaan.

Toen zij het zijkamertje, dat jufs kamer was, binnenkwam, zag zij dat juf haar vriendin, juffrouw Babs, op de thee had.

„Hè, wat zit u hier gezellig. Mag ik er een poosje bij komen zitten of vindt u het niet prettig, nu u bezoek hebt?”

„Kom jij maar gerust hier. Wil je thee?”

„Graag, juf.”

„Wat maakt u daar, juffrouw Babs? Mag ik eens kijken?”

Juffrouw Babs liet haar breiwerk zien.

„'t Wordt een stola voor mijn moeder,” vertelde zij. „'t Is een heel werk, maar 't is ook voor mijn moeder.”

Conny bewonderde het fijne werk.

„Schattig! Ik wou dat ik ook eens wat voor mijn moeder maken kon, maar ik zou niet weten wat.”

„Nou, een mooi kleedje of zo,” vond juf.

„Geeft mam niet om,” en Conny, de ellebogen op de knieën en 't hoofd in de handen gesteund, keek toe hoe vlug juffrouw Babs wel kon breien.

Juf keek medelijdend op Conny's blonde kopje neer.

„Arm kind,” dacht ze, „die is nou zo rijk en wat heeft ze? Niks, niemendal, dat zit altijd maar alleen of met een moeder die alles belangrijker vindt dan haar, de stumper.”

En opeens begon juf:

„Waarom vraag je toch nooit eens een vriendinnetje bij je, zo 's avonds, dat is toch veel gezelliger dan altijd zo alleen?”

„Och,” Conny trok haar schouders op, „ik zou niet weten wie. Als Reina nou hier woonde bijvoorbeeld, zouden we fijn samen kunnen werken, maar de anderen... Och, ze

zijn wel aardig, maar alleen om mee te handballen en zo, niet voor thuis."

„Nou, maar als ik jou was, zou ik wel weten wat ik deed," viel juffrouw Babs in, „nou."

„Wat deed u dan?"

„Ik vroeg altijd andere meisjes bij me, en ik zou ze trakteren op fijne dingen en lekker met ze in de auto uitgaan, o, en nog een hoop plezierige dingen meer."

Conny lachte.

„U zou er ook wat van maken, net of je maar kunt gaan autorijden wanneer je wilt. En wanneer moesten we dan werken?"

„Ja, weet ik dat," zei juffrouw Babs, met minachting voor Conny's geleerdheid, en alle drie schoten ze in de lach.

Maar iets van die gekheid bleef toch in Conny's hoofd hangen en toen de volgende dag de school uitging, kondigde ze aan:

„Ik fuif vanmiddag op ijs! Wie gaat er mee? Jij, Reina? 't Kan nog best voor je trein gaat."

„Graag," zei Reina. „Maar wat is er eigenlijk aan de hand? Ben je jarig?"

„O, verbeeld je," gilte Hetty. „Reina is nog zo groen dat ze denkt alleen op een verjaardag te kunnen fuiven!"

Conny babbelde gauw over Hetty's hatelijkheid heen. Zij had juist gehoopt door deze fuif weer vrede tussen Reina en Hetty te bewerkstelligen, maar als het zó ging . . .

Met hun zessen gingen ze naar de dichtstbijzijnde cafetaria, zochten een gezellig plekje en wipten jolig op de hoge krukken. De boekentassen slingerden op de grond.

„Wat willen jullie hebben? Roomijs, vruchtenijs, kies maar uit."

„Och, kind, je bent mal met je ijs in deze kou, laten we

toch warme worstjes nemen," stelde Ankie van Loon voor. „Ook best," vond Conny, maar Reina ergerde zich aan Ankie. Als je op een ijsje gefuifd wordt, ga je toch niet wat anders nemen, vond ze.

't Werd een gezellige smulpartij, met gebabbel en gelach en gegil, zodat de mensen in hun omgeving onwillekeurig in een vrolijke stemming kwamen.

En ja, zoals 't meer gaat, werden ook nu alle binnenkomende gasten door „de dames" bekritiseerd. De een had een te lange neus, een ander een bespottelijke jas, een derde wist zich niet te gedragen, totdat opeens aller aandacht viel op een heerschap, dat zeer luidruchtig kwam binnenzeilen. De meisjes proestten.

„Wat is dat nou voor een vent!"

„Zie je dat haar?"

„En hoe vind je z'n ruitjas?"

„Ja maar, die das, zeg, wat een kleur!"

„'t Is zowaar Rembrandt," zei Reina.

„Rembrandt? Wie is Rembrandt?"

„Ja, dat weet ik ook niet. Maar hij zit heel dikwijls in de trein. En nu heeft Onno hem, om z'n kunstenaarslokken, Rembrandt genoemd. 't Is beslist een kunstenaar, dat kun je zo wel zien, en Alfred hoorde hem laatst met een andere heer over schilderkunst praten."

„Verbeeld je dat het eens een echte beroemde kunstenaar was en dat je kennis met hem maakte, wat zou dat geweldig interessant zijn," fantaseerde Conny.

„'t Zal wat zijn," meende Hetty minachtend. „Allemaal onzin natuurlijk."

„Nou, maar als je ontdekt wat hij is, moet je 't ons vertellen, Reina," zei Ankie van Loon.

„Maar lieve kinderen, hoe laat is 't al?” schrok Reina opeens op. „Ik moet nodig weg.”

Conny betaalde haastig en 't hele troepje stormde hals-overkop weg. Reina liep wat ze lopen kon naar 't station. „Haal ik 'm nog?” vroeg ze hijgend, toen ze even bij de controle stilstond om 't abonnement te tonen.

„Nou, als je heel vlug bent . . . misschien,” zei de man.

Reina rende. De trein stond er nog, maar ze moest nog naar 't andere perron. Hollen dat ze deed . . . Haar voeten raakten bijna de grond niet meer.

Reina stond op 't verlaten perron en kon hem nakijken. De jongens hingen uit 't portier; schreeuwden nog iets tegen haar. Ze verstond 't niet meer.

Een schrille fluit, en daar reed de trein weg.

Even moest ze stilstaan om op adem te komen. Hè, was dat rennen! Gelukkig dat de jongens haar nog gezien hadden. Nu hoefde moeder niet ongerust te zijn. Ze wist nu dat ze de trein had gemist. Maar wat moest ze nu doen? 't Duurde nog twee uur voor ze weg kon. Al die tijd in de wachtkamer zitten was heus geen pretje. Gelukkig maar dat ze een paar worstjes op had, nu kreeg ze misschien niet zo'n erge honger. Zou ze naar Conny durven gaan? 't Was niet ver van 't station. Welja, waarom zou ze 't niet doen? Vooruit maar.

Even later liet juf haar binnen. Conny was in de huiskamer en mevrouw was ook thuis.

„Heel verstandig dat je hier naar toe komt,” vond mevrouw. „Doe je jas maar gauw uit, dan kun je bij ons blijven eten.”

„Hè ja, Reina, enig,” vond Conny.

Reina wist niet goed of ze dat nu wel doen kon, maar mevrouw was zo vriendelijk dat ze besloot maar te blijven.

„Hè, mam,” bedelde Conny, „mag Jacob Reina straks met de auto naar huis brengen en mag ik dan mee? Toe, 't is maar een halfuurtje met de auto.”

„Ik kan toch best met de trein gaan,” sribbelde Reina tegen, „ik heb toch een abonnement!”

„Ja, maar ik zou 't zo enig vinden om je weg te brengen. Mag het, mam?”

„Nou, als je dat zo graag wilt, toe dan maar.”

Conny klapte van plezier in de handen en Reina straalde. Stel je voor om daar in zo'n „slee” aan te komen rijden, wat zouden ze kijken thuis!

„Ga dan maar aan juf vragen of ze zo gauw mogelijk met het eten voort wil maken en waarschuw Jacob ook even.”

„Ja, mams,” en weg was Conny.

„Je moet maar dikwijls uit school met Conny meekomen, Reina, dan heeft ze wat gezelligheid. 't Spijt me zo dat ik haar zoveel alleen moet laten, maar dat kan niet anders. Ik vind het prettig als ik weet dat ze een vriendinnetje bij zich heeft,” zei mevrouw Berkel van Ravensteyn.

„Ik wil heel graag, mevrouw,” antwoordde Reina. „We hebben al een paar keer samen op haar kamer zitten werken.”

„Ja, dat heeft ze me verteld.”

„Mam, juf zegt dat ze direct klaar is.” Conny kwam de kamer weer in.

Even later zaten ze aan een keurig gedekte tafel. Juf bracht de schalen binnen. Toen ze de kamerdeur weer achter zich gesloten had, zei mevrouw:

„Laten we nu maar vlug beginnen, anders wordt het zo laat voor Conny terug is en komt het werk niet klaar.”

Reina vouwde de handen en wilde 't hoofd buigen, toen ze bemerkte dat mevrouw al begon met het vlees.

„Ze bidden hier niet,” schoot het door haar heen en ze voelde dat ze een kleur kreeg.

Mevrouw merkte haar verwarring.

„Wil je eerst bidden, Reina? Ga gerust je gang, hoor!”

Nu boog Reina even 't hoofd en sloot de ogen, maar bidden deed ze eigenlijk niet. 't Was zo'n benauwend gevoel dat

mevrouw en Conny nu naar haar keken. Zou Conny 't gek vinden?

Toen ze maar weer gauw de ogen opendeed, zag ze dat Conny ook een kleur had.

Mevrouw praatte gezellig met de meisjes terwijl ze het vlees sneed en schalen aangaf. Ze wist Reina aan 't vertellen te krijgen over thuis, een onderwerp waarover ze nooit was uitgepraat.

Na het eten kwam de auto dadelijk voor. Reina bedankte mevrouw hartelijk en toen reden de meisjes, heel plezierig geïnstalleerd in een knots van een wagen, weg.

Enig was het. Wat zag de stad, met al die verlichte etalages, er bij avond gezellig uit. Je zou zo wel willen uitstappen en winkels gaan kijken. Wat een schat van een jurk hing daar.

Nog een paar straten, een scherpe bocht en ze waren op de straatweg naar Meerwijk. Wat was het donker op de weg. De lichtbundel van de autolampen deed de donkere silhouetten van de bomen duidelijk uitkomen.

„O kijk eens, kijk eens, Conny! Zag je dat? Daar sprong een haas vlak voor de auto langs. Wij waren er bijna overheen gereden. *ong!* Heb je wel eens een dier overreden?”

„Ja, eens, een hondje. Praat er alsjeblieft niet over. 't Was afschuwelijk. Zijn we er haast, Reina?”

„k Weet het heus niet, de weg lijkt zo raar nu. Eens even goed kijken. O, nu zie ik 't, dat was de boerderij van Achterveld, nou, dat is nog ruim een halfuur lopen bij ons vandaan.”

De meisjes genoten van het ritje, ze leunden behaaglijk achterover en voelden zich zo *echt!*

Opeens begon de auto vaart te minderen en Jacob keerde zich naar Reina:

„We zijn nu vlak bij 't dorp. U wilt me zeker wel wijzen hoe ik nu verder rijden moet?”

„Ja, natuurlijk,” en Reina ging over de leuning van de voorbank hangen om Jacob de weg te wijzen.

„Zo, deze straat in, nu rechtsom, nu links, nu een eindje rechtdoor,” onderrichtte Reina.

„Ziet u die bomen daar? Daarachter ligt ons huis. Toe, mijnheer, toeter eens hard, dan horen ze 't binnen.”

Jacob gaf drie signalen en reed het openstaande hek binnen tot vlak voor de deur.

„Je gaat toch even mee naar binnen?” vroeg Reina.

„Ja, graag, dan kan Jacob intussen keren.”

Vlug sprongen de meisjes uit de auto. Op hetzelfde ogenblik ging de voordeur open en keek zus nieuwsgierig naar buiten.

„Hallo! Zus.”

„Ben jij 't, Reina, met een auto?”

Zus' gezicht werd een en al verbazing.

„Ja, hoor, ik miste de trein en nu heb ik me maar even laten brengen,” zei Reina lachend.

Nu verscheen moeder ook in de gang met Laura in haar pyjamaatje op de arm, en achter haar keek Keesjes ondeugend snuitje lachend naar 't vreemde meisje dat bij Reina was.

„Wie is daar met een auto?” galmde Onno's zware stem over de trapleuning naar beneden, en opeens liet Alfred zich, vlug als een aap, langs de leuning naar beneden glijden en kwam, met een bons, in de gang terecht.

„Is Reina daar?” Dat was vader, die ook al z'n tekeningen in de steek liet om te zien waar z'n dochter opeens vandaan kwam.

„Daar heb je nu m'n hele familie tegelijk,” lachte Reina tegen Conny.

„Dit is Conny, moeder,” stelde Reina voor. „Ze heeft me met de auto naar huis mogen brengen. Fijn, hè?”

„Kom binnen,” nodigde moeder, terwijl ze Conny een hand gaf. „Prettig om eens kennis met je te maken, Reina heeft al zo dikwijls over je verteld.”

Conny kwam, omringd door de hele familieschaar, in de gezellige ruime huiskamer.

Wat was het hier leuk.

Een beetje verlegen, maar toch vergenoegd, keek ze om zich heen.

Laura was van moeders schoot gegleden en stond nu met de armpjes op de rug met een ernstig gezichtje Conny op te nemen.

„Wat een schat,” dacht Conny en stak de hand naar haar uit.

Direct was 't kleintje bij haar.

„Wat kom jij doen?” informeerde ze.

„Reina thuisbrengen.”

„Eina is goot, heel veel goot, kan alleen!”

Allen lachten en Conny pakte 't kleine ding op en wilde haar even op schoot hebben. Maar daar was de jongedame niet van gediend; daarvoor was de kennismaking nog te kort.

Nu moesten de meisjes vertellen. Reina begon bij 't mis-
sen van de trein, maar Conny vertelde heel argeloos:

„Ja, ziet u, we waren worstjes gaan eten en...”

„Worstjes?” klonk het wel uit vier, vijf monden tegelijk.

Reina werd rood tot achter de oren en Conny kleurde ook een beetje om al die verwonderde gezichten.

„Conny trakteerde ons vanmiddag en toen kwam ik daar-
door te laat,” zei Reina gauw.

„Foei, foei, wat een snoepsters,” plaagde vader. „Gebeuren
zulke aardigheidjes wel eens meer?”

„Nee, vader, nooit, dit was de eerste keer.”

„Nou, dat is maar goed ook, zo iets moet voor feestdagen
bewaard blijven, nietwaar moeder?”

„Ja, dat vind ik ook, maar je hebt zeker wel erge trek. Ik
zal gauw wat voor je gaan halen!”

„Nee, moeder, dat hoeft niet, ik heb bij Conny gegeten.
Mevrouw vroeg het en toen heb ik 't maar gedaan.”

„De auto staat er alweer,” kondigde Keesje aan, die aldoor
achter de gordijnen had staan kijken.

„Je blijft toch wel even een kopje thee drinken?” vroeg
moeder aan Conny.

„Toe, Alfred, vraag jij dan de chauffeur even binnen, dan
kan hij ook een kopje thee krijgen, en Reina, als jij nu
Laura naar boven brengt, kan ik intussen inschenken.”

„Nee, niet naar bed, opbijven,” riep 't kleine ding, maar
moeder vond 't niet goed.

„'t Is toch al laat geworden, Laura gaat nu gauw lief slapen.”
Met een pruillipje ging ze nu toch gehoorzaam met Reina
mee.

Conny's ogen smeekten:

„Mag ik ook even mee?”

En Reina begreep 't.

„Ga je mee naar boven?” vroeg ze.

Samen brachten ze Laura naar bed. Even verbaasde Conny
zich over het avondgebedje, maar ze liet 't niet merken. Ze
stopte 't kleine ding lekker toe en kuste haar goedenacht.

„Vind je 't aardig, zo'n kleintje, Conny?” vroeg moeder,
toen ze weer beneden waren.

„O ja, mevrouw, ik wou dat 't mijn zusje was!”
„Jij hebt geen broertjes of zusjes, hè!” zei zus medelijdend.
„Nee, zus, ik ben heel alleen.”
„Ik heet geen zus, ik heet Betty en soms word ik ook wel Bep genoemd. Alleen voor thuis ben ik zus; maar anders niet, 't lijkt zo kinderachtig.”
„Ik zal het goed onthouden, Betty, Bep,” beloofde Conny.
Nog een kwartiertje zaten ze met z'n allen te babbelen en Conny moest telkens die grote gezellige kring rondkijken. Wat was die Reina gelukkig.
„Maar nu moet ik gaan,” zei ze opeens, „ik moet nog werken vanavond.”
„Hè, kon je maar hier blijven.”
„Nou!”
„Dan weet ik goed raad, je komt maar eens gauw terug,” meende vader.
„Misschien wil je in de kerstvakantie wel een paar dagen komen?” zei moeder.
Conny kreeg een kleur van plezier.
„Mag ik dat echt?”
„Als je lust hebt en moeder vindt het goed, zullen we het heel gezellig vinden je een paar dagen hier te zien. Je zegt dan wel vooruit tegen Reina wanneer je komt.”
„Erg graag, mevrouw, dank u wel.”
„En zul jij je moeder bedanken voor de goede zorgen voor Reina?”
Nog even allemaal een hand, en een ogenblik later reed Conny door de donkere avond terug naar huis, meer dan blij in 't vooruitzicht van de prettige vakantiedagen.

5. DE HOND

Ja, nu er eenmaal aan begonnen was met het geven van een fuif, volgden er meer, en Reina was ook altijd van de partij.

Welja, waarom niet, hieraan kon ze nu toch gerust meedoen, vader en moeder hadden 't immers niet verboden laatst. Nee, hoor, nu deed ze mee!

Toch werd haar plezier wel een beetje bedorven, want in de eerste plaats ging Hetty ook altijd mee en werd ze steeds herinnerd aan de vijf gulden die ze betalen moest en niet had, en in de tweede plaats schaamde ze zich telkens als ze Onno op 't laatste ogenblik in de trein zag springen. Onno, die zich opofferde en een lastige jongen met z'n werk hielp terwille van z'n vriend, en zij...?

Onno had 't zwaar met die jongen. Reina merkte wel dat hij soms echt moedeloos was als hij daar vandaan kwam, maar ze had hem nog nooit horen klagen.

Maar nu zou 't gelukkig gauw kerstvakantie zijn. Nog maar een paar dagen en dan begon de pret, als 't rapport tenminste goed was.

„Wanneer kom je nu bij ons?” vroeg Reina op een morgen aan Conny.

„Zou ik de kerstdagen mogen komen?”

„De kerstdagen? Moet je dan niet thuis zijn?”

„Ja, eigenlijk had ik gehoopt dat paps de kerstdagen thuis zou zijn, maar hij komt pas met oud en nieuw. En mam

wilde erg graag met kennissen een of andere bijeenkomst bijwonen, maar om mij zou ze thuisblijven. Als ik nu zeg dat ik bij jullie mag logeren, zal mam dat zeker prettig vinden."

„Ik zal 't thuis vragen, maar je kunt er al wel op rekenen, moeder vindt het vast goed."

En moeder vond het goed. Dus werd er afgesproken dat Conny de dag voor Kerstmis komen zou en blijven tot dertig december.

De rapporten waren gelukkig vrij goed. Dat van Onno zelfs heel goed. Die van Alfred en Reina middelmatig, maar ze hadden toch geen enkele onvoldoende. Maar ondanks z'n goede rapport was Onno de dag dat de vakantie begon, niet erg te spreken, en toen vader hem vroeg, waarom hij zo kort aangebonden was, vertelde hij:

„Ja, nu heeft me dat akelige joch twee dikke onvoldoenden en nu moet ik hem in de vakantie nog een keer of vier gaan helpen, bah!"

„En je had zeker gedacht dat hij nu met z'n klas gelijk was en je van die lessen af was?"

„k Had tenminste wel gedacht dat hij verder was, maar of ik hoopte van de lessen af te zijn? Ja, natuurlijk wou ik dat 'k eraf was, maar dan had ik Bert toch maar een bitter klein beetje geholpen."

„Houd de moed er maar in, kerel. Die paar uurtjes kom je gemakkelijk door, nu je verder de hele dag voor je zelf hebt."

En moeder zei: „'t Is nu wel erg moeilijk voor je, Onno, maar je kunt hier toch veel plezier van beleven. Je helpt je vriend en dan zul je eens zien wat een voldoening 't is als die jongen volgend jaar met een goed rapport overgaat."

Onno lachte alweer.

„'t Was maar even een tegenvaller, mamaatje. Ik zal niet zo flauw zijn 't nu al op te geven. Als je ziet wat Bert allemaal doet, nou, dan heb ik een herelevantje.”

't Was heerlijk nu eens allemaal genoeglijk in de huiskamer te kunnen zijn, zonder dat je je moest haasten om aan 't werk te gaan.

Toen 't schemerig werd, legde moeder haar naaiwerk weg en alsof 't vanzelf sprak, ging ze naar de piano, stak de kaarsen aan en begon te spelen. Geen vijf minuten later was vader ook beneden, nam zijn viool en speelde mee. Toen kwamen de kinderen om hen heen staan en zongen uit volle borst al de bekende liederen, die vader en moeder speelden.

„Nu zus eens even alleen „Nu syt wellecome”,” zei moeder, en keek naar haar troepje om.

„Zus, ja, maar waar is zus?”

„Ze is vanmiddag naar Wies gegaan.”

„Maar ze kon nu toch wel thuiskomen, 't is al bij vieren. Kom, jongens, nu „De herdertjes”.”

Kees, de kwajongen, die nog 't minst om zingen gaf, was voor 't raam gaan staan om naar Betty uit te kijken. En daar zag hij haar in de verte aankomen. Ze droeg wat, iets groots en zwaars leek het.

„Kijk eens, wat draagt zus daar?” riep hij en meteen kwamen ze allemaal naar 't raam.

„Wat sjuwt dat kind, wat heeft ze nu toch voor een ding bij zich?”

„'t Lijkt wel een beest; een hond of zo iets.”

„Ja, heus, een hond, wat beduidt dat nu?”

Vader was al bij de voordeur en Betty, hijgend van inspanning en met een kleur als vuur, zette een wit-en-zwart gevlekte, vuile, natte hond in de gang.

„Maar kind, wat is dat voor een vies beest; hoe kom je daaraan?”

„O, vader, ze wilden 'm doodmaken en ik heb hem gered,” en meteen begon ze hard te huilen, haar arm nog geslagen om 't halfdode dier.

Ze stonden er nu allemaal omheen, keken vol medelijden van de hond naar 't zusje en van 't zusje naar de hond.

Maar moeder kwam gelukkig te hulp:

„Kom, zus, laten we het dier naar de bijkeuken brengen. Draag jij hem maar, je bent nu toch vuil en vertel ons dan eens wat er gebeurd is.”

Dus trok de hele familie naar de bijkeuken, Betty met de hond voorop, tot grote verbazing van Jans, die ook al meeliep, even nieuwsgierig als de anderen.

In de bijkeuken zette Betty de hond neer, die zich dadelijk liet vallen en met open bek, de tong buiten boord, bleef liggen hijgen.

Zus zag er bijna even erbarmelijk uit als haar beschermeling. De modder kleefde aan haar handen en kleren, en zelfs haar gezicht had er een deel van meegekregen.

Nu vertelde ze:

„Ik ben vanmiddag bij Wies geweest en toen ik naar huis ging, hoorde ik opeens zo'n raar geplas tussen het riet. Natuurlijk ging ik kijken en toen zag ik een hond alle moeite doen om aan de kant te komen. Telkens viel hij weer terug en dan was z'n kop helemaal onder water. Ik kon hem er haast niet uitkrijgen en er was niemand die me kon helpen en toen ben ik plat op m'n buik gaat liggen en heb hem eindelijk bij z'n nek op de kant kunnen trekken. En verbeeldt u eens hoe vals; hij had een zware steen, aan een touw, om z'n hals, en daarom kon hij er niet uit. Hij was zo moe en akelig dat hij niet meer lopen kon. Toen moest

ik hem dus wel dragen, maar hij was zo vreselijk zwaar.”
„Heb je hem helemaal van 't kanaal af hierheen gedragen?”

„Ja, moeder, maar telkens moest ik even rusten. Ik mag hem toch wel houden? U vindt het toch wel goed, want als die nare mensen hem weer eens...” Betty's lippen trilden verraderlijk.

„Dat zo iets nu ook net mijn kleine dierenvriendinnetje moest overkomen,” zei vader en streek z'n meisje troostend over 't hoofd.

„Zou hij nog beter worden, vader?”

„Ik weet het niet. Ga jij nu maar met moeder mee om je op te knappen, dan zal ik voor je drenkeling zorgen.”

Toen Betty weg was, begon vader de hond met warm water schoon te maken. 't Bleek dat hij een lelijke wond in de nek had en dat zijn huid op nog een paar plaatsen beschadigd was. Verder kon vader niets bijzonders aan hem vinden. Af en toe jankte het dier zachtjes, maar liet toch gewillig alles met zich doen.

„Zou hij begrijpen dat wij goed voor hem willen zijn?” vroeg Reina.

„Ik geloof het zeker, hij laat alles zo goedig toe.”

„Mag zus hem houden, vader?”

„Dat beloof ik nog niet dadelijk, ik zal er eens met moeder over spreken.”

Daar kwam Onno met een grote kist binnenzeulen, die hij van de zolder had gehaald.

„Ziezo, nu hebben we al een hondenhok. Kan hij erin, vader?” vroeg hij.

„Ja, zo dadelijk.”

„Hè, laten we even wachten tot zus er is, zij zal het zo graag willen doen,” stelde Reina voor.

Een ogenblik later kwam zus, heerlijk verfrist en opgeknapt, weer terug.

De hond knipte met zijn ogen, bewoog even zijn staart. „Zie je dat? Hij *kent* me al, hij *kent* me echt,” juichte Betty en knielde bij haar beschermeling neer.

„Arm beest, arm lief dier, 't vrouwtje zal goed voor je zorgen, hoor. Je gaat nooit weer naar die nare mensen terug, wees maar niet bang!”

Voorzichtig legde ze hem nu, op wat hooi, in de kist, haalde een oude wollen doek en dekte hem zorgzaam toe.

„Ziezo, nu moet je slapen, hoor, dan ben je gauw weer beter.”

De kinderen waren niet bij de hond weg te slaan. Betty gunde zich bijna geen tijd om te eten, maar vader was gesteld op een rustige maaltijd, dus moest zij haar ongeduld wel bedwingen en kalm blijven zitten.

Toen ze weer in de bijkeuken kwam, was de hond uit zijn hok gekomen en stond, op vier bevende poten, voor zijn nieuwe woning.

„O, kijk, hij kan al staan! Kom dan, kom eens bij 't vrouwtje. Wacht, ik zal een boterham vragen, misschien heeft hij wel honger.”

„Kom dan, kom dan,” riep zus even later en stak het dier een stuk brood toe.

Stapje voor stapje kwam hij nader, maar juist op dat ogenblik kwam Jans binnen met een bezem.

Onmiddellijk kroop hij, als in hevige angst, in elkaar, liet even zijn tanden zien.

„Och, stom dier, ik zal je niets doen,” zei Jans. „Ze hebben hem zeker geslagen dat hij zo bang voor de bezem is.”

Voorzichtig streelde Betty het dier over de kop en liet hem 't brood ruiken.

Even likte hij eraan, maar wilde toch niet eten.

„Hoe zullen we hem noemen?” vroeg Betty en keek het kringetje rond.

„Fidel?”

„Hè nee, dat is niet leuk.”

„Fik?”

„Nee, daar is hij te groot voor.”

„Noem hem Koos of Frits of Janus,” stelde Alfred voor.

„Janus! Dat is geen hondenaam,” zei Betty verontwaardigd.

„Nee, weet je wat, Jumbo, is dat niet leuk?”

„Jumbo is een olifantenaam,” vond Reina.

„Hindert niks, dit gedierte lijkt bijna evenveel op een olifant als op een hond,” zei Alfred.

„Ik stem ook voor Jumbo, zus,” begon Onno. „Ik zou niet weten, waarom een hond niet zo zou heten, en jij hebt hem gevonden, dus jij mag hem noemen zoals je wilt.”

Blij keek Betty op.

„Nou, dan noem ik hem Jumbo.” En daar bleef het bij.

't Was een gek geval met Jumbo. Vader en moeder waren er eerst eigenlijk helemaal niet voor een hond te nemen, maar ze konden het toch geen van beiden over hun hart verkrijgen het dier weg te doen. En toen hij enige dagen trouw door Betty verzorgd werd en zij zagen hoe het meisje en de hond zich aan elkaar hechtten, toen zijn halswond snel genas en hij alweer vrolijk rondsprong, ja, toen konden ze er nog veel *minder* toe komen die twee weer te scheiden. En alsof 't vanzelf sprak, kreeg Jumbo een plaatsje in 't hart van groot en klein. Dat het een lelijke straathond was, hinderde hun geen van allen. Op zijn ietwat scheve poten en z'n minder mooie tekening lette nie-

mand, maar wel zagen ze allemaal z'n trouwe bruine ogen en verstandige kop.

Voorlopig mocht Jumbo nog niet in de kamer komen. Eerst moest hij geleerd hebben zich netjes te gedragen, had vader gezegd. Het gevolg hiervan was dat de jeugd heel wat tijd in de bijkeuken doorbracht. Maar zodra de lamp in de huiskamer werd aangestoken, kwam de een na de ander binnen om van de gezelligheid te genieten.

Toen Conny de dag voor kerstmis kwam, moest ze direct in kleuren en geuren de hondegeschiedenis horen en dadelijk deed ze aan de algemene bewondering mee.

Moeder had die middag al vroeg 't licht aangedaan en de gordijnen gesloten om de ongezellige korte winterdag buiten te sluiten.

Ze hadden allemaal gehoopt op een witte Kerstmis, maar jawel, in plaats daarvan stormde en regende het van belang en 't zag er niet naar uit dat er voorlopig veel verandering zou komen.

Maar binnen was het toch vrolijk genoeg. Om de grote ronde tafel deden ze allerlei spelletjes. De kleintjes mochten ook meedoen. Reina hielp Keesje en Conny speelde samen met Laura, zodoende behoefde niemand toe te kijken.

Een geliefkoosd spel was scrabble. Alfred was daar een matador in, hij won bijna altijd. Zelfs Onno kon niet tegen hem op. Van de onmogelijkste letters wist hij nog een woord te leggen. Volgens hem was Reina te ongeduldig. Zij legde altijd maar direct als ze een woord zag, al was het nog zo klein. Voor Betty, die pas in de tweede klas van de lagere school zat, was het scrabblespel natuurlijk nog veel te moeilijk.

Alle hoofden bogen zich over het bord.

„O, natuurlijk, daar heb je Alfred weer met een mooi

woord. Lieve tijd, zeven letters aangelegd, dat is nota bene vijftig punten extra," riep Onno.

„Hè, wat vervelend, nu kan niemand het meer van hem winnen. Zo is er geen aardigheid aan," bromde Reina.

„Leg ook zeven letters, dan zijn we weer gelijk," zei Alfred en keek Reina spottend aan.

„Nu jij, Conny."

„Ik kan ook een mooie, ik kan..."

Midden in de zin hield ze op, want Betty sprong van haar stoel en riep:

„Horen jullie dat? Hoor eens hoe het hagelt!"

„Vreselijk, wat een bui, maar daar hoeft je toch niet zo van te schrikken!"

„Jawel, Bart Jansen is uit en de kassen zijn niet gedekt en nu zullen alle ruiten stuk hagelen."

Nauwelijks was zus uitgepraat of Alfred was al in de gang.

„Kom, Onno, gauw, laten we Jansen gaan helpen!"

„Jassen aan," riep moeder nog, en meteen waren de jongens weg.

Verwonderd keek Conny van de een naar de ander.

„Wat gebeurt er nu?"

„O," vertelde Reina, „hier tegenover woont een groentekweker, een groot vriend van zus. Nu is ze bang dat zijn kassen stuk hagelen en daarom gaan de jongens gauw helpen dekken."

„Hoe wist je dat er niet gedekt was, zus?" vroeg moeder.

„Ik was er vanmiddag nog even en toen vertelde hij dat Bart uit was en pas heel laat thuis zou komen. Hij zei: „Ik zal de kassen maar niet dekken voor deze keer. 't Vriest niet en 't is zo'n toer voor mij alleen'."

't Duurde lang voor de jongens terugkwamen. Eindelijk verschenen ze, nat en rood van de kou, in de kamerdeur.

„Hang je jassen maar in de keuken en trek je schoenen ook uit. Reina, haal jij even droge sokken en schoenen,” zei moeder.

Toen allen bij de warme kachel zaten uit te blazen, vertelden de jongens:

„We hebben gelukkig nog een heleboel kunnen dekken, maar er zijn toch verscheidene ruiten gebroken. Die arme stakker was zo aan 't tobben met z'n matten. Van pure haast kon hij er geen een over krijgen en hij kon bijna niet tegen de wind op. 't Is een weer, verschrikkelijk, er waren hagelstenen tussen wel zo groot als een vogeleitje.”

„Was hij blij dat jullie kwamen helpen?” vroeg zus.

„Nou en of. Als we 'm niet zonder complimenten in z'n huis hadden gezet en de deur dichtgedaan, stond hij ons nu nog de hand te schudden,” lachte Alfred.

„Nu allemaal aan tafel. Keesje, roep jij vader even!” zei moeder.

Toen de maaltijd afgelopen was en vader de bijbel had weggelegd, zei hij:

„Laten we nu eerst allemaal samen een paar kerstliederen zingen, dat brengt ons zeker goede gedachten. Jij kent zeker ook wel een paar versjes, Conny?”

„Nee, mijnheer, ik ken er geen een,” zei Conny en bloosde van schrik.

„Kom, je kent toch wel: „Stille nacht”?”

„Een beetje wel.”

„Nu, laten we daar dan mee beginnen.”

Betty had gauw een liederenbundel opgezocht en wees Conny waar het stond, dan kon ze ook meedoen.

Maar na dat ene bekende lied zweeg ze; dit was alles wat ze van het kerstfeest wist.

Vol bewondering luisterde ze naar het zingen van de ande-

ren. Wat klonk dat mooi. Je kon wel horen dat hier veel gezongen werd. Onwillekeurig gingen haar ogen naar Reina. Wat zong dat kind. Hoog en zuiver klonk haar stem boven de anderen uit en je zag duidelijk dat ze helemaal opging in hetgeen ze zong. Ze stond daar zo gewoon, de handen op de rug gevouwen, zo zonder enige aanstellerij. En Conny dacht opeens aan de meisjes die ze weleens op fuifjes had horen zingen, veel en veel minder mooi dan Reina en die zich verbeeldden dat ze minstens „sterren” waren. Nee, dit was iets anders!

Toen 't zingen uit was, bleef mijnheer Elsinga nog even doorspelen. En Conny zag datzelfde dromerige in zijn ogen komen als ze bij Reina gezien had. Telkens hoorde je in het spel iets terugkomen van de liederen die er gezongen waren. 't Was doodstil in de kamer, alleen de viool zong maar door. Soms leek zij wel te klagen, maar langzaam ging het over in juichen en jubelen. Dan opeens legde mijnheer zijn viool neer en ging zonder een woord te spreken de kamer uit.

„Wat is dat mooi” zuchtte Conny.

Reina knikte met stralende ogen. „Ja, als vader gaat fantaseren dan . . .”

„Dan worden wij allemaal een beetje betoverd,” vulde Onno aan.

Toen Conny 's avonds in bed lag, dacht ze nog eens na over alles wat ze die dag al beleefd had.

„Hoe kwam ik er toch bij,” dacht ze, „te menen dat vrome mensen vervelend en saai zijn. Als ze zo zijn als *hier*, nou, dan wou ik ook wel zo wezen. 't Zal me eens benieuwen hoe 't morgen zijn zal”

6. KERSTVAKANTIE

„Gelukkig kerstfeest, kinderen!”

Met deze woorden wekte moeder de volgende morgen de meisjes.

Conny en Reina wreven zich de ogen uit en zagen een kille natte winterdag voor zich, maar van binnen was het warm en vrolijk, dat was het voornaamste. En als dat nare er nu maar niet geweest was, die akelige schuld aan Hetty, die Reina telkens plagen kwam, dan zou ze zo gelukkig zijn geweest als je maar met mogelijkheid zijn kon. Vooruit, er maar niet aan denken.

Vlug gooide Reina de dekens van zich af en was met een sprong uit bed.

„Kom, luilak, jij er ook uit,” commandeerde ze Conny, „vlug wat, anders kom je te laat in de kerk.”

„In de kerk?”

„Ja, 't is toch kerstfeest! Ik geloof dat je nog slaapt!”

„Nee, hoor, ik kom al.”

Een kwartier later kwamen de meisjes beneden, waar ze de hele familie tegenwoordig vonden. Het ontbijt stond al klaar.

Toen allen zaten, nam vader de bijbel en las het kersthoofdstuk voor, bad hardop om een zegen over de feestdagen en toen zongen allen samen: „Daar is uit 's werelds duist're wolken een licht der lichten opgegaan”.

Na het ontbijt maakte de hele familie zich gereed om naar de kerk te gaan.

Conny verwonderde zich maar steeds over alles wat hier gebeurde; 't ging zo heel anders toe dan zij gewend was. Iedereen scheen 't heel gewoon te vinden om naar de kerk te gaan. Niemand scheen eraan te denken dat je ook thuis kon blijven. Maar ja, natuurlijk, 't was een christelijk gezin waarin ze terechtgekomen was.

Dit was nu voor haar de eerste keer dat ze naar de kerk ging.

Mooi klonk dat klokgelui. Gek toch, daar had ze nooit eerder op gelet, je hoorde 't hier zeker beter dan in de stad. In de kerk zat ze tussen mevrouw en Reina in. Telkens zag ze mensen hun kant uitkijken en knikken en dan groette mevrouw terug en Reina ook. Zou zij nu ook moeten knikken? 't Was toch wel een beetje benauwd als je helemaal niet wist hoe je doen moest. Wat deden die boeren toch als ze binnenkwamen? Waarom drukten zij hun pet toch tegen hun gezicht? Straks maar eens aan Reina vragen.

Langzamerhand kwam Conny onder de indruk van de plechtige stilte, van 't orgelspel en 't gemeenschappelijk gezang, en vol belangstelling luisterde ze naar wat de dominee sprak. Maar telkens waren er hele stukken waar ze niets van begreep. Ze keek eens naar Reina, maar die luisterde zó aandachtig! Die wist zeker wel wat dat allemaal betekende, en Betty ook, die begreep 't ook al. Conny spande zich in tot ze er een kleur van kreeg, maar toen de kerk uit was, moest ze zich zelf bekennen dat ze er niets van aan mam zou kunnen vertellen. Akelig was dat toch. Ze had het wel mooi gevonden, zo alles met elkaar, en toch had ze 't niet begrepen. Hoe kon dat nou?

„Wat ben je stil, Conny. Vond je 't naar om naar de kerk te gaan?” vroeg Reina, toen ze vlak bij huis waren.

„Nee, dat niet, maar zie je, ik begreep 't eigenlijk niet.”

„Dat is geen wonder. 't Is allemaal nog nieuw voor jou, hè!”
„Ja, maar kun jij me er niet eens wat van vertellen? Ik zou er graag veel meer van weten.”

Reina kleurde.

„Ik zal 't aan moeder vragen, die kan 't je veel beter uitleggen dan ik.”

En toen ze 's middags allemaal in de schemer bij elkaar zaten, is moeder gaan vertellen. Over de mensen die naar Gods beeld zijn geschapen, maar die de eigen wil, die ze van God hadden gekregen, gingen misbruiken. Ze dwaalden van God weg en hadden het kwaad meer lief dan het goede. En toen vertelde moeder van de Here Jezus, die in de wereld gekomen is om die arme verdwaalde en schuldige mensen weer tot God terug te brengen. Van Hem, die zelfs zijn vijanden zo liefhad dat Hij zijn leven voor hen heeft overgehad, en die ieder, die in Hem gelooft, voor eeuwig gelukkig wil maken.

Die dag was Conny erg stil. Telkens moest ze weer denken aan de Here Jezus, die als een klein kindje op aarde was gekomen en die toch eigenlijk God was, en die er nu nòg was en horen kon wat je zei.

Zo peinsde ze stil voort totdat ze opeens opschrok van een paar harde boze stemmen en ze tot haar schrik bemerkte dat Onno en Alfred ruzie hadden. Ze begreep niet goed waarover 't ging, maar Alfred scheen Onno te plagen met lessen of zo iets en Onno was woedend. Hij vloog op en greep Alfred in zijn nek.

Angstig keken de meisjes toe. Wat zou dat worden? Moeders waarschuwend stem ging in 't rumoer verloren, maar opeens klonk Keesjes hoge jongensstem boven alles uit:

„Vrede op aarde, vre-he-de op aa-haar-de.”

Meteen liet Onno los. Langzaam kroop een brandende kleur tot aan zijn haar toe.

„’t Spijt me,” zei hij en ging de kamer uit.

Alfred vloog hem na. Niemand hoorde wat hij tegen Onno zei, maar een poosje later kwamen ze weer samen binnen en moeder knikte hen vrolijk toe.

Maar al te gauw waren de kerstdagen weer voorbij. Conny had al die dagen veel nieuws gehoord en geleerd. Ze gevoelde zich zo heerlijk „thuis” in Meerwijk, waar bijna alles zo was als zij ’t zich altijd had gewenst.

Tussen Kerstmis en Nieuwjaar werd het weer veel beter en besloot vader met zijn hele clubje een grote wandeling te gaan maken. Nu kon je daar in Meerwijk fijn wandelen en enig dwalen. De bossen en de heide waren er zo uitgestrekt dat je eigenlijk nooit uitgewandeld kwam.

Deze keer ging de tocht naar de ruïne, die op meer dan een uur afstand van ’t dorp lag.

„O, ’t is daar zo leuk,” vertelde Reina aan Conny, „echt geheimzinnig, hoor! De boeren zeggen dat het er spookt en er gaan allerlei griezelige verhalen over.”

„Maar ’t is natuurlijk allemaal onzin,” stelde Betty Conny en zich zelf gauw gerust.

„Wat is het dan eigenlijk?” vroeg Conny.

Toen vertelde vader dat het de overblijfselen waren van een heel oud kasteel. Men vertelde dat er vroeger een schatrijk geslacht had gewoond, maar door wanbeheer en braspartijen waren die rijkdommen verloren gegaan en was het kasteel geheel vervallen. Na hun dood was het in zo’n staat van verval geweest dat de erfgenamen het niet wilden aanvaarden, en na die tijd was het de woonplaats van vogels en vleermuizen.

't Was een hele tippel erheen, maar het loonde de moeite wel. Daar midden in het bos lag het vervallen kasteel. 't Dak was bijna geheel weg, geen enkel raam was er meer in, 't mos groeide op de muren en overdekte het pad, dat naar de opening voerde die vroeger zeker de ingang was geweest. Van sommige muren waren hele stukken ingestort, maar je kon nog zien dat er veel en grote kamers waren geweest. 't Was er geheimzinnig stil; alles was even troosteloos en verlaten, zodat je er bijna van zou rillen. 't Was heus geen wonder dat bijgelovige mensen er bang werden.

Toen de ruïne van binnen en van buiten bekeken was en ze aan de achterkant stonden, waar vroeger vast een mooie tuin geweest was, „een lusthof”, zoals Alfred zei, begon Onno opeens:

„Vader, zijn hier nooit oudheidkenners geweest om opgravingen te doen?”

„Ik heb er nooit van gehoord, maar daarom is 't best mogelijk.”

„Wie weet wat hier nog allemaal verborgen zit, ik zou hier best eens willen graven.”

„Ja zeg,” viel Alfred dadelijk bij, „laten we dat doen, wie weet wat we nog vinden.”

„Misschien wel een schat,” spotte vader.

Maar Alfred merkte dat niet eens.

„'t Is best mogelijk, er zijn toch wel eens meer dingen van veel waarde in de grond gevonden. Zullen we morgen dadelijk beginnen?”

„Hè ja, zeg, mogen wij ook meedoen?” bedelde Reina.

„Nee, geen meisjes, die kunnen 't toch niet,” besliste Alfred dadelijk.

„Wel waar, we kunnen best helpen, en als we nou een leuk

potje vinden of zo iets, hebben *wij* daar veel meer aan dan jullie."

„Reintje is met heel wat minder tevreden dan Alfred, maar ik ben wel bang dat jullie allebei teleurgesteld zullen worden," zei vader.

„Maar we mogen het toch wel proberen, vader?"

„Ga je gang maar, werk je zelf maar eens warm, dat is gezond."

Opgetogen gingen ze weer naar huis, vol plannen en fantasieën over de ontdekkingen die ze zouden doen.

„Wil je wel geloven," zei Conny, „dat zo'n middag honderdmaal leuker is dan een middag op 't handbalveld?"

„Vind je dat dan niet leuk?"

„Natuurlijk wel, ik doe 't dolgraag, maar dit is zo enig, zo helemaal anders dan anders. Hè, ik wou dat het al morgen was!"

Maar toen het morgen was, was de lucht weer grauw en grijs en druide een saaie motregen neer, die een tocht naar de ruïne onmogelijk maakte.

„Wat jammer," zei Conny, „nu ben ik natuurlijk weg als jullie gaan."

„Of we wachten tot jij er weer eens bent," stelde Reina voor.

„Dat zullen de jongens wel niet willen."

„Daar is een vreemde mijnheer om Conny te spreken," kwam Jans opeens zeggen.

Verwonderd ging Conny kijken, maar toen ze in de gang kwam, vloog ze met de kreet „paps, paps" de vreemde heer in de armen.

„Eindelijk heb ik je dan toch gevonden, kleine schat, en nou ga je zeker dadelijk met me mee naar huis?"

Maar nu kwam mevrouw Elsinga uit de keuken te voor-

schijn en nodigde haar onbekende gast binnen, waar hij dadelijk met het grootste deel van de familie kennis maakte.

„Hoe wist u dat ik hier was, paps?” vroeg Conny.

„Toen ik gisteravond in een leeg donker huis kwam, ben ik bij juf gaan vragen waar mijn familie wel wezen mocht.”

„Vond u 't naar dat er niemand was?” vroeg Conny zachtjes.

„O nee, heerlijk vond ik dat, hoor!”

Reina begreep dat mijnheer nu maar gekheid maakte, maar toch hoorde ze opeens die rare koude klank in zijn stem, die ze ook wel bij Conny had gehoord als ze over thuis sprak.

„O paps, ik heb zo'n heerlijke vakantie,” en opgewonden vertelde Conny van al het plezier en alle gezelligheid die ze had beleefd.

„Ik kwam eigenlijk om je mee naar huis te nemen, maar als je 't hier zo prettig hebt, blijf dan nog maar een paar dagen, hoor, je hebt hier heel wat meer dan thuis.”

„Maar dan bent u alleen. Mam komt overmorgen pas terug!”

„Hindert niet, hoor, ik ben wel gewend alleen te zijn, ik red me wel.”

„Ha, fijn dat je blijven mag!” riep Reina.

Maar Conny aarzelde; ze zou wel erg graag blijven, maar paps alleen laten gaan, was toch ook niet prettig. Toen ze opkeek, zag ze mevrouw Elsinga juist aan, en toen was 't Conny opeens of die ogen daar tegenover haar zeiden:

„Ga mee, Conny, ga met je vader mee.”

En dadelijk besloten zei ze:

„Nee, ik laat u niet alleen gaan, ik ga met u mee naar huis.”

Wat keek paps nu blij. Conny had geen spijt van haar besluit.

Toen zei mevrouw: „Als u vandaag ook onze gast wilt zijn,

zoudt u pas tegen de avond met Conny kunnen vertrekken, en hebben de meisjes nog een hele dag samen.”

Dat voorstel werd met gejuich begroet en dankbaar aangenomen.

En zo kwam het dat de deftige mijnheer Berkel van Ravensteyn een hele dag doorbracht onder het dak van de eenvoudige familie Elsinga te midden van mensen aan wie hij vroeger nauwelijks enige aandacht zou hebben geschonken, en die hij nu leerde kennen en waarderen.

Zo was Conny weer onverwachts vertrokken en bleef er nog een kleine week vakantie over. 't Speet Reina gedacht dat ze opeens haar vriendin kwijt was. 't Was zo gezellig geweest en 't gaf zo'n prettige afleiding. Want telkens wilden die nare gedachten maar komen en je plezier bederven.

't Was Reina aardig goed gelukt de laatste tijd om de gedachten aan haar schuld aan Hetty Vermeulen op zij te zetten, maar nu kwam dat gevoel van onrust en angst weer terug. Hoe zou ze aan die vijf gulden komen? Ze durfde gewoonweg na de vakantie niet naar school als ze 't geld nog niet had. Er thuis om vragen durfde ze nu helemaal niet meer. Er was de laatste tijd zo ontzettend veel nodig geweest voor allerlei nood, en dan kon je toch niet met zo iets aankomen. Ze had nu in 't geheel twee gulden twintig gespaard, maar waar de rest nog vandaan moest komen, bleef een raadsel.

Als die gedachten Reina kwelden, ging ze meestal maar met Jumbo spelen. Dat dier kon zo grappig doen, zo wild en ook zo aanhalig, dat je vanzelf weer vrolijk werd. Een flinke wandeling met zus en Jumbo was ook wel prettig,

maar toch . . . zoals anders kon ze van haar vakantie niet genieten.

Toen kwam de oudejaarsavond en ging de hele familie, behalve Laura en Jansje, naar de kerk. Aandachtig zat Reina te luisteren, totdat zij opeens hoorde:

„Laten we niet met onze oude schuld een nieuw jaar beginnen, maak goed wat nog hersteld kan worden tegenover de mensen; kom met schuldbelijdenis tot God en smeeek om vergeving in Jezus' naam.”

Toen was het uit met de aandacht. Aldoor bleven die woorden doorklinken in haar hoofd. Maar ze kon 't immers niet meer goedmaken, o, hoe moest dat nu toch.

„Vertellen, aan moeder vertellen,” drong het daar van binnen bij haar.

„Nee, niet doen, je doet moeder verdriet, je moet 't zelf in orde maken,” zei een andere stem.

Toen de kerk uit was, kon ze er niet toe komen alles aan moeder te vertellen, en toen het nieuwe jaar was ingegaan, verontrustte de oude schuld nog steeds Reina's geweten.

De volgende dag — ze had juist een van de vele bezoekers uitgelaten — zag ze in de gang op de grond, helemaal in een hoekje gerold, een rijksdaalder liggen. Snel bukte ze, raapte hem op en verheugd dacht ze:

„Ziezo, die is binnen, nu heb ik gelukkig 't geld bij elkaar.” Maar nauwelijks had ze dat gedacht of het geld scheen haar in de vingers te branden.

„Dief,” dacht ze, „lelijke dief,” en verschrikt gooide ze de rijksdaalder op de bank en holde, of ze bang was voor zich zelf, naar binnen.

De visite was nu weg. Alleen Kees van Vliet zat nog met Alfred in een atlas te kijken, maar toen Reina binnenkwam,

keken ze op, grinnikten en schenen iets weg te moffelen. Even later stonden ze bij 't raam samen een briefje te lezen. Kees lachte onderdrukt en Alfred keek over zijn schouder naar haar. Toen zag Reina dat het haar atlas was die op tafel lag. Zouden ze dat briefje daarin gevonden hebben? En meteen schoot het door haar heen: „'t Briefje van Hetty, vast, 't briefje waarin ze om dat akelige geld vroeg. O, wat dom, om dat niet te verscheuren!”

Daar had je 't al, daar begon Kees, die nare plaag.

„Zeg, Alfred, als jij nu eens schuld had aan mij, vijf gulden bijvoorbeeld, en ik zou . . .”

Maar als de jongens gedacht hadden dat Reina nu op zou stuiven, hadden ze 't mis. Tot hun grote schrik liep ze op eens snikkend de kamer uit. Verbluft keken de jongens haar na.

In de gang kwam ze moeder tegen, en die nam haar mee naar de tekenkamer, waar vader ook was.

„Ik heb al lang gemerkt dat er iets aan scheelde,” zei moeder, „maar ik heb gewacht tot je uit je zelf zou vertellen wat je hindert. Mogen we 't nu weten, Reintje?”

Reina liet zich op de knieën vallen en met haar hoofd in moeders schoot snikte ze:

„Nu was ik bijna een dief, echt waar, bijna een dief.”

Vader en moeder keken elkaar even verschrikt aan, maar dan boog moeder zich over haar snikkend meisje heen en zei:

„Bijna is gelukkig niet helemaal, kindje.”

Toen was het even heel stil, maar eindelijk zei vader:

„Sta nu op, Reina en vertel ons maar alles; kom, meisje, wat is er toch gebeurd?”

En toen vertelde Reina alles. Van de handbalclub, van 't plagen van Hetty, van haar jaloersheid en hoe ze toen in drift in die bal prikte. Dat mijnheer Van Doorn haar nu

minachtte en dat ze dat ook verdiende, want dat ze daarnet bijna een riks had gestolen.

„O, moeder, ik verachtte altijd die kinderen zo, die wel eens stilletjes iets wegnamen, en nu deed ik 't zelf.”

„Nee, gelukkig niet, je deed het niet, je bleef eerlijk, maar je kunt hieraan nu wel zien hoe licht het kwaad vat op je heeft als je eenmaal een verkeerde weg bent ingeslagen. 't Is o zo moeilijk om terug te keren, je gaat zo gemakkelijk van kwaad tot erger.”

„Nu moet je me toch eens eerlijk vertellen, waarom je dit zolang vóór je hebt gehouden?”

„k Weet 't eigenlijk zelf niet, of ja, toch wel. De dag dat het gebeurd is, vroeg Onno 's avonds of hij die jongen les mocht geven, en toen vond ik Onno zo'n kraan, en ik zag dat u er blij om was, en toen wilde ik u geen verdriet doen.”

„En je schaamde je zeker ook tegenover ons en tegenover Onno en tegenover je zelf, is 't niet zo?”

„Ja, vader, en daarom wilde ik zelf weer in orde maken wat ik vernield had; ik wilde het zonder hulp doen.”

„Je had het ook zonder hulp kunnen doen en je zelf toch een boel verdriet en angst besparen,” zei moeder.

Verwonderd keek Reina moeder aan.

„Kijk eens, als je 't ons dadelijk verteld had, hadden wij je immers dat geld kunnen lenen. Nee, niet geven, maar *lenen*. Zou 't niet prettiger voor je geweest zijn een poosje geen zakgeld te krijgen en vrij van schuld te zijn, dan met dit benauwende gevoel rond te lopen?”

„Ja, o ja, wat dom dat ik daar niet aan gedacht heb.”

„Ja, je bent een echte domoor geweest. Zul je nu in 't vervolg geen geheimen meer voor ons hebben, maar met al je moeilijkheden bij ons komen?”

„Ja,” knikte Reina, „ja vast.”

„En dan nog iets,” en nu keek vader heel ernstig. „Kind, zul je strijden tegen die lelijke jaloersheid van je? Waarom zou je jaloers zijn? Je bent toch rijk! Rijk door alle liefde waarmee je omringd wordt, rijk in je geloof. 't Is toch dwaas om dadelijk jaloers te worden als je eens iets niet hebt. Wees dankbaar en geniet blij van alles wat je boven zoveel anderen hebt. Bid maar veel, mijn kind.”

Met een verlicht hart ging Reina naar beneden. Gelukkig, o gelukkig, nu kon zij toch zonder schuld het nieuwe jaar beginnen. En zij zou wel oppassen dat zo iets nooit weer gebeurde, *nooit* en *nooit* weer.

7. CONNY'S VERJAARDAG

„Julie mogen allemaal komen, de hele klas, de jongens ook, allemaal,” vertelde Conny en keek triomfantelijk de kring rond, waar ze middenin stond.

„Hoera! Lang leve Conny!” klonk het van alle kanten en Reina pakte Conny om het middel en danste wild met haar in 't rond.

„Laat nou los, Reina, of ik laat *jou* thuis,” riep Conny lachend en buiten adem van 't springen. „Als je me loslaat, vertel ik verder, maar anders krijg je niks meer te horen!”

„Nou, vertel op dan!”

„Mam heeft gezegd dat jij mag komen logeren, dan kun je tot 't laatst blijven. Anders moet je om halftien al weg, en dan hoef je 's morgens ook niet zo vroeg op.”

„O, dolletjes, Conny, en wat nog meer?”

„Julie moeten allemaal iets voordragen of zingen of zo iets, ter verhoging van de feestvreugde, begrijp je?”

„Hoera! Enig, fijn, afgesproken,” klonk het van alle kanten en opgewonden, in 't vooruitzicht van de komende pret, stormden de meisjes hun lokaal binnen, en wel zo wild dat Reina over de benen van een ander struikelde en pardoos op haar neus viel.

De 2e februari was Conny jarig, nog maar tien dagen dus, en dan was de fuif. Wat klonk dat echt: „fuif”! Wat zou ze aandoen? Hè, als ze eens een nieuwe jurk kreeg, zo

peinsde Reina. En wat zou ze voordragen? Vader wist misschien wel iets aardigs, of Onno . . .

„En wat is daarvan de zijrivier, Reina Elsinga?”

„Zijrivier? Waarvan? Wat werd er eigenlijk gevraagd?”

Om hulp zoekend keek Reina om zich heen, maar deze bleef uit, en dus bleef ze 't antwoord schuldig.

„Ik zou maar eens wat minder suffen als ik jou was. Je aardrijkskunde is toch al zo schitterend niet!”

Met een kleur boog Reina 't hoofd en ze deed haar best haar gedachten bij de les te bepalen, maar telkens zag ze rode en groene en blauwe jurken in plaats van de kaart. Gek toch dat je van binnen met iets heel anders bezig kunt zijn dan het van buiten lijkt.

Toen ze 's avonds thuiskwam, was natuurlijk 't eerste waarover ze vertelde, de fuif waarvoor ze uitgenodigd was.

„Hé,” zei vader, „noem je dat een fuif? Ik dacht dat het een kindervisite was!”

„Kindervisite!” Reina werd rood van verontwaardiging. „'t Is een echte fuif met muziek en voordrachten . . .”

Maar toen schaterde de hele familie het uit.

„O, Reina, wat heeft vader je fijn te pakken, wat vlieg je er lekker in!”

Toen begreep Reina dat vader haar plaagde. Ze lachte mee en sprong vader om de hals. En toen werd het een stoeipartij, waarbij Jumbo 't hoogste woord had; met woest geblaf sprong hij tegen vader op, en 't werd een leven dat horen en zien je verging.

Natuurlijk moest Onno vader te hulp komen; die kon alleen niet tegen Reina en Jumbo op. Onverwachts pakte hij Reina onder de armen en zette haar zonder complimenten boven op de boekenkast, waar ze zonder hulp vast niet weer af kon komen.

„Ziezo, daar blijf je nu vannacht maar eens slapen,” besliste Onno, maar Laura’s verschrikte stemmetje: „Hè nee, Onno, laat Reina d’r nou af,” maakte dat ze al gauw weer op de grond stond.

Aan tafel begon ze natuurlijk weer over de fuif, maar dan proestten ze ’t allemaal tegelijk uit, en Alfred kon niet laten om er opnieuw „kindervisite” van te maken.

Toen gaf Reina ’t maar op en wachtte tot ze eens even alleen met moeder was.

„Wat denkt u, moeder, zou ik een nieuwe jurk mogen hebben voor de . . . voor Conny’s verjaardag? U zei laatst dat ik van ’t voorjaar een nieuwe kreeg. Zou ik die *nu* niet vast mogen hebben?”

„Ik zal er eens over denken, hoor, misschien mag het wel.”

„Toe, zeg u nu maar dat het zeker mag,” vleide Reina.

„Nou, toe dan maar. Als ik morgen de stof koop, kan ik hem nog wel voor volgende week vrijdag klaar hebben,” overlegde moeder. „Ik heb nog meer boodschappen in de stad te doen. Weet je wat, morgenmiddag kom ik je van school halen, en dan gaan we gezellig samen een mooi lapje kopen. Wat zeg je daarvan?”

„U bent de liefste schat van de wereld,” juichte Reina en drukte moeder haast plat in haar onstuimige omhelzing.

Op school had zij wel aan iedereen willen vertellen van de nieuwe jurk, maar ze hield haar mond. Je kon nooit weten of de anderen dat misschien weer kinderachtig zouden vinden.

Marie Velt luisterde nooit als er over de fuif werd gebabbel. Zij liep maar zo’n beetje op haar eentje rond.

„Jij komt toch ook?” vroeg Conny haar.

Maar Marie schudde ’t hoofd. „Nee,” zei ze, „ik kan niet, moeder is ziek.”

„Och, dat wist ik niet. Maar als je moeder de volgende week weer beter is, kom je dan?”

„Moeder is volgende week niet beter, praat er maar niet meer over, Conny, ik kan heus niet.”

„Gelukkig maar dat die niet komt,” zei Hetty Vermeulen, toen Marie met Conny een eindje doorliep.

„Waarom gelukkig?” vroeg Reina.

Hetty haalde spottend de schouders op:

„Och, kind, dat snap jij natuurlijk weer niet, maar die” — met een schuine hoofdbeweging naar Marie — „hoort niet bij ons, die saaie Piet! Kinders, luister eens gauw. Ik heb een enig leuk toneelstukje voor zeven meisjes en vier jongens. Hoe zouden jullie 't vinden als we dat eens instudeerden?”

„Ja zeg, leuk. Maar dan moeten we toch gauw beginnen, anders kennen we 't niet.”

„Als ieder zijn rol goed leert en we repeteren zaterdag- en woensdagmiddag, zou het dan niet gaan?” vroeg Reina.

„Nee, we moeten minstens vier- of vijfmaal repeteren, liefst 's avonds.”

„Ja, maar dan kan ik niet. Zouden we 't niet direct na schooltijd kunnen doen voor mijn trein gaat?”

„Dat is veel te kort en niet leuk ook. 's Avonds is veel beter. We kunnen er toch niet allemaal aan meedoen, dus moet jij maar afvallen,” besliste Hetty.

„Stil nou, daar heb je Conny,” waarschuwde Ankie.

„Komt je moeder straks, Reina?” vroeg Conny.

„Ja, om vier uur zou ze bij school zijn.”

„Hè, toe, mag ik met jullie mee?”

„Natuurlijk wel, ga maar mee,” zei Reina hartelijk.

Toen het vier uur was bedacht Conny opeens dat ze nog

les had, en na een haastige groet aan mevrouw Elsinga moest ze weg.

Dus gingen moeder en dochter er nu samen op uit.

Innig vergenoegd stapte Reina naast moeder voort.

„Hebt u al bedacht wat voor jurk ik krijg?” informeerde ze.

„Ik had gedacht een fijn lapje linnen of boussac of iets dergelijks. 't Mag een lichte kleur zijn, zodat het meteen voor een beste zomerjurk kan dienen.”

In de winkel kregen ze zoveel stoffen te zien, hadden ze keus uit zoveel fijne tintjes dat Reina maar niet besluiten kon wat te nemen, tot moeder eindelijk de knoop doorhakte en een fleurig zomerstofje kocht.

Dat waren leuke dagen die nu volgden! Telkens als Reina uit school kwam, moest ze zien hoe ver moeder nu al met de jurk was, en 's avonds moest er gepast worden. Reina bekeek zich zelf in de spiegel, en ze kon niet anders zeggen dan dat het enig werd.

Nee maar, zoals die moeder toch naaien kon; voor de winkelramen zag je geen mooier jurken. Maar nu moest ze toch ook nodig besluiten wat ze zingen zou. 't Was wel vreselijk jammer dat ze niet aan dat stuk mee kon doen. Zo alleen zingen, daar was toch eigenlijk helemaal geen aardigheid aan. Maar enfin, 't zou wel moeten.

Allerlei verzen gingen haar door 't hoofd, ook die, welke Conny zo mooi gevonden had, toen ze in de kerstvakantie bij hen logeerde. „Zou ze er daar een van nemen? Nee, toch maar liever niet, want in bijna allemaal kwam iets voor van God of Jezus, en om dat te zingen, waar al die anderen ook bij waren, nee, dat deed ze niet. Voor Conny alleen, dat was heel iets anders. Nee, ze zou 't ook maar niet aan vader vragen, die koos zeker zo iets.’

Een poos snuffelde ze in de muziek en opeens had ze wat

ze zocht. Dit zou ze zingen. „'t Bijtje”, dat kende ze goed en het was aardig ook.

„Kijk eens, vader, dit wou ik op Conny's f . . .”

„Kindervisite,” riep Alfred.

„Op Conny's verjaardag zingen,” ging Reina onverstoord voort.

„Wilt u 't nog eens een paar keer met me doornemen?”

„Dit? Maar je kent nog veel mooierel”

„Jawel, maar die zijn zo lang en dit ken ik zo goed. U zegt altijd dat dit zo best gaat.”

Toen speelde vader. Reina zong en moeder verbeterde, maakte haar op verschillende dingen opmerkzaam, en ten slotte kon Reina haar liedje zonder fouten zingen.

„Wat zou ik Conny geven, moeder?” vroeg Reina op een keer. „Ze heeft al zo vreselijk veel. Bedenkt u eens wat.”

„Een doosje chocolade?”

„Hè nee, dat is zo kinderachtig.”

„Hoe vind je dan een aardig vaasje met bloemen? Jansen heeft al anemonen in bloei, heb ik gezien.”

„Ja, dat doe ik, dat is leuk. Als Jansen ze donderdags laat plukt en ik leg ze in de kelder, dan zijn ze 's morgens nog best, of nee, ik vraag of hij ze vrijdagmorgens plukt en ze even aangeeft als ik langs kom.”

Donderdagsavonds was de jurk kant en klaar, keurig gestreken en al.

„Ziezo, trek hem nu nog eens aan,” zei moeder, „dan kan ik zien of er helemaal niets meer aan mankeert.”

In een wip had Reina de oude schooljurk uit en de mooie nieuwe aan. Maar wat was dat? Wat lag daar opeens op tafel? Een beeld van een tasje! Precies in de kleur van de jurk.

Die moeder toch! Wat een verrassing!

Reina maakte een luchtsprong van plezier.

„Sta nu even stil,” zei moeder, „hier moet ik nog iets veranderen. Het is maar een kleinigheid.”

„Ziezo, nu weet ik hoe je er morgenavond uit zult zien. Keurig, hoor. Zul je eraan denken extra zorg aan je haar te besteden en alles netjes aan te trekken?”

„Ja, moeder, stellig hoor.”

Nu moesten ze allemaal Reina even bewonderen. Vader en de jongens en zus en Laura.

Maar de jongens scheen het niet erg te interesseren.

„De kleren maken de man,” zei Onno, en Alfred voegde eraan toe: „Al draagt een aap een gouden ring, het is en blijft een lelijk ding.”

Reina lachte maar eens, vanavond kon ze niet boos worden.

En zus zei: „Ik vind je prachtig, hoor Rein, echt schattig.”

„Tjonge, jonge, da's wat fijns,” bewonderde Jans, en beloofde dat ze Reina's suède schoentjes, die aan de punten wat kaal waren, eens netjes op zou knappen, dan pasten ze goed bij die mooie jurk.

Moeder pakte 's avonds alles in en met een blij gevoel van verwachting huppelde Reina de volgende morgen het huis uit.

Voor schooltijd had ze nog net tijd om Conny te feliciteren en haar koffertje weg te zetten. Conny was heel blij met de bloemen en 't snoezige vaasje.

„Ga nog gauw even mee naar mijn kamer,” zei ze. „Ik heb zo'n prachtige haard gekregen! Marie zal hem straks aanmaken en dan gaan we er om twaalf uur een kopje choc drinken. En zeg, Reina, verbeeld je hoe fijn, paps komt vanmiddag thuis.”

„Natuurlijk,” zei Reina, die zich onmogelijk een verjaardag zonder vader kon voorstellen.

„Lang niet natuurlijk, hoor, paps is er bijna nooit op de eigenlijke dag.”

„Kom, zeg, laten we nou opschieten, 't is al bij negenen.”
Op een holletje gingen ze naar school.

Die dag duurde wel lang, maar er kwam ten slotte toch een einde aan.

„Ga je mee kijken, alles zal nu wel klaar zijn voor vanavond,” zei Conny.

De reusachtig grote suite was opeens helemaal veranderd. Aan 't einde was een kleine verhoging gemaakt, met een piano erop, en verder stonden er allemaal kleine tafeltjes met stoelen er omheen, en veel bloemen, en in 't midden was 't helemaal leeg. Het kleed was ook opgenomen, zodat je nu de mooie parketvloer goed zien kon.

„'t Wordt leuk,” bewonderde Conny tevreden. „Kom, nu gaan we naar mijn kamer.”

Daar stonden Reina's bloemen, en de fel brandende haard met de vrolijk knetterende blokken maakte dat het er echt behaaglijk was.

Conny zette gauw een kopje thee, en toen maakten de dames 't zich gemakkelijk in de lage stoeltjes bij de haard, met een fijne doos bonbons tussen zich in.

„Zou er nu geen visite komen,” verwonderde Reina zich in stilte, „en waarom komt mevrouw nu helemaal niet te voorschijn?”

„Mam rust zeker een poosje,” zei Conny alsof ze Reina's gedachten geraden had. „Ze heeft het ook aldoor zo druk gehad.”

„Waar is mijn jarige dochter?”

„O, paps, heerlijk dat u er bent,” en Conny sprong haar vader tegemoet.

„Hartelijk gefeliciteerd, meiske mijn, en hier heb je een presentje van me.”

„Dank u wel, paps.”

Nieuwsgierig bogen de meisjes zich over het pakje en Reina dacht: „Wat een rare korte gelukwens voor een vader, niets hartelijk.”

Maar nu had Conny 't pakje los en met een kreet van verrukking hield ze een fijn gouden armbandhorloge omhoog.

„O, paps, wat fantastisch, dank u wel. Kijk toch eens, Reina, is het niet geweldig?”

„Prachtig,” zei Reina, „'t is haast te mooi om het te durven dragen.”

„Maar ik doe het vanavond toch aan, dat zul je zien.”

Nog een uurtje zaten de meisjes met mijnheer te babbelen en toen was 't etenstijd. Conny gooide nog gauw een paar blokken op de haard en vlug gingen ze naar beneden, waar mevrouw hen opwachtte.

Na het eten moesten ze zich dadelijk gaan verkleeden.

„Wat doe jij aan?” vroeg Conny en ging nog even met Reina mee de logeerkamer binnen.

„Hier hangt ie, kijk!”

„Die? O ja, maar ik moet voortmaken, schiet jij ook maar op.”

En voor dat Reina vragen kon hoe ze 'm vond, was Conny al verdwenen.

Vlug en handig begon Reina nu haar haar te borstelen tot het glansde. Ze waste en plaste een poos aan de grote vaste wastafel en trok de fijne nylon kousen en keurige schoenen aan. Dan nog de jurk en klaar was Keesje. Ze bekeek zich

zelf in de spiegel. Ja, alles was in orde. Nu even gaan kijken hoe ver Conny was.

„Mag ik binnenkomen?” riep Reina. „Ik ben al klaar.”

„Ja, kom maar, ik ben haast zover.”

Toen Reina de deur naar Conny's kamer opendeed, bleef ze een ogenblik van verbazing op de drempel staan.

„Hé!” riep zij verwonderd. „Draag jij op een fuif gewoon een rok en jumper?”

Conny lachte.

„Ja, dat doen de meesten. Avondjurken zijn glad uit de mode.”

„O, ja? Kan ik deze jurk dan eigenlijk wel aan?”

Verschrikt staarde Reina naar Conny.

„Och, kind, natuurlijk wel. Dit is toch geen avondjurk? 't Is heus een leuk ding!”

„Ja hè? Moeder heeft 'm zelf gemaakt!”

„Wat knap, zeg! Kom, laten we naar beneden gaan, mijn gasten zullen zo wel komen.”

Reina proestte.

„Mijn gasten! O, Conny, doe niet zo deftig!”

Beneden in de feestelijk verlichte kamers werden de gasten verwacht. Langzamerhand begon de zaal, want je kon het wel bijna een zaal noemen, zich te vullen. Wat een enige cadeautjes kreeg die Conny. Wat een dot van een sjaal, o, en dat tasje, en dat schattige postpapier!

Reina keek haar ogen uit. Daar kwamen ze één voor één of in groepjes, sommigen met hun ouders, sommigen alleen, maar allemaal, dat zag Reina direct, droegen ze rokken met blouses of truitjes. Behalve zij zelf waren er nog maar twee die ook een jurk aan hadden. Een benauwd gevoel van onbehagen be kroop haar. 't Blijde gevoel om haar mooie jurk

verdween en een beetje ongelukkig stond ze aan de kant, niet goed wetend wat nu te doen.

Gelukkig kwam er gauw verandering. Toen allen een plaatsje hadden veroverd, moest iedereen opgeven wat men ter verhoging van de feestvreugde zou bijdragen.

„Wat doe jij, Reina?” informeerde mijnheer Van Ravensteyn.

„Ik zing een liedje, „Het Bijtje”.”

„Hè, toe Reina, zing ook één van die liederen van bij jullie thuis?” vroeg Conny die met haar vader meeliep.

„Nee, Con, die liever niet zeg!”

„Waarom nou niet? Die vond ik zo mooi.”

„Ik heb de muziek niet bij me,” bedacht Reina opgelucht.

„Wel waar, je hebt die bundel laatst eens meegebracht en die is nog hier.”

„Je mag een jarige niets weigeren,” kwam mijnheer er toen tussen. Nu durfde Reina niet meer tegen te sputteren en dus werden er twee zangnummers achter haar naam geplaatst.

Het begon nu echt gezellig te worden. Allerlei heerlijkheden werden rondgediend terwijl een pianist jazzmuziek speelde, die de meeste voeten in het ritme mee deed stampen.

Ankie van Loon en Wies Groeneveld waren de eersten die hun bijdrage leverden. Ze zongen een duet, een beetje vals, maar kregen tot dank toch een daverend applaus.

Mijnheer Van Ravensteyn had een quiz in elkaar gezet. Zelf was hij quiz-master.

Er waren moeilijke en grappige vragen en verscheidenen bleven het antwoord schuldig.

Reina, die ook gekozen was om mee te doen, bleef tot het

laatst toe aan bod. Zij speelde samen met Job van Haren, een leuke vent uit de tweede, en neef van Conny.

„Nu ten slotte nog een vraag aan de beide overgebleven tweetallen Reina en Job en Hetty met Jaap,” zei mijnheer Van Ravensteyn.

„Voor allebei een biologische vraag. Hetty, in welke maand trekken de meeuwen naar het zuiden?”

„In oktober,” gokte Hetty.

„Mis! De meeuwen trekken niet, die blijven rustig hier.”

„Ezelin,” bromde Jaap kwaad, maar de anderen lachten.

„Job, zeg jij mij eens de tandformule van de kikvors?”

Job trok een peinzend gezicht, gluurde hulp zoekend naar Reina.

„De tandformule van de kikvors is . . .”

„Nul, nul, nul, nul,” vulde Reina gauw aan.

„Prima! Een kikker heeft geen tanden! Goed zo! Reina en Job hebben gewonnen. Hier is jullie prijs.”

Terwijl er flink geklapt werd, opende Reina haar pakje en haalde er een snoes van een ketting uit. Met een kleur van plezier bedankte zij. Job had een heel mooie ballpoint.

Hetty beet op haar lippen van spijt dat die ketting haar ontgaan was.

„Doe hem meteen maar om, Reina, 't zal mooi staan bij je *mooie* jurk,” spotte ze.

Maar Reina was veel te blij om de kleine prik te voelen.

„Welnee, hij past hier niet bij, op m'n groene jumper zal hij leuk staan!”

Hetty lachte een beetje schamper, maar liep vlug weg toen ze merkte dat er gedanst zou worden. De pianist zette al in. De jongens kozen een meisje en voor Reina goed begreep wat er eigenlijk gebeurde, kwam Job naar haar toe en boog correct.

„Nee, zeg, ik . . . ik kan het niet, ik kan niet dansen,” stotterde Reina.

„Suffie!” lachte Job, kwam een ogenblik bij Reina zitten, maar liep toen naar een ander meisje.

Reina keek met plezier naar het dansen tot zij zich opeens ervan bewust werd hoe eenzaam ze aan het tafeltje zat. De anderen zaten helemaal aan 't eind van de andere kamer. Bah! Wat zat ze hier nu gek, zo alleen. Ze hoopte maar dat het niet lang zou duren.

Toen de piano zweeg, kwamen zij allemaal weer zitten.

„Waarom deed jij niet mee?” informeerde Ankie van Loon, die naast Reina terecht was gekomen.

„Nonnen, paters, paters, nonnen, nonnen, paters dansen niet!” zong een stem achter haar, en toen Reina omkeek, stond die nare „slungelbeen” achter haar te grinniken, de aap waar Onno zo'n last mee had.

„Loop rond!” zei ze en keerde zich boos om.

De meisjes, goedlachs als ze waren, proestten.

Reina spiedde of ze niet uit dit nare hoekje weg kon komen, zat ze maar bij Conny.

Conny, druk en opgewonden, zat nu eens hier dan daar, maar aan Reina scheen zij in 't geheel niet te denken.

Opeens ging het licht in de kamer uit en aller ogen richtten zich op het podium, waar Hetty, als boerinnetje verkleed, een kous zat te breien. Wat zag ze er schattig uit en wat speelde zij haar rol goed. Het was een enig stuk dat opgevoerd werd, en waarbij je de tranen van het lachen over de wangen rolden. 't Was goed, dat moest Reina toegeven. Uithuldig werden de spelers toegejuicht en Hetty, als hoofdpersoon, kreeg een snoezige corsage door mijnheer Van Ravensteyn opgespeld.

Toen gingen ze weer dansen. Reina zag best hoe er naar haar gekeken werd.

„Slungelbeen” stond met Hetty te grinniken en ze keken naar *haar*.

„Oef!” Ze wou dat ze maar niet naar die fuif was gegaan. Kom, ze moest niet flauw zijn; er was toch veel leuks. Kijk, nu kregen ze ijs!

„Reina Elsinga!” werd er geroepen.

„Vooruit zeg, jij moet!” drongen een paar meisjes haar om op te staan.

Even aarzelde zij, maar dan stond zij resoluut op. Zingen, *dat* kon ze tenminste, misschien wel beter dan de anderen. Nu kon ze tonen dat ze er niet helemaal voor spek en bonen bij zat, zij kon *ook* wat.

Ze gaf haar muziek aan de heer bij de piano en ging moedig op het podium staan. Toch wel eng al die gezichten voor je.

Even klonk er een voorspel en toen zong Reina:

„Van bloeme tot bloeme op 't zonnige weitje,
danst losjes en lichtjes een goud glanzend bijtje.”

Reina was zich er niet van bewust hoe leuk los zij daar stond, meedeinend op de muziek alsof ze zelf een bijtje was, dat boven de bloemen zoemde.

Een klaterend applaus was haar beloning. Door de ouderen werd er zelfs „bravo” geroepen.

Een beetje verlegen lachte Reina, maar aangemoedigd door haar succes gaf ze nu de andere bundel aan de pianist.

Nu zong ze:

„De dag, door uwe gunst ontvangen,
is weer voorbij, de nacht genaakt;

en dankbaar klinken onze zangen
tot U, die 't licht en 't duister maakt.

Die dan, als onze beden zwijgen,
als hier het daglicht onderduikt
weer nieuwe zangen op doet stijgen,
ginds waar de nieuwe dag ontluikt.

Zodat de dank, U toegezonden,
op aard' nooit onderbroken wordt,
maar steeds op nieuw door mensenmonden
gezongen en gesproken wordt."

Het lied was uit. In de zaal bleef het een ogenblik doodstil totdat iemand aarzelend in de handen begon te klappen, waarop toch nog een daverend applaus losbrak.

Het bloed schoot Reina naar de wangen.

„Ze vinden het gek dat ik dit zong,” dacht ze, vloog van 't podium af en in haar ontsteltenis kroop ze in een hoekje weg.

Het applaus kon haar niets schelen.

„Ze doen het er maar om,” dacht zij. „Ze menen er niets van.”

Dadelijk daarop klonk er weer dansmuziek en kon Reina in haar veilige hoekje achter een paar grote planten alles zien terwijl niemand erg in haar had.

Met de rug naar haar toe stonden een jongen en een meisje vlak bij haar te praten. Duidelijk verstond ze wat er gezegd werd.

„Hoe vond jij dat die Reina Elsinga zong?” vroeg de jongen.

„Nogal gek. Is dat nou een lied om op een fuif te zingen!

Weet je, Reina past hier niet. Je snapt toch zeker wel dat Conny haar gevraagd heeft omdat ze niet anders *kon*? Ze was eerst nogal „dik” met Reina. Geloof maar dat ze er nu genoeg ’t land over heeft.”

„Ze zong anders mooi, ze . . .”

Meer verstond Reina niet. Een ogenblik bleef ze roerloos staan. ’t Bloed bonsde in haar hoofd, een gloeiende kleur brandde op haar wangen.

O! was *dat* waar? Wou Conny dat ze hier niet was? ’t Kon best, ze had de hele avond nog niets tegen haar gezegd. Maar *dan* wilde ze hier ook niet langer blijven, *dan* ging ze weg.

Onwillekeurig zochten haar ogen de klok. Over een kwartier vertrok de laatste trein naar huis.

Vlug en ongemerkt te midden van ’t drukke gedoe glipte ze de kamer uit. Ze vloog de trap op, smeed haar kleren in het koffertje, deed haar mantel aan en haastte zich naar beneden. In de gang liep ze juf tegen het lijf.

„Waar ga jij heen?” vroeg deze.

„Over een paar minuten gaat de trein, dag!”

Verbluft keek juf ’t meisje na. Toen opeens bedacht ze:

„Dat kind zou hier toch blijven logeren? Dat is vast niet in de haak,” en haastig trok ze de deur weer open, riep:

„Reina, Reina!”

Maar er kwam geen antwoord, ze zag haar ook al niet meer. Zou ze ’t aan mijnheer gaan zeggen? Ja, dat was maar ’t beste.

Mijnheer schrok niet weinig van ’t bericht dat juf kwam brengen. Haastig keek hij op z’n horloge. Nee, ’t was te laat, hij kon haar niet meer bereiken voor de trein vertrok. Maar waarom was dat meisje er zo opeens vandoor gegaan?

't Leek veel op een vlucht, en dat uit hun huis! 't Was heel onaangenaam.

Conny werd geroepen, aan verschillende jongens en meisjes werd naar Reina gevraagd, maar niemand had haar, na het zingen, nog gezien.

Wat kon er dan toch gebeurd zijn?

„Heeft iemand van jullie haar bespot om 't lied dat ze gezongen heeft?” vroeg mijnheer nu, en opeens klonk zijn stem heel streng.

„Nee, paps, natuurlijk niet. Ik had haar zelf gevraagd om dat lied te zingen,” zei Conny verontwaardigd.

Ankie van Loon kleurde tot in haar hals, toen Conny dat zei. Zij had daar straks nog wel gezegd dat Conny er zeker 't land over had.

„Kom, laten we er maar niet verder over spreken,” kwam mevrouw nu tussenbeide.

„Wie is er aan de beurt om iets voor te dragen?”

Maar de echte feeststemming wilde niet terugkomen. Overal werd er gefluisterd over Reina, dat malle kind, dat zo gek deed.

En Conny, die telkens hier en daar wat van dat gefluister opving, kon haar vriendinnetje niet verdedigen. Nee, hoe meer ze erover dacht hoe bozer ze werd, en 't hatelijke gefluister om haar heen maakte dat niet beter. Nee, Reina had echt lelijk gedaan, maar daarom hoefden ze nog niet allemaal kwaad van haar te spreken!

't Was maar goed dat een van de jongens met zijn gitaar op de proppen kwam en er zo kluchtig bij zong dat je tranen lachen *moest*, anders was Conny nog gaan huilen en zou 't hele feest bedorven zijn geweest. Nu had het tenminste nog een vrolijk slot.

't Was al ruim kwart over tien, toen Reina thuis aan de bel trok.

Vader deed zelf open en schrok niet weinig, toen hij Reina zag staan.

„Maar kind, wat is dat nu?”

„Ik ben weggelopen,” verklaarde Reina en haar donkere ogen schoten vonken, toen ze verder vertelde:

„Ik ben niet goed genoeg voor *daar*. Ze hebben me gevraagd omdat ze niet anders konden, en mijn jurk is niet goed en mijn lied was raar en ik kon niet dansen. Ik ben een suffer, een . . . echt braaf kind, en daarom kunnen ze me niet uitstaan.”

„Reina, Reina, wat een doordraverij. Gauw, ga dat gloeiende gezichtje eens wassen, maak die boze ogen ook maar goed koud en kom dan bedaard vertellen wat er nu toch aan de hand is.”

Bij vader en moeder in de huiskamer vertelde Reina alles wat ze die avond had beleefd.

Medelijdend streek moeder haar dochttertje over 't donkere haar.

„Och, och,” zei ze, „en nu meenden wij nog wel dat je zo keurig was, hè, lieverd? En dat was je ook, vast en zeker. Een jurk blijft ten slotte toch altijd gekleeder dan een rok met een bloesje.”

„Ja,” zei vader en streek eens nadenkend over zijn haar. „Ja, moeder, we hebben allemaal een beetje schuld aan deze geschiedenis. We hadden Reina moeten waarschuwen; we hadden toch wel kunnen denken dat zij zich niet erg op haar gemak zou voelen.”

„Ja, maar wie kan nu toch denken dat zo'n verjaarsfeestje zo'n overdreven gedoe zou zijn!”

„Dat neemt niet weg,” ging vader verder, „dat onze Reintje

zich toch wel heel erg onbeleefd heeft gedragen. Kind, je wist toch niet of het *waar* was wat dat meisje zei. Wie loopt er nu zo maar, zonder groeten, weg als je ergens vriendelijk genodigd bent! Wie weet hoe ongerust de familie Van Ravensteyn over je is.”

„Juf heeft gezien dat ik wegging.”

„O, gelukkig, dat is één zorg minder. Ik begrijp heel goed dat het erg vervelend voor je geweest is, maar als jij na het zingen weer gewoon bij de anderen was gaan zitten, was er niets gebeurd.”

„Ja, maar toen gingen ze weer dansen.”

„Goed, maar daarom hoefde jij toch niet weg te kruipen? Nee, meisje, je hebt heel raar gehandeld en de familie Van Ravensteyn heeft reden om boos op je te zijn. Je gaat er morgen na schooltijd heen om je excuus te maken.”

„Dat . . . dat durf ik niet,” en Reina begon zachtjes te huilen.

„Vader heeft gelijk, kind, dat kan zo *niet* blijven. Prettig is het wel niet, maar het moet gebeuren,” zei moeder nu ook.

„Kom, nu geen tranen, flink zijn. Als je flinker geweest was vanavond en je een paar flauwe hatelijkheidjes niet had aangetrokken, was je niet in deze moeilijkheden gekomen.”

Toen ze al in bed lag, vertelde Reina pas aan moeder welk lied ze nog meer gezongen had. „Vindt u 't gek, moeder?”

„Nee, schat, een lied tot Gods eer is nooit gek. Als jouw hart je ingaf om dat te zingen, was het zeker goed . . .”

Maar toen Reina alleen lag, bedacht ze dat ze *helemaal* niet tot Gods eer had gezongen. Haar hart had het haar *niet* ingegeven. Ze had het veel liever niet gedaan. Ze had er niet af kunnen komen, *dat* was het. Och, wat was alles nu toch akelig.

Ze zouden haar natuurlijk allemaal uitlachen en Conny zou boos zijn, en nu moest ze excuus gaan vragen, o, 't was

afschuwelijk. En 't kwam alleen omdat zij anders was dan de anderen, omdat ze niet mee kon doen. Waarom had zij niet evengoed leren dansen als andere meisjes? Nee, hoor, de anderen hadden 't toch heel wat gemakkelijker en plezieriger, ze wou . . . ze wou . . . Al denkende viel Reina in slaap en ze had deze avond niet gebeden.

8. NIEUWE EN OUDE VRIENDSCHAP

De volgende morgen ging Reina met loden schoenen naar school. 't Ging natuurlijk zoals ze verwacht had. De meisjes stootten elkaar aan, toen zij er aankwam, fluisterden en lachten, en Conny keek helemaal niet naar haar om. In de klas keerde Conny haar zelfs half de rug toe.

„Conny,” fluisterde Reina, „zeg, Conny, luister eens even, toe zeg.”

Maar Conny keerde zich niet naar haar toe. Onverstoorbaar, als hoorde ze niets, werkte ze door.

Reina's hart klopte onrustig. Wat zou dat straks worden bij Conny thuis. Ze kon niet opletten, merkte nauwelijks dat ze een slechte aantekening kreeg.

't Kon haar niets schelen dat Conny zo deed, helemaal niets, maakte ze zich zelf wijs. Als Conny boos wilde zijn, nou, *zij* had minstens evenveel reden om boos te zijn.

Om twaalf uur bleek het toch verre van gemakkelijk om naar de familie Berkel van Ravensteyn te gaan. Met angstig kloppend hart stond ze op de stoep. O, 't duurde oneindig lang voor de deur openging en juf haar in 't kleine zijkamer-tje liet. Een ogenblik later kwamen mijnheer en mevrouw samen binnen.

„Zo, vluchteling,” groette mijnheer.

Mevrouw keek echt boos en zei niets.

Reina stond met een gloeiende blos op de wangen voor hen.

„Ik . . . ik kom vragen of u . . . wilt u mij vergeven dat ik gisteren zo onbeleefd ben geweest?” stotterde ze.

„Ik ben tenminste blij dat je je excuus komt maken,” zei mevrouw, maar haar stem klonk niets vriendelijk.

„’t Spijt me erg,” fluisterde Reina nog.

Mijnheer scheen medelijden met haar te krijgen.

„Vertel mij nu eens, waarom je weggelopen bent,” en zachtjes trok hij haar naar zich toe.

Maar nu kreeg Reina ’t nog veel benauwder. Wat moest ze nu zeggen?

„Nou?” hield mijnheer aan.

„Ik vond het zo naar . . .” zei Reina onhandig en dan opeens, begrijpend dat ze nu weer onbeleefd was, ging ze gauw verder: „Ik was zo anders dan de anderen en ze vonden mijn zingen raar en . . . en . . . ze zeiden . . .”

„Dus omdat je jaloers was op de anderen, daarom vond je ’t nodig zo onbeleefd te zijn?” Mevrouw’s stem klonk scherp. De tranen schoten Reina in de ogen.

„Je valt me lelijk tegen. Een meisje dat zulke liederen zingt als *ij* deed, moest toch anders handelen.”

Nu waren de ogen boordevol, er kon niets meer bij. Zó zouden die lastige tranen naar beneden rollen en ze wilde niet huilen, ze moest flink zijn.

„Kom, vrouw, zo erg heeft Reina ’t niet gemeend, hè, kind? Je dacht niet na, toen je wegliep, ’t is zo maar in een opwelling gebeurd, is ’t niet?”

„Ja,” knikte Reina, „ja, zo was het.”

„Nu, dan zullen we ’t maar vergeven en vergeten. Dag, Reina.”

„Dag, mijnheer, dank u wel,” en dan aarzelend:

„Dag, mevrouw.”

„Dag, Reina.”

Bij de deur gekomen draaide ze zich nog even om:
„Wilt u alstublieft ook aan Conny zeggen dat ik er spijt van heb?”

„Ja, hoor, zeker, zeker!” beloofde mijnheer en klopte haar nog eens bemoedigend op de schouder voor hij haar uitliet. Wel tien pond lichter ging Reina nu naar 't station.

Als Reina gedacht had dat nu alles weer zijn zou als vroeger, had ze het mis. Conny was wel niet meer boos op haar, maar ze liet haar links liggen. Ze vroeg nooit meer of Reina mee-ging, vertelde haar niets, maakte geen werk meer met haar samen.

„'t Is dus toch waar,” dacht Reina, „dat ze liever maar van me af wil. Ik ben zeker niet deftig genoeg voor de freule. Nou, mij goed, ik trek me er *niets* van aan.”

Maar ze trok het zich *wel* aan. Ze was veel te trouw om een meisje, dat ze *echt* als een vriendin was gaan beschouwen, zo opeens uit haar gedachten te bannen. Ze deed werkelijk haar best niet meer aan Conny te denken, haar op één lijn te stellen met die meisjes aan wie ze tot hiertoe onverschillig was voorbijgegaan. Maar het gelukte o zo slecht. Elke dag, als ze urenlang gedwongen naast Conny moest zitten, voelde ze zich telkens opnieuw verdrietig omdat ze haar vriendin verloren had. Was er maar een ander bij wie ze zich aansluiten kon, en onwillekeurig gingen haar gedachten naar Marie Velt, 't stille kind, dat zich met niemand bemoeide, maar in 't leren hun allemaal de *baas* was. Op een middag liep ze weer eens met haar mee.

„Ik breng je een eindje weg. 't Is zulk mooi weer, ik heb geen zin nu al in de wachtkamer te gaan zitten.”

„Best,” zei Marie en zweeg verder.

Reina keek haar eens opmerkzaam aan. Marie zag er helemaal niet vrolijk uit, vond ze, en toen schoot het haar weer te binnen dat haar moeder ziek was.

„Hoe is 't nu met je moeder?” vroeg ze.

„Niets beter,” zei Marie bedrukt.

„Wat scheelt haar eigenlijk?”

„Zwakke,” zegt de dokter. „Ze mankeert eigenlijk niets, maar alles aan haar is zo zwak dat ze bijna nooit eens op kan zitten.”

„Wat akelig,” zei Reina en ze dacht hoe het wel zijn zou als moeder altijd in bed lag. Nee, dat kon ze zich onmogelijk voorstellen, dan zou immers thuis „thuis” niet meer zijn.

Een poosje liepen de meisjes zwiingend voort. Toen vroeg Reina:

„Wie zorgt er nou bij jullie thuis?”

„Een tante komt elke dag een poosje helpen en verder een werkster, maar dat is nou ook al gedaan.”

„Wat is gedaan?” vroeg Reina verwonderd.

Toen begon Marie opeens te huilen.

„Och, jij begrijpt er natuurlijk niets van, jullie kunnen geen van allen begrijpen hoe 't bij ons thuis is, en nou, nou moet ik van school af en . . . en . . .”

„Moet je van school af, is 't zo erg met je moeder? Toe, Marie, wat is er toch, waarom huil je zo, toe, zeg 't maar, misschien begrijp ik 't toch wel.”

Reina drukte Marie op een bank in 't plantsoen waar ze juist doorliepen, neer en nu begon Marie te vertellen:

„Moeder is al bijna een jaar ziek en dat kost veel geld, begrijp je, voor allerlei extra's. Maar als we heel zuinig waren, kon moeder 't toch krijgen en we konden ook een werkster nemen om te helpen. Vader heeft een kleine zaak, en nu is er een andere zaak, van wie vader veel geld moest hebben,

failliet gegaan. Nu krijgt vader dat geld niet en gaat hij ook failliet. Vader lijdt er vreselijk onder en moeder ook natuurlijk. Ik ga van school om thuis te helpen, begrijp je?" Opnieuw rolden een paar dikke tranen langs Marie's wangen.

„Ik, o, Reina, ik leer zo dolgraag.”

„Kan je vader nu niet voor je moeder zorgen?"

„Och, nee, vader heeft nu zoveel te doen met die narigheid in de zaak. Hij wil nu proberen een betrekking te krijgen. Een nieuwe zaak beginnen durft hij niet meer.”

Geheel verslagen zat Reina naast haar klasgenootje, dat zo'n groot verdriet had, zo'n grotemensenverdriet, en dat je zo dolgraag zou helpen, maar dat was natuurlijk onmogelijk.

„Ik vind het erg naar, 'k wou dat ik je helpen kon.”

„Niemand kan ons helpen,” zuchtte Marie en droogde haar ogen af.

„Wanneer moet je van school?"

„Dit is de laatste week. Maandag kom ik niet meer.”

„En als je vader nu gauw werk vindt, kom je dan terug?" Marie trok de schouders op.

„Och, dat gebeurt toch niet.”

„Nou, dat weet je niet, 't *kan* toch! Nee zeg, nou weet ik wat,” en Reina sprong van de bank en stond vlak voor Marie.

„Weet je wat we doen? Ik breng je elke middag 't werk dat we maken moeten, en ik zal reuzegoed opletten en je alles oververtellen wat we gehad hebben. Als jij dan 's avonds werkt, blijf je best bij, jij bent zo knap. En als je vader dan werk heeft, kom je weer op school en dan ben je niets achter.”

In één adem had Reina doorgerammeld, dolblij met haar mooie vondst.

Langzaam klaarde Marie's bedrukte gezicht op.

„Meen je dat; zou dat kunnen?”

„Natuurlijk kan dat,” ging Reina met vuur door. „Jij blijft gewoon je werk maken en we vergelijken het met het mijne als het gecorrigeerd is. Nou, dan kun je zo je fouten verbeteren. Je zult zien dat het prachtig gaat. En wat zullen ze kijken op school, zeg, als je terugkomt en je gaat doodgewoon mee door, net of er niets gebeurd is.”

„Als ik terugkom tenminste.”

„Och, kind, natuurlijk kom je terug, je vader zal best gauw werk hebben. Maar nou verdwijn ik, hoor, dag!”

Reina lachte in zich zelf. Fijn, zoals die Marie opkikkerde. Toch zielig als je zoveel narigheid had thuis. Gelukkig maar dat ze dat bedacht had van 't werk. In dagen had Reina zich niet zo tevreden gevoeld.

De volgende dag vroeg Marie of Reina om vier uur met haar mee naar huis wilde gaan. Moeder zou haar zo graag eens spreken.

Reina zag er wel een beetje tegenop. Zo bij een zieke, en dan nog wel een vreemde, was niets voor haar, maar om Marie een plezier te doen ging ze mee.

't Was een smalle straat met hoge huizen waar Marie woonde. Ze moesten eerst een trap opklauteren en toen liet Marie Reina binnen in de huiskamer. Reina zag een kleine maar erg gezellige kamer; op een divan, die voor 't raam geschoven was, lag Marie's moeder, die met een blij lachje de meisjes de hand toestak.

Wat lief, was 't eerste wat Reina dacht en ze vond het zelf mal dat ze zo iets denken kon van een volwassen mens. Maar 't was werkelijk zo. Dat smalle bleke gezicht omlijst

door goudblond haar, die prachtige blauwe ogen, die zo vriendelijk keken, 't was zo mooi dat 't wel een plaatje leek.

„Komen jullie maar eens bij me zitten,” nodigde de zieke. „Schenk jij eerst even thee, Rieteke?”

Reina zag hoe handig Marie bij de theetafel bezig was. Ze schonk thee, klopte een ei voor haar moeder en deed daar een paar druppels in uit een flesje.

„Ja, ze is wat handig, dat meisje van mij,” zei mevrouw Velt alsof ze Reina's gedachten raadde, en lachte blij haar dochtertje toe.

„Ik ben blij, Reina, dat je even met Rie meegekomen bent. Ik vind het erg lief van je dat je haar zo helpen wilt. Want weet je, Reina, ze doet nu tegen mij wel net of 't haar niet schelen kan dat ze van school moet, maar daarom weet ik toch wel wat een groot offer ze voor mij brengt. 't Is heel erg moeilijk voor mijn kleine meisje al die plannen van studeren en knap worden op te moeten geven om thuis allerlei vervelende werkjes te doen en steeds voor een zieke te moeten zorgen. En nu ben ik zo blij dat jij 't haar een beetje makkelijker wilt maken. Nu behoeft ze niet zo opeens haar boeken vaarwel te zeggen.”

Zachtjes streelde de zieke Marie's hand, die op haar dek lag.

„Ik wil 't graag doen,” zei Reina. „Als Marie dan weer op school komt, kan ze zo weer mee door!”

„Misschien wel,” zei mevrouw en een mat glimlachje gleed over haar lief, maar o zo zwak gezicht. „Nu moeten wij leren, vader en Rieteke en ik, om ons kruis blijmoedig te dragen. Dat is moeilijk, maar als de Heiland ons een kruis te dragen geeft, draagt Hij zelf het zwaarste eind voor ons.”

Een ogenblik was het heel stil in de kamer.

„Wij zullen proberen heel moedig te zijn, hè Rie,” ging mevrouw door. „En jij, Reina, hebt ons *nu* al geholpen. Rie was gisteren net op het punt de moed te verliezen, nietwaar meisje?”

Rie knikte.

„Nu zal ik zo flauw niet meer zijn, hoor moeder.”

„Nee, hè, wij zullen 't wat gezellig hebben, zo samen, en als Reina dan 's middags komt, drinken we eerst een kopje thee met elkaar en jij brengt haar dan later naar 't station. Dan heb je in elk geval iedere dag een loopje.”

Toen Reina weer op straat liep, moest ze zich zelf bekenen dat ze een prettig halfuurtje bij Marie had doorgebracht.

Gek toch, ze had nooit bijzonder met Marie opgehad, en haar moeder was ziek en die zag ze vandaag voor het eerst, en toch had ze het gevoel of ze daar al helemaal thuis was. De volgende maandag vertelde een van de leraars dat Marie Velt van school was gegaan. Even werd er in de kleedkamer over gepraat hoe gek het was om zo te verdwijnen, zonder er iemand iets van te zeggen, maar heel gauw was de stille Marie door de andere meisjes vergeten.

Reina stapte na schooltijd direct naar Marie's huis en begon onmiddellijk ijverig te vertellen wat er die dag behandeld was.

Met het hoofd een beetje van Reina afgewend zat Marie en luisterde en vocht met de opkomende tranen. 't Was zo bitter moeilijk Reina te horen vertellen over school, nu de schooldeur voor *haar* gesloten was.

Maar Reina merkte daar niets van. Opgewekt vertelde ze voort. „Kijk, en nu moeten we dit vanavond maken en die

lessen moeten we leren en dan deze opgaven nog maken, gesnapt?"

„Ja, ja,” zei Marie flauw, „ja, ik begrijp het wel.”

„Je droomt,” zei Reina en gaf haar een por, „ik geloof dat je niet eens luisterde.”

„Toch wel,” zei Marie en streek met de hand het haar eens naar achteren, „heus, ik luisterde wel.”

„'t Is je ook geraden,” dreigde Reina.

„Vertel me nu maar eens of buiten de struiken al uitlopen; ik heb nu genoeg van al die geleerdheid,” lachte mevrouw.

„Hier merk je er nog niets van,” zei Reina, „maar bij ons al wel. Wij hebben gisteren katjes geplukt.”

„Nu komt de mooie tijd weer aan. Wat zullen jullie daarvan kunnen genieten, zo helemaal buiten.”

„Nou, en of, we doen vaak grote wandelingen met vader en 's zomers staat het bij ons altijd vol met veldboeketten, daar is moeder zo dol op.”

„Ik ook,” zei de zieke en zuchtte even.

„Zal ik morgen wat katjes voor u meebrengen? Houdt u daar ook van?”

„Graag, met katjes komt het voorjaar in huis.”

„Moeder houdt zo van buiten,” vertelde Marie, toen ze Reina naar het station bracht, „en nu ziet ze er niets meer van. Altijd kijkt ze maar uit op die huizen van de overkant, maar ze is toch nooit ongeduldig.”

„Ik vind je moeder een schat,” zei Reina.

„Ja, dat is ze,” zei Marie uit de grond van haar hart. „Wat wou ik je ook weer vragen? O ja, ik heb mijn atlas op school laten liggen; wil je die morgen voor me meebrengen?”

„Ja, best.”

Maar toen Reina de volgende dag met een grote bos katjes

in haar arm bij Marie op de stoep stond, bedacht ze dat ze de atlas vergeten had.

„'t Hindert niet,” zei Marie, „dan morgen maar.”

De volgende middag wachtte Marie tevergeefs op Reina. Wel tien keer liep ze naar het raam om naar Reina uit te kijken, maar die kwam niet.

„Zou ze 't vergeten, moeder?”

„Nee, dat denk ik niet. Ze moet misschien een boodschap doen voor haar moeder.”

„Dat had ze dan toch wel even kunnen zeggen.”

„Kom nou, jij zou toch ook zo'n omweg niet maken, is 't wel? Morgen zullen we wel horen, waarom ze er niet geweest is.”

Terwijl moeder en dochter zaten te gissen naar de reden van Reina's wegblijven, was deze jongedame, heel genoeglijk, aan 't ijs lepelen en had Marie en 't schoolwerk totaal vergeten. Dat was zo gekomen.

Toen Reina 's morgens uit het station kwam, stond Conny op haar te wachten.

„Ik houd het niet meer uit,” begon Conny. „Ik houd het niet meer uit elke dag naast je te zitten en elkaar nijdig aan te kijken.”

„Ik kijk je niet nijdig aan,” zei Reina stug.

„Nou ja, maar we zeggen geen woord tegen elkaar. Vroeger was het zo gezellig, kan het niet weer zo worden tussen ons, Reina?”

Verbaasd staarde Reina Conny aan.

„En jij wou zo graag van mij af; ik ben immers te stijf en niet deftig genoeg.”

Nu was het Conny's beurt om verwonderd te zijn.

„Reina, zeg niet zulke nonsens.”

„Schaamde jij je dan niet voor mij, toen op je verjaardag?”

Je vond toch ook net als alle anderen dat ik een gekke jurk droeg?"

Conny werd nu echt boos.

„Bah, Reina, wat flauw om zulke dingen te denken. Als ik je er niet graag bij had willen hebben had ik je toch zeker niet gevraagd!"

„Was het dan niet zo?"

„Nee, natuurlijk niet."

Toen vertelde Reina alles wat haar op Conny's verjaardag zo had gehinderd. Hoe vreemd en alleen ze zich had gevoeld, hoe ze best gemerkt had dat iedereen haar zingen raar had gevonden en hoe ze ten slotte zonder dat ze 't helpen kon dat gesprek had afgeluisterd.

„O Reina, wat afschuwelijk voor je. Ja, nu begrijp ik dat je wegliep, maar 't zijn niets dan leugens. Ik heb van jou altijd 't meest gehouden van alle meisjes, je zag er snoezig uit. Er waren toch meer kinderen met jurken aan, en minder leuk dan die van jou. Toe, wees maar niet boos meer, laten we weer met elkaar zijn als vroeger."

„Graag," zei Reina en ze lachten allebei, zo blij waren ze dat dat akelige misverstand uit de wereld was.

Toen de meisjes op het schoolplein kwamen, riep Conny vrolijk: „Jongens, ik geef vanmiddag een fuif. Wie gaat er mee?"

Natuurlijk waren ze allemaal bereid. Reina dacht nog even aan Marie, maar nee, dat kon nu vanmiddag niet. Conny fuifde ter ere van *haar*, dat begreep ze best, dus kon ze onmogelijk wegblijven. De hele dag was Reina druk en opgewonden van puur plezier dat alles tussen Conny en haar weer goed was. Ze lette zo slecht op dat ze twee aantekeningen in 't klasseboek kreeg. Even schrok ze ervan. Nu had ze er al drie deze week. Dat zou op straf uitlopen

of misschien wel een brief voor thuis, maar het vermocht haar vrolijke stemming toch niet te storen.

Om vier uur togen de meisjes weer naar de vanouds bekende cafetaria.

„Hè, dat is in lang niet gebeurd,” zei Reina en wipte op een kruk.

„O, nee maar, kijk eens, daar zit Rembrandt ook weer,” proestte Ankie opeens. „Heb je nog ontdekt, Reina, of het een echte kunstenaar is?”

„Ja zeker,” zei Reina lachend. „Alfred heeft het ontdekt. Nee, kinders, 't is droevig maar waar, Rembrandt is... reiziger in verfwaren.”

De meisjes schaterden.

„Nee, die is goed, en je wist zo zeker dat het een kunstschilder was.”

„Ik zag direct dat het niets bijzonders was,” zei Hetty minachtend.

„Kom, allo”, nodigde Conny, en hield Reina de kaart voor. Het heerlijke vruchtenijs was, zelfs voor deze verwendende meisjes, een kostelijke traktatie.

Conny, royaal als ze was, nam ook nog voor ieder een halve portie cake, maar daar ze met een oneven aantal waren, bleef er een plak over.

„Wie wil deze nog?” vroeg Conny, „toe, dat ding ligt daar zo zielig eenzaam, wie neemt hem nog?”

„Wacht, ik weet wat,” zei Reina en er was een ondeugende flikkering in haar ogen.

„Ik zal een getal in mijn gedachten nemen, onder de twintig, en wie het raadt, mag hem hebben.”

„Ja, goed, vooruit maar.”

„Jij, Conny?”

„Tien.”

„Ankie?”

„Drie.”

„Hetty?”

„Zeventien.”

Ieder op zijn beurt noemde een getal en in spanning keken ze Reina aan.

Wie zou 't geraden hebben?

„'t Is acht, en dat heb ik,” zei Reina en meteen nam ze een flinke hap van 't overgebleven plakje cake.

De meisjes lachten zich tranen.

't Was een dolle pret die middag en Ankie van Loon beloofde de volgende middag te zullen fuiven op warme worstjes.

Toen het zover was, durfde Reina Marie niet weer in de steek te laten.

„Ik moet even een boodschap gaan doen,” zei ze, „ik kom zo wel.”

Weg rende ze, trok bij Marie wild aan de bel, duwde haar haastig een papiertje in de hand.

„Hier zeg, dit werk moeten we maken, ik moet nog even de stad in, morgen kom ik wel weer wat vertellen. Dag!”

„Heb je mijn atlas niet?” vroeg Marie nog haastig.

„Weer vergeten,” zei Reina, de vingers even verlegen voor de mond. „Maar morgen breng ik hem mee, vast hoor, dag!”

Teleurgesteld ging Marie naar boven. Reina had toch wel kunnen vragen of ze meeding als ze boodschappen moest doen!

Reina holde de andere meisjes achterna, kwam maar een ogenblik na hen binnen. Toen het feest afgelopen was en de meisjes op straat stonden, begon Ankie:

„Moeten jullie horen, zeg, die sufferd van een juffrouw re-

kende verkeerd. Ze schreef zes porties in plaats van zeven." Ankie danste rond van plezier dat ze de juffrouw zo fijn te pakken had.

Maar Reina was opeens stil blijven staan; met grote ogen staarde ze Ankie aan.

„Maar dat is gemeen, je hebt het toch niet *echt* gedaan?”

„Natuurlijk wel, dan had ze maar beter moeten tellen, waar of niet?”

„Nee, Ank, vooruit, ga nog gauw even betalen.”

„Ben je mall?”

„Jawel, toe nou, anders krijgt die juffrouw er last mee en ik zou ook nooit meer naar die cafetaria durven gaan.”

„Doe toch niet zo schijnheilig,” viel Hetty nu in. „Nou hang je echt de vrome uit.”

Reina deed net of ze niets hoorde.

„Toe, Ankie, wil *ik* het gaan doen? 't Kan me heus niet schelen.”

„Nee, dank je wel.”

„Goed zo,” moedigde Hetty aan. „Je hoeft niet te denken, Reina, dat we jou *ooit* weer mee vragen als je niet eens tegen een grap kunt.”

„'t Is geen grap,” zei Reina, „als *jullie* 't niet doen, doe *ik* het.”

Meteen keerde ze zich om en liep terug.

„'t Is fraai,” hoorde ze Hetty's schelle stem zeggen. „Zelf fuift ze nooit, maar van ons neemt ze het wel aan en nou doet ze zo!”

't Bloed vloog Reina naar de wangen. Haastig ging ze naar binnen.

„We hebben ons vergist, we betaalden te weinig,” brabbelde ze, legde het geld op de toonbank en stond een halve minuut later weer buiten.

De meisjes waren doorgelopen, ze zag niemand meer. Met een naar, beschaamd gevoel sloeg ze een zijstraat in naar het station.

Bah, wat was die Hetty toch een spook. Als die er niet geweest was, zou Ankie vast wel betaald hebben. Maar toch had ze gelijk met wat ze 't laatst zei.

„Dat ik er nooit aan gedacht heb,” piekerde Reina. „Je kunt toch niet altijd meegaan als je zelf nooit eens iets terug kunt doen.” 't Was echt laf wat ze gedaan had. Ellendig dat ze ook zo weinig zakgeld kreeg. Die bal was nu wel afbetaald, gelukkig, maar nu bezat ze na deze geschiedenis nog één heel dubbeltje. Hè, je kon nu ook nooit eens echt plezier hebben, altijd kwam er weer iets vervelends bij.

Zouden ze nu allemaal weer boos op haar zijn? Conny ook? Och, was ze toch maar bij Marie gebleven, dan was *dit* alweer niet gebeurd.

Toen ze bijna bij het station was, kwam Conny eraan hollen. „Waar was je toch gebleven? Ik heb je overal gezocht,” hijgde ze.

„De Beekstraat doorgegaan.”

„Zeg, Reina, ik vond het reuzeflink van je, ik had het nooit gedurfd.”

Verrast keek Reina op.

„Ben je dus niet boos?”

„Nee, natuurlijk niet. Maar Ankie en Hetty wel. Die zullen 't je niet gauw vergeven.”

„Hetty had toch gelijk met wat ze zei over dat trakteren. Ik heb er echt nooit bij gedacht, maar ik had niet mee moeten gaan. Ik *wist* dat ik er geen geld voor had.”

„Ben je mal, wat geeft dat nou! We hadden je toch uitgenodigd?”

„Ik heb er toch erg 't land over.”

„Kind, trek het je niet aan!” zei Conny. „Maar als je nu niet maakt dat je wegkomt, mis je je trein nog.”

Toen de trein binnen was, wist Reina 't zo te draaien dat zij met Onno alleen kwam te zitten en toen biechtte ze hem de hele geschiedenis op.

„Dom van je,” zei Onno, toen Reina uitverteld was. „Wat doe je bij die snoepsters, daar hoor je niet bij. Ik zou 't niet uit kunnen staan als jij ook zo'n flauw giechelend kuiken werd.”

Reina ging voor 't raampje staan.

Dacht Onno er zo over? En zij had nog wel al haar best gedaan om ook zo te worden; zij dacht dat je maar half in tel was als je er niet aan meedeed.

„Wat vind je dat ik nou doen moet, On?”

„Ja, wat moet je doen? Ik zou zeggen: fuif ook een keer, dan sta je niet bij ze in de schuld. En schei er dan mee uit.”

„Maar ik heb geen geld.”

„Hoeveel kost zo'n feest wel?”

„Vier gulden ongeveer.”

„Nou, weet je wat? Hier heb je 't van mij, maar dat is voor eens en altijd, gesnapt!”

„O, dank je wel, jij bent nog eens een vent en 't is heus voor 't laatst, ik ga nooit weer mee!”

„Prachtig.”

„Dat geld krijg je van me terug, zo gauw ik 't geven kan.”

„Best,” zei Onno en liet niet merken dat Reina hierdoor weer heel wat in zijn achting steeg.

„Je bent een reuzeknul!”

„Mond houden, ik moet werken.”

Reina nam ook een boek, maar leren deed ze niet. Nu had ze weer schuld! Ondanks Onno's hulp bleef ze toch onrustig en ontevreden met zich zelf.

9. NIEUWE MOEILIKHEDEN

't Liefst zou Reina direct de volgende dag haar schuld tegenover de meisjes hebben afgedaan, maar ze waren zo kortaf tegen haar, negeerden haar zo duidelijk dat ze niet kon besluiten hen nu uit te nodigen. Nee, ze zou maar liever een poosje wachten.

Langzaam kroop de dag voorbij en een verknoeide repetitie maakte 't al niet prettiger.

Met een zucht van verlichting pakte Reina 's middags haar boeken bij elkaar, schreef in de kleedkamer nog even 't werk van die dag voor Marie op en wilde net de school uitgaan, toen ze bedacht dat ze nu weer Marie's atlas vergeten had.

Zou ze 'm nog gauw even halen? 't Was streng verboden na de lessen nog in de lokalen te komen. Maar kom, wie zou 't zien? 't Was toch ook zo erg niet om die atlas even te halen?

Vlug liep ze de gang door en wilde net hun lokaal binnenwippen, toen de deur openging en Hetty haar voorbijstootte.

Ah, die had het dus ook gewaagd. Nu kon ze gerust binnengaan. Nu wist ze zeker dat er niemand was. Waar had Marie gezeten?

O ja, daar. Ja, daar lag de atlas nog. Ziezo, dat was klaar.

Even later was Reina op weg naar Marie en stapte mijnheer Van Doorn het lokaal binnen, dat zij zoëven verlaten had.

„Reina Elsinga, wat deed jij gisteren na vieren hier in 't lokaal?”

Mijnheer Van Doorn stond voor de klas en keek streng naar Reina, die verschrikt recht schoot in haar bank.

„Ik? Eh . . . mijn atlas halen, mijnheer.”

't Werd heel stil in de klas. Aller ogen waren op Reina gericht, die een hoge kleur kreeg en angstig wachtte op wat er volgen zou.

„Zo, en waarvoor had je gisteren een atlas nodig?”

„'t Was de mijne niet, mijnheer. Marie Velt had de hare laten liggen en die haalde ik even.”

„En verder niets, Reina?”

„Nee, mijnheer!”

„Ik zal het je nog één keer vragen en bedenk je goed voor je antwoord geeft. Heb je niets *anders* gedaan dan die atlas halen?”

„Nee, mijnheer.”

„'t Spijt me, Reina, dat je 't niet uit je zelf bekennen wilt, maar hier weet je toch zeker wel meer van?”

Mijnheer hield het klasseboek in de hoogte, dat door een grote inktvlek vrijwel onbruikbaar was geworden.

Een gemompel van schrik ging door de klas.

Reina was nu rood geworden tot aan het haar.

Vreselijk, zou mijnheer denken dat *zij* dat gedaan had?

„Kun je nu zeggen, Reina, hoe dit boek zo bedorven komt?”

„Nee, mijnheer.”

„Wie van jullie kan mij zeggen hoe deze inktvlek op 't

klasseboek komt?" wendde mijnheer Van Doorn zich nu naar de hele klas.

't Bleef doodstil, niemand wist er iets van.

„Dan weet ik nu genoeg," ging mijnheer voort. „Dit boekje lag gistermiddag hier open op tafel. Reina Elsinga had er drie slechte aantekeningen in. Zij is na vieren alleen hier in 't lokaal geweest, ik zag er haar juist uitkomen, en toen ik een ogenblik later dit boekje kwam halen, was de inktpot er overheen omgevallen, toevallig juist over de bladzijde waarop de aantekeningen van deze week staan. Alles was nog drijfnat, zodat het duidelijk was dat de inkt er pas een ogenblik tevoren over gemorst was. De conclusie is, dunkt mij, niet moeilijk te trekken. Kun je mij deze zaak *nu* verklaren, Reina?"

„Nee, mijnheer."

„Heel goed, dan zullen we beginnen."

De les begon onder een drukkende stilte. Mijnheer ging heel gewoon verder, net of er niets gebeurd was. Alleen als Reina aan de beurt kwam, werd zij overgeslagen. 't Leek wel of mijnheer haar helemaal niet zag.

Af en toe gluurde Reina tersluiks naar Hetty. Zou ze nu niets zeggen? Natuurlijk had Hetty het gedaan, die was ook in 't lokaal geweest. Als ze 't nu toch maar zei. Ze zou toch zo vals niet zijn er haar voor te laten opdraaien?

Maar Hetty zat met een onverschillig gezicht te luisteren. Je kon niet zien of ze zich iets van de hele geschiedenis aantrok.

Na afloop van de lessen kwamen de tongen los. Verscheidene meisjes drongen om Reina heen, wilden weten of ze 't werkelijk niet gedaan had. Maar er klonk zoveel twijfel in hun stemmen dat Reina alleen maar van „nee" schudde en haastig in de koffiekamer verdween.

Toen ze om halftwee langs de kledkamer kwam, hoorde ze duidelijk haar naam noemen. Onwillekeurig bleef ze staan.

„Ik heb je altijd wel gezegd dat die Elsinga's niet te vertrouwen zijn. Met die broer van Reina is 't ook zo raar. Die geeft nota bene aan Henk Barten les voor geld. Nou hoef je niets te vragen; waar heeft zo'n jongen dat nou voor nodig, hè!”

„Dat is gemeen.”

Met fonkelende ogen stond Reina opeens midden tussen de verschrikte meisjes.

„Onno gaf wel les, maar hij doet het voor . . . voor . . .”

„Nou, waarvoor dan?” drong Ankie.

„'t Gaat jullie ook niets aan waarvoor. Maar Onno is de beste jongen die er bestaat, en jullie hoeven niet zo over hem te kakelen. En ik heb die inktpot *niet* omgegooid. Daar, nou weten jullie het.”

„Lieve tijd, wat een driftkop,” zei Hetty, toen Reina weer, even gauw als ze gekomen was, verdween.

„*Geloven* jullie dat nou?” vroeg Ankie. „Natuurlijk heeft ze 't gedaan, dat is toch zo duidelijk als wat.”

„Ik *kan* 't niet geloven,” zei Conny.

„Nou, maar hoe kwam die inkt dan op 't klasseboek?”

„Dat weet ik niet, maar als Reina 't gedaan had, zou ze 't beslist zeggen.”

„Moet je geloven,” zei Ankie en haalde de schouders op. Conny liep Reina na.

„Ga je om vier uur met mij mee thee drinken?” vroeg ze.

„Nee, ik kan niet.”

„Toe, wees nou niet flauw, ga mee.”

„Nee, heus niet, Conny, ik ga elke middag even naar Marie Velt.”

„Nou, dan breng ik je een eindje.”

Zwijgend liepen de meisjes 's middags naast elkaar.

Maar eindelijk begon Conny.

„Ik geloof je wel, Reina, jij hebt het niet gedaan, hè?”

„Nee, werkelijk niet.”

„Ik zou wel eens willen weten wie 't dan wel gedaan heeft. Ik begrijp er helemaal niets van, maar 't is afschuwelijk voor je.”

Conny babbelde maar door en Reina zweeg.

Ze wilde Hetty niet verklikken, maar 't was moeilijk om je mond te houden. Als Hetty zag dat zij haar *niet* verklappen wilde, zou ze 't toch zeker zelf wel zeggen! Maar Hetty zei het niet. Verscheidene dagen gingen voorbij en er gebeurde niets. Reina kreeg geen brief mee naar huis zoals ze verwacht had, maar mijnheer Van Doorn bleef haar steeds negeren. Ze kreeg geen beurt meer, ze zat er eenvoudig voor spek en bonen bij.

't Was soms haast niet uit te houden. Als ze binnenkwam, verstomden de gesprekken. De leraars keken er haar natuurlijk allemaal op aan, iedereen liet haar links liggen. Als ze Conny niet gehad had, zou ze 't vast niet hebben uitgehouden. Eén keer had ze Hetty, toen er niemand bij was, bij de arm gepakt en haar toegesnauwd:

„Je *zult* het zeggen, hoor, je *zult!*”

„Wat zeggen? Kind, je bent niet wijs!”

Toen waren er anderen bij gekomen en had Reina verder gezwegen.

„Wat moet ik toch doen?” overlegde ze bij zich zelf. „Al zeg ik ook honderd keer dat ik 't niet gedaan heb, ze geloven me *toch* niet. Thuis zouden ze me wel geloven, ik zal 't thuis vertellen. Maar als vader dan naar mijnheer Van Doorn gaat en 't zegt van Hetty, heb ik 't toch verklikt en

dat *wil* ik niet. Maar wat dan toch. Vader zou zeggen: Je moet bidden.”

Bidden, ja, nu zou ze graag bidden, nu ze zo diep in de ellende zat, maar nu durfde ze niet. Ze had in zo lang niet gebeden, *echt* gebeden tenminste. O, ze had haar morgen- en avondgebed wel opgezegd en aan tafel ook, maar ze wist maar al te goed hoe gedachteloos ze het de laatste tijd gedaan had.

Thuis sloeg moeder haar opmerkzaam gade.

„Daar hapert iets aan,” dacht moeder als Reina 't ene ogenblik overdreven druk en wild met Jumbo stoeide en 't volgende ogenblik stil en afgetrokken voor zich uit staarde. Moeder was extra bezorgd en lief voor haar, maar Reina merkte het niet op. Haar gedachten dwaalden altijd weer af naar dat ene punt, waarmee ze niet klaarkomen kon.

„Hè, hè, de repetities zijn afgelopen.”

Zo kwam Onno op een middag met een zucht van verlichting thuis.

„Gelukkig,” zei moeder. „Als ze nu ook maar goed geweest zijn.”

„Weet je wat? Jullie moesten morgenmiddag eens een grote wandeling gaan maken. Reina ziet de laatste tijd zo pips. Die heeft wel wat buitenlucht nodig na al dat drukke leren, hè vrouwke?”

„Nu dat ook nog,” dacht Reina. „Nu meent moeder dat ik te hard gewerkt heb en eigenlijk heb ik veel te weinig uitgevoerd. Wat zal moeder wel zeggen als mijn rapport slecht is?”

„Nee, weet je waar *ik* zin in heb?” hoorde ze Alfred zeggen. „We moesten morgen naar de ruïne gaan. Weet je wel

dat we in de kerstvakantie al afspraken dat we daar zouden gaan graven?"

„Hè nee," zei Reina. „We hebben Conny immers beloofd dat ze erbij mocht zijn als we dat deden."

„Nou, breng Conny dan mee!"

„Mag dat, moeder? Mag Conny morgenmiddag meekomen en hier blijven eten? Dan kan ze om halfzeven nog terug naar huis."

„Best, hoor, breng haar maar mee als ze wil."

„'t Is anders helemaal geen meisjeswerk," vond Alfred.

„Eigenlijk kunnen we jullie er niet bij gebruiken."

„Maar jullie hebt het beloofd."

„Is dat nou wel goed om te gaan graven? Kunnen jullie niet iets anders bedenken?" vroeg moeder.

„Hè, nee, 't is juist leuk," klonk het uit drie monden tegelijk.

„Laat ze graven, moeder, als ze daar nu plezier in hebben!" hielp vader zijn troepje.

„Ik ga niet mee," zei Betty. „Wies en ik hebben juist afgesproken woensdagmiddag een nieuwe jurk voor haar pop te maken."

„Groot gelijk, zus, dat is ook veel gewichtiger," vond Alfred.

„Zeg, Reina, nemen jullie Jumbo dan mee? Hij gaat zo dolgraag wandelen."

„Goed, hoor, als hij tenminste wil zonder jou."

„O jawel, dat doet hij wel als ik 't hem zeg," verklaarde Betty met een ernstig gezicht.

Conny was dadelijk bereid de uitnodiging aan te nemen. Ze zou 't gauw thuis gaan vragen terwijl Reina naar Marie Velt ging. Conny was al weg, toen Reina nog bezig was haar boeken in te pakken. En toen stond opeens de directeur naast haar.

„Reina, moet ik je nu de volgende week naar huis sturen met een slechte aantekening voor gedrag op je rapport? Meisje, je kunt nu nog veel goedmaken, maar over een paar dagen is het te laat. Je weet wel wat ik bedoel.”

„Jawel, mijnheer, maar ik kan toch niet zeggen dat ik het gedaan heb als het *niet* zo is?”

„Schuld bekennen is niet gemakkelijk, kind, dat weet ik wel, maar 't is wel *flink*, denk daar maar aan,” en met die woorden ging de directeur weer weg.

Met een brok in de keel holde Reina de school uit.

O, weg moest ze, weg. Als ze 't maar eens aan iemand vertellen kon. En meteen wist ze dat ze 't aan Marie's moeder zou vertellen. Die zou haar wel geloven en goede raad willen geven. Even opgelucht door dit besluit belde ze bij Marie aan.

Maar in plaats dat zij hier haar hart kon uitstorten, kwam Marie met *haar* leed bij Reina.

Marie had rode ogen, dat zag Reina direct toen ze binnenkwam, en in plaats van gewoon naar boven te lopen, ging Marie op de trap zitten en trok Reina naast zich.

„Je moet maar niet meer komen met het werk,” begon ze. „Ik kom toch nooit weer op school terug.”

„Hoe weet je dat?”

„Vader heeft nog geen werk. Vorige week meende vader vast dat hij slagen zou en nou is 't weer mis. En vanmorgen was de dokter er en die zei dat moeder naar buiten moest, anders kon ze niet beter worden. En moeder kan niet naar buiten, we hebben er nu geen geld voor.” Zachtjes zat Marie te huilen.

Reina, in diep medelijden met Marie, vergat een ogenblik eigen leed.

„Moet je moeder naar een sanatorium of zo iets?”

„Nee, dat niet. Maar ze moet ergens buiten wonen, bij een bos. Moeder moet buiten kunnen liggen.”

„Konden jullie maar bij ons in Meerwijk wonen, wij hebben overal bossen.”

„Ja, kon het maar! O, Reina, als moeder toch eens sterven moest, o, ik ben zo bang.”

„Rie!” werd er boven geroepen.

„Kun je zien dat ik gehuild heb?” vroeg Marie angstig.

„Nee, helemaal niet,” jekte Reina en gaf Marie een heel stevige hand. O, ze had zo graag iets willen zeggen om te troosten, maar ze kon de woorden niet vinden.

Maar Marie begreep het zo ook wel.

10. EEN MIDDAG NAAR DE RUÏNE

De jongens en Conny, druk en opgewonden in 't vooruitzicht van de prettige vrije middag, merkten ternauwernood hoe stil en bedrukt Reina was.

„We gaan bij Jansen schoppen lenen, zeg!” zei Alfred. „En jullie kunnen onze tuinschop wel nemen, die is niet zo zwaar als zo'n echte werkmansschop.”

„En moeten we ook een kruiwagen meenemen om alle gevonden voorwerpen op te vervoeren?” spotte Onno.

„Och, jô, zeg nou geen onzin. Maar 't kon toch best dat we iets vonden. Dan neem ik 't mee naar school, zeg. De „slierasperge” doet veel aan oudheidkunde, die weet natuurlijk wel of 't iets van waarde is.”

Na de koffie gingen de jongens schoppen lenen en dan zouden ze er dadelijk op uit gaan.

Moeder nam Reina even apart. 't Kind zag zo witjes, ze moest nu weten of er iets was.

„Scheelt er iets aan, Reineke, je bent zo still!”

„Ja,” knikte Reina.

„Mag ik 't niet weten?”

„Jawel, ik heb zo iets akeligs beleefd,” en toen vertelde Reina van haar bezoek bij Marie Velt.

„Wat verschrikkelijk,” zei moeder, „die arme mensen.”

„Zouden we ze niet kunnen helpen, moeder?”

Moeder glimlachte.

„Ik vrees van niet. Maar ga nu vanmiddag maar buiten ge-

nieten en probeer het een poosje te vergeten, dan zal ik er intussen nog eens over nadenken.”

Een ogenblik later waren ze met hun zessen op weg, want Kees van Vliet en Jumbo gingen ook mee.

Jumbo rende luid blaffend vooruit, holde weer terug, sprong tegen Onno op, rende opnieuw weg en wist maar niet hoe zijn vreugde te uiten.

„Wat is Jumbo reuzegroot geworden,” zei Conny. „Met kerstmis was hij nog maar zó!”

„Ja, nu zou Betty ’t wel laten om hem zo’n eind te dragen,” zei Reina. „’t Is zo’n snoes van een dier. Elke middag komt hij ons al tegemoet. Betty zegt dat hij altijd al om halfzes voor de deur staat te janken om er uitgelaten te worden, en dan vliegt hij als een pijl uit de boog de Stationsweg op. Maar van Betty houdt hij toch ’t meest. Dat kun je duidelijk merken. Als zij uitgaat, hoef je niet te denken dat hij met een van ons allen mee wil. En als zij zonder hem uitgaat, gaat mijnheer altijd op de trap zitten en verkiest er niet af te komen, want daar heeft hij precies ’t gezicht op de deur. En dan zit hij maar geduldig te wachten tot zij terugkomt.”

„Hè, enig toch zo’n dier, ik geloof dat ik ook een hond vraag. Als mam dan ’s avonds uit is, heb ik toch ook gezelligheid.”

„Ja, dat moet je doen, een hond is echt gezellig.”

„Toe, zeuren jullie nou eens niet aldoor over die hond,” kwam Alfred hen storen. „Zeg nou liever eens wat jullie beter lijkt. Zullen we elk onze eigen plek kiezen om te graven of zullen we allemaal met elkaar bijvoorbeeld één diep gat maken?”

„Ik zou zeggen allemaal met elkaar, dat is veel gezelliger,” vond Conny.

„Mij lijkt het beter dat wij ieder een eigen plek kiezen,” zei Kees, „dan hebben we vijf kansen tegen anders één.” „Maar we hebben maar vier schoppen,” bedacht Reina. „Nou, dan doen jullie samen. Jullie houden ’t toch niet zo lang vol.”

’t Was een hele wandeling naar de ruïne, en ’t viel niet mee die zware schoppen zo’n eind te dragen. Maar eindelijk waren ze er toch.

„Nou niet te dicht bij ’t kasteel,” stelde Alfred voor. „Daar is vroeger tuín geweest en zo, daar vinden we vast niks. Kijk, die hoogte, misschien was dat wel een verschansing. Als we daar eens achter gingen?”

Zo gezegd, zo gedaan. Ieder zocht een plek die hem ’t beste leek en spoedig daarop waren ze aan ’t graven. De meisjes groeven om beurten. ’t Was een zwaar werk. Reina zat al met een kleur als vuur uit te blazen terwijl Conny met inspanning van alle krachten de schop in de grond duwde, trok en trok, om ten slotte toch nog maar een half schepje aarde boven te brengen.

Plotseling hief Alfred een vervaarlijk geschreeuw aan, en toen ze allemaal aan kwamen hollen om te kijken, was hij bezig iets uit te graven.

„Hier komt iets, kijk. Ik stootte er net op, maar ’t wil niet los, zeg.”

Hij rukte en wrong en eindelijk lukte het hem een vrij grote maar doodgewone steen naar boven te brengen.

„Een schitterend stuk voor de verzameling van mijnheer Berg,” lachte Onno, en allen schaterden mee.

Maar Alfred liet zich niet uit ’t veld slaan.

„Nou, wie weet, misschien is deze steen hier vroeger wel neergelegd om de plaats weer te kunnen vinden waar ze iets begraven hadden.”

„Ja zeker, en toen hebben ze de steen ook begraven. Ik moet zeggen, een buitengewoon duidelijk kenteken,” zei Kees.

„Loop rond,” riep Alfred en groef weer ijverig door. Ieder ging weer naar zijn eigen kuil terug.

Toen de meisjes een hele tijd om beurten bezig waren geweest en niets vonden dan zand, stenen en boomwortels, begon het ze echt te vervelen. Ze werden moe en warm en ten slotte klommen ze een heuveltje op en gingen lekker onder een boom zitten uitblazen.

„Zou je eigenlijk in het kasteel niet veel meer kans hebben iets bijzonders te vinden dan hier op zo'n afstand ervan?” vroeg Conny.

„Misschien wel. Weet je wat? Laten wij daar dan gaan zoeken! Wat zou Alfred kijken, zeg, als er eens een schat of zo iets te voorschijn kwam.”

„Je noemt nogal zo iets! Een schat! De jongens kijken deze kant toch niet uit. Als we nu als de wind maken dat we weg komen, merken ze er niets van. Kom, zeg.”

De meisjes lieten zich ongemerkt van het heuveltje glijden en liepen toen vlug naar de ruïne. Jumbo was de enige die de vlucht opmerkte. Hij holde achter hen aan.

„Koest, Jumbo, koest, hoor!” waarschuwde Reina, bang dat de hond zou gaan blaffen en de jongens zouden merken dat zij naar de ruïne gingen.

't Was maar een paar minuten. Geen deur versperde hun de toegang. Ze zagen lege holle ruimten, die vroeger kamers geweest waren. Een wrakke trap voerde nog naar boven, maar die kraakte zo verschrikkelijk onder hun voeten dat ze er niet op durfden. Nauwkeurig zochten ze alles beneden af, maar vonden niets dan stof en spinnewebben.

„Kijk eens, wat zou dit zijn?” riep Conny opeens. „Een ring zo maar in de vloer.”

„Een ring? Wat gek,” zei Reina. Ze bukte zich, draaide er eens aan, trok er eens aan, maar er gebeurde niets.

„Weet je wat ik denk? 't Is een luik. Zou 't open kunnen?” Reina stampte er eens op. Het gaf een hol geluid.

„Er zit vast een kelder onder. Toe, Conny, help eens trekken!”

Ze trokken al wat ze konden en werkelijk ging het luik een eindje open. Met een bons sloeg het weer dicht.

„Wacht, zeg, ik zal mijn zakdoek door de ring steken en dan trekken we elk aan een punt.”

„Een . . . twee . . . drie!”

Met vereende krachten trokken ze 't luik omhoog; 't bleef gelukkig rechtop staan. Nieuwsgierig gluurden de meisjes naar beneden. Ze zagen een smal stenen trapje en verder een grote donkere ruimte.

„Durf je erin te gaan?” vroeg Conny.

„Ik wel. Ga je mee?”

Vlug wipte Reina de smalle treden af naar beneden.

„Zie je wat?”

„Nee, niks. 't Ruikt hier duf, hoor. Kom je ook? Wie weet wat we hier nog vinden!”

Nu ging Conny ook naar beneden. Maar nauwelijks stond ze in de kelder of daar klonk een dreunende slag.

Bommm!

Het dreunde nog na, en meteen was het volslagen donker.

„O! wat is dat?” gilte Conny, en greep Reina van schrik bij de arm.

„'t Luik,” zei Reina. Haar benen beefden, zo was ze geschrokken.

„Blijf staan, Conny, dan zal ik het weer openduwen.”

Op de tast ging ze naar 't trapje, klom naar boven en duwde met beide handen, boven haar hoofd, tegen het luik. Maar hoe ze ook duwde en duwde, er was geen beweging in te krijgen.

„Ik kan 't niet open krijgen,” hijgde ze. „O, Conny, wat moeten we nu beginnen!”

„Ik kom je helpen. Samen zal het wel gaan.”

„Nee, zeg, dat kan niet. 't Trapje is zo smal, we kunnen niet naast elkaar staan.”

„Laat ik het dan eens proberen.”

Maar Conny kon het zware luik evenmin optillen. Wanhopig duwde ze. 't Zweet brak haar uit, maar 't luik bleef onbeweeglijk.

„Reina, laten we gillen, misschien horen de jongens ons.” Meteen begon ze luidkeels te schreeuwen. 't Klonk akelig dof door de holle kelderruimte.

Toen hoorden ze Jumbo blaffen.

„Jumbo,” riep Reina zo hard ze kon met haar mond vlak onder het luik, „Jumbo, ga 't baasje halen, Jumbo, baasje halen.”

Duidelijk hoorde ze 't dier aan het luik snuffelen en krabben.

„Jumbo, Jumbo, baasje halen,” riep Reina maar.

„Woef, woe-oe^{oef},” klonk het van boven.

„Zou hij 't begrijpen?” vroeg Conny.

„Misschien wel. Ik hoor nu niets meer. Hij is zeker al weggelopen.”

Geruime tijd stonden de meisjes ingespannen te luisteren, maar 't bleef doodstil om hen heen.

„Laten we 't nog maar eens proberen.” Reina duwde uit alle macht, maar 't luik was veel te zwaar om het zo boven haar hoofd op te lichten.

Geheel verslagen en ten einde raad gingen ze stijf tegen elkaar aangedrukt op de onderste tree van het trapje zitten.

„Als we nou eens niet gevonden worden, wat dan?”

„Ze zullen ons hier toch vannacht niet laten?”

„Maar wie zal ooit op de gedachte komen dat we hier zijn?”

„O, ik ben zo bang,” snikte Conny opeens. „Je vader zei laatst: Hier wonen alleen vogels, vleermuizen en vagebonden.”

„O Conny, stil toch.”

Reina beefde van angst.

„Zou Jumbo de jongens niet halen? Schreeuw nog eens Reina, toe.”

Opnieuw schreeuwden ze zo hard ze konden.

„Help, help... he... e... lup!”

Er kwam geen antwoord. Uur na uur verliep en er kwam geen hulp.

Eindelijk, nadat ze een hele poos elk in eigen gedachten verdiept naast elkaar hadden gezeten, fluisterde Conny:

„Durf jij te bidden?”

Toen snikte Reina, met haar hoofd op Conny's schouder:

„Ik bid aldoor al, maar 't helpt niet, Conny. Ik ben zo slecht, ik heb God de laatste tijd telkens vergeten; ik heb in zo lang niet *echt* gebeden en nu hoort God mij niet meer!”

„O, Reina!”

Reina stopte haar zakdoek in de mond om haar snikken te smoren.

Toen waagde Conny 't schuchter op te merken:

„Je zei eens tegen me dat de Here Jezus alles vergeeft als je berouw hebt. Geloof je dat dan zelf niet?”

Met een ruk hief Reina 't hoofd op.

„Ja,” zei ze, „ja”.

En toen, met de handen voor de ogen gedrukt, bad Reina zoals ze 't nog nooit tevoren gedaan had.

Conny begreep al die stamelende afgebroken zinnen maar half, maar ze luisterde met gevouwen handen en in haar hart sprak ze Reina de laatste woorden na:

„Heer, help ons toch, laat iemand ons vinden, laat ons hier niet in die akelige kelder. Here, we zijn zo bang voor vleurmuizen en zwervers, maar Gij kunt ons beschermen. Amen.”

Zwijgend zaten de meisjes weer naast elkaar, maar de grote angst was weg. Er was nu een stille vrede, een rustig wachten. Nu zou het zeker niet lang meer duren, nu zou God wel iemand sturen die hen eruit zou helpen.

„Waarom dacht je eerst dat God niet naar je luisterde?” vroeg Conny.

„Ik ben zo jaloers geweest op jullie allemaal omdat jullie zoveel meer hadden dan ik, en toen heb ik . . .”

„Was jij jaloers op mij? O, Reina, en ik was het zo vreselijk op jou! Jij hebt juist alles, *alles* en ik niets. Jij hebt een moeder en een vader die altijd thuis zijn, je hebt broers en zusjes en een leuk thuis en . . . en . . . ook nog dat van God en de Here Jezus.”

De armen om elkaars schouders, de hoofden tegen elkander geleund, fluisterden ze verder.

„En ik was zo jaloers op jullie. Dat is al begonnen toen met de handbalclub en later, toen jullie zoveel uit mochten; en jouw verjaardag, toen ik de enige was die niet dansen kon. Ik had 't land dat ik niet mee kon doen. 't Leek zo dol allemaal en toen werd ik boos, eigenlijk op God, en ik vergat te bidden en toen is al die narigheid gekomen op school. Weet je wat de directeur vanmorgen tegen me zei?”

„Nou?”

„Als 't niet uitkwam van de inktpot, kreeg ik een aantekening voor slecht gedrag op mijn rapport.”

„Heus? Wat gemeen toch, als je 't nou toch niet gedaan hebt! Kun je helemaal niet denken hoe 't gekomen is?”

„Jawel.”

„Jawel? Heb je 't dan . . .”

„Nee, ik niet, maar ik moet het nou toch aan *iemand* vertellen. Ik geloof dat Hetty 't gedaan heeft.”

„Hetty? Nee, *dat* kan niet, waarom denk je dat?”

Toen vertelde Reina hoe ze Hetty haastig uit 't lokaal had zien komen toen zij de atlas voor Marie Velt ging halen.

„Maar waarom heb je dat dan niet gezegd?”

„Ik wou niet klikken en ik dacht dat Hetty 't zelf wel zeggen zou.”

„O, Reina, arme stakker.”

„Ik wist me vanmorgen geen raad meer en toen wilde ik 't aan de moeder van Marie vertellen, maar daar was zoveel akeligheid dat ik 't niet kon.”

„En heb je 't ook niet tegen je eigen moeder gezegd?”

„Nee, want dan ging vader vast naar de directeur en dat wil ik niet.”

Weer was het een poos stil. Er was ook zoveel om over te denken.

„Marie Velt heeft nog heel wat anders dan ik,” begon Reina weer en vertelde Conny alles wat ze van Marie wist. En van Onno vertelde ze, van de lessen en waarvoor hij het verdiende geld gebruikte. Och, 't was ook zo prettig nu eens alles en alles te kunnen zeggen. Conny zou 't immers niet oververtellen, Conny was een *echte* vriendin en die kon je *alles* toevertrouwen.

„Doet jouw rug ook zo'n pijn?”

„Toe, sta eens op, en laten we nog eens duwen.”

Met nieuwe moed, met alle krachten duwden ze opnieuw tegen het luik, maar 't gaf niet mee. Ze waren en bleven opgesloten.

„Ik heb zo'n honger,” zei Reina.

„Ik ook. Zou het al nacht zijn? Als we hier nu eens van honger moesten. . .”

Daar was de angst weer terug. Rillend hielden de meisjes elkaar vast.

Zouden ze hier nu in die donkere kelder moeten blijven als het nacht werd, hier in dat donkere bos?

„Moeder . . . moe . . . der!” gilte Reina.

Maar niemand hoorde het.

Met grote sprongen kwam Jumbo naar de jongens toe rennen, trok Alfred aan zijn jas.

„Alla, hond, schei uit,” bromde Alfred en spitte weer verder.

Jumbo blafte, trok weer aan Alfreds jas.

„Toe dan toch, beest, wat wil je.”

Alfred veegde met de mouw van z'n jas langs z'n voorhoofd. Hè, hè, hij was er warm en moe van geworden. Waar waren de anderen nou? Daar zaten Onno en Kees warempel heel genoeglijk, met hun benen in een kuil, samen te bomen.

„Hallo! Graven jullie niet meer?”

„Nee zeg, je vindt toch niks. Kom ook hier!”

Alfred slenterde naar de jongens toe.

Jumbo stond nu bij Onno, blafte, liep een eindje weg en kwam weer terug.

„Waar zijn de meisjes?” vroeg Alfred.

„Weet niet. 't Verveelde ze zeker, ze zullen naar huis zijn gegaan.”

„Dat hadden ze dan toch wel eerst kunnen zeggen.”

„Toe nou, Jumbo, wat wil je toch, beest!”

„’t Verveelt hem zeker ook,” zei Kees, „hij zal de meisjes achterna willen.”

„Ga maar, Jumbo, ga maar naar ’t vrouwtje.”

Jumbo spitste de oren en liep op een draf weg.

„Hij verstaat je toch best, hè! Zullen wij nou ook maar gaan? ’t Is vijf uur voor we thuis zijn.”

Met de schoppen gewapend sloegen de jongens de weg naar huis in. De ruïne lieten ze links liggen.

’t Was al even over vijven, toen ze thuiskwamen.

„Wat gevonden?” informeerde vader.

„Nee, helemaal niets, jammer!”

„Waar zijn de meisjes?”

„De meisjes? Zijn die dan niet thuis?”

„Nee. Kwamen ze niet met jullie mee?”

„Ze waren al voor ons weg, we dachten dat ze naar huis waren gegaan.”

„Ze zullen nog een eindje verder gewandeld zijn,” veronderstelde moeder. „Over een kwartiertje is ’t etenstijd, dan zullen ze er wel zijn. Kijk, daar heb je Jumbo al; nu zullen zij zo wel komen.”

Maar ze kwamen niet.

Toen het eten op tafel stond, waren ze er nog niet.

„Op laatkomers wachten we niet,” zei vader, die van orde hield. „Laten we maar beginnen.”

Onophoudelijk keek moeder naar buiten, maar de meisjes bleven uit.

„Ik begin me nu heus ongerust te maken,” zei moeder met een blik op de klok.”

„’t Is al zes uur en om halfzeven gaat Conny’s trein, dat weten ze toch ook.”

„Hebben jullie niet gezien waar ze heen gingen, jongens?”

„Nee, vader, ze waren opeens verdwenen en toen dachten we dat ze naar huis waren gegaan.”

Moeder liep naar de deur om beter uit te kunnen kijken.

„Waar kunnen die kinderen toch zijn? Ze zullen toch geen ongeluk gehad hebben?”

De klok wees halfzeven en nog waren er geen meisjes.

„Wat zullen ze bij de familie Van Ravensteyn wel denken als Conny niet thuiskomt? Ze vertelde nog wel dat haar vader vanavond ook verwacht werd. We zijn bijna gelijk thuis, zei ze.”

„'t Wordt me nu toch te bar,” zei vader. „Ik ga ze zoeken.”

„Ja, maar waar? Als de jongens ze niet meer zagen, waren ze natuurlijk uit de buurt van de ruïne weg.”

„Ik ga er toch op uit, en Alfred en Onno gaan meel!”

„Zou je de politie ook waarschuwen?” Moeder huilde bijna van angst.

„Ja, dat zal ik doen. Moed houden, moedertje.”

Toen liep vader met de jongens haastig het huis uit.

Moeder stond nog aan de deur. Betty klemde zich angstig aan haar vast. Binnen schreide kleine Laura.

„O, moeder, waar zouden ze toch zijn?”

„Ik weet het niet, kindje. Kom, ga maar mee naar binnen, kom, dan zullen we samen bidden dat we ze behouden terug mogen zien.”

Toen zaten ze stilletjes bij elkaar te wachten op de terugkomst van de anderen.

Opeens ratelde schel de telefoon door 't huis.

Moeder ging er gauw heen.

„Mevrouw Elsinga, ja, met wie?”

„O, mijnheer Van Ravensteyn.”

„Ja, Conny was vanmiddag hier, ze is met Reina uitgegaan

en nu zijn ze nog niet terug. Ja, ik maak me ongerust. Mijn man en de beide jongens en de politie zoeken al een hele tijd."

„Wat zegt u?"

„Ja, komt u maar, zeker, komt u maar gauw."

„Wie was daar, moeder?" vroeg Betty.

„Conny's vader, kindje. Hij komt zo dadelijk met de auto hier."

„Moeder, wat doet Jumbo toch raar. Hij staat aldoor maar te krabben en te trekken, straks kon ik hem ook al haast niet houden. Hij zal toch niet weten waar ze zijn?"

„Welnee, kind, hoe zou Jumbo dat nou weten?"

„Hij was toch bij hen. Misschien kan hij ze wel zoeken, hij is zo slim. Zou dat niet kunnen, moeder?"

„Kind, daar zeg je zo iets. Had vader hem maar meegenomen. Laat hem maar gaan; misschien vindt hij hen een van allen wel en brengt hen op 't spoor."

Toen sloeg zus haar arm om Jumbo's hals en zei:

„Jumbo, vrouwtje Reina is weg, ga zoeken, Jumbo, *zoeken*."

De hond kwispelde met zijn staart, blafte of hij zeggen wilde dat hij 't best verstond en rende zo hard hij kon de weg naar 't bos op.

Het begon daar al donker te worden. Vader liep met Onno dezelfde weg die ze 's middags met hun vijven gegaan waren. Ze hadden voor alle zekerheid een lantaarn meegenomen. Alfred ging met een agent een andere weg. Ze hadden fluitjes bij zich, zodat ze elkaar konden waarschuwen als ze de meisjes vonden.

„Wat zou hun toch overkomen zijn, vader?"

„Ik kan het niet denken, maar ik ben er lang niet gerust op."

Snel stapten ze voort. Af en toe riep vader zo luid hij kon:
„Reina, Rei . . . na!”

Maar er kwam geen antwoord. De bomen ruisten zachtjes in de avondwind. De duisternis nam snel toe. 't Werd hoe langer hoe moeilijker iets te onderscheiden.

Steeds vaker riep vader:

„Rei . . . na, Rei . . . na!”

„Stil eens, wat hoor ik daar?” zei Onno en bleef luisterend staan.

Vader hief 't hoofd ook op.

Ja, wat is dat?

Beiden keken achterom en daar kwam opeens Jumbo uit het donker te voorschijn. Luid blaffend sprong hij tegen Onno op. Toen holde hij weer voor hen uit, bleef dan staan wachten tot ze hem weer hadden ingehaald en liep weer verder.

„Zal ik je eens iets zeggen?” zei vader en versnelde zijn pas.

„Jumbo heeft hun spoor gevonden. Vooruit, jongen, dat dier zal ons de weg wijzen.”

„Jumbo, waar is het vrouwtje?”

„Woef!”

En voort ging het weer.

Intussen zaten de meisjes nog steeds in hun vochtige koude gevangenis. Ze hadden geschreeuwd, gebonsd, gehuild. 't Had niets geholpen. 't Ene ogenblik vreselijk bang en dan weer getroost waren ze ten slotte van ellende tegen elkaar aan half in slaap gevallen.

Opeens schrok Reina op.

„Conny, ik hoor wat.”

„Wat dan, ik hoor niets.”

„Jawel, luister dan. Is dat geen hond?”

„Ja, ja, daar blaft een hond.”
„Jumbo, Jumbo,” riep Reina.
Maar dan opeens werd ze stil.
„Als ’t Jumbo eens *niet* was,” fluisterde ze.
Ingespannen bleven ze staan luisteren.
Daar hoorden ze ’t blaffen weer.

Van schrik pakten ze elkaar bij de hand, maar roepen durfden ze nu niet meer.

Toen drong er uit de verte een zwakke roep tot hen door:

„Rei . . . na, Rei . . . na.”

„Vader, vader!” gilte Reina. „Vader, hier zijn we, in de kelder!”

Maar 't was nog te ver. Vader kon hen nog niet horen. Nog een ogenblik van angstige spanning, toen hoorden ze het trip, trip, trip van hondepoten boven zich.

„Jumbo, Jumbo!”

„Woef, woe-hoef.”

Woest stond de hond te blaffen en dadelijk daarop hoorden ze stemmen.

„Vader, vader!” huilde Reina.

„Kind, Reina, waar ben je?”

„Hier, vader, in de kelder, we kunnen 't luik niet open krijgen,” en Reina bonsde er met haar vuisten tegen.

„Zijn jullie daar allebei?”

„Ja, vader.”

„Ja, mijnheer.”

„Hier, Onno, steek eens gauw de lantaarn aan, ik kan niets zien.”

Toen de lantaarn brandde, vonden vader en Onno dadelijk de ring. Vader trok, maar 't luik ging niet open.

„Hier heb ik een touw, vader.”

Samen trokken ze.

„Reina, duw jij nou van binnen,” riep vader.

Fen ruk en daar schoot het luik omhoog.

Een ogenblik later lag Reina snikkend in vaders armen. Beschermend sloeg mijnheer Elsinga zijn andere arm om Conny.

„Kom nu maar gauw mee, kleine domme meisjes. We gaan

naar moeder en dan mogen jullie straks vertellen wat er gebeurd is.”

Onno blies driemaal schel op z'n fluitje.

Vader voelde Reina schokken van schrik.

„Dat is de waarschuwing voor de anderen dat we jullie gevonden hebben,” vertelde hij.

Heel uit de verte werd het sein beantwoord.

Jumbo, uitgelaten blij, sprong blaffend tegen de meisjes op, likte Reina in 't gezicht.

„Onno, loop jij nu gauw vooruit om aan moeder te vertellen dat we ze gevonden hebben, dan kunnen wij kalm naar huis wandelen.”

Zo gingen ze op weg naar huis. De meisjes gaven vader elk een arm, dat voelde zo heerlijk veilig. Vader vroeg niets, liet hen eerst maar een beetje tot kalmte komen.

„Wat is het mooi in de avond in het bos,” zei vader. „Zo vredig, hè. Zien jullie wel dat de maan al opkomt? Kijk, ginds kun je haar tussen de bomen door zien.”

„Maar hoe laat is het dan, vader?” vroeg Reina.

„Halfacht ongeveer, denk ik.”

„Halfacht? Ik dacht dat het midden in de nacht was!”

„Welnee, 't is nog maar net donker!”

„Dan hebben we dus maar een uur of drie in de kelder gezeten, en ik dacht wel een hele dag,” zei Conny.

„Nee, zo lang is 't niet geweest. Kijk, zien jullie daar dat haasje? Ik vind dat je het voorjaar ruikt. Haal eens diep adem. Die lucht voorspelt zonneshijn, merk je wel?”

Langzamerhand werden de meisjes weer kalm. De angst was voorbij en de rustige wandeling door de heerlijke avondlucht deed hun goed.

Thuis stond de hele familie op de uitkijk. Toen vader met de meisjes 't hek binnenkwam, werden ze met stormachtig

gejuich begroet. Moeder sloot haar meisje in de armen of ze haar zo voor alle leed wilde beschermen.

Ook Conny voelde zich door een paar sterke armen omvangen en tot haar blijdschap zag ze paps en mam beiden op haar wachten.

Even later zaten ze allemaal binnen en moesten de meisjes vertellen.

Moeder kwam uit de keuken met een paar borden warme soep en Onno bakte heerlijke pannenkoeken.

Verkwikt door 't warme eten en in 't veilige gevoel van „thuis” te zijn, kwamen de tongen los, en gauw wisten ze allemaal wat er die middag gebeurd was.

„Maar nu moeten we naar huis,” zei mijnheer Berkel van Ravensteyn, toen de meisjes uitverteld waren. „Dat tweetal moet, na al de doorgestane angst, nodig naar bed.”

Hij stond ook direct op, zette de auto aan, en na een hartelijk afscheid reed hij met vrouw en dochter huiswaarts.

„Kom, nu moet mijn kleine bleekneus maar direct onder de wol,” zei moeder en streek Reina liefkozend over 't hoofd.

„En zus, jij moet ook nodig naar bed, zit jij daar nu nòg!” In een hoekje van de kamer zat Betty op de grond met de grote Jumbo op haar schoot. Ze streelde het dier, gaf hem lieve naampjes en fluisterde hem in 't oor wat een knappe dappere hond hij wel was.

„Als Jumbo er niet geweest was, zaten we nu misschien nog in die kelder,” zei Reina en rilde bij de gedachte.

„Gelukkig maar dat hij zo slim was. Hij heeft een koekje verdiend,” en moeder ging naar de kast en trakteeerde de hond op een fijn zandkoekje.

Die avond kon Reina maar niet in slaap komen. Telkens en telkens beleefde ze alles weer opnieuw. Soms, als ze op 't

punt was van inslapen, kreeg ze opeens een schok en dan was ze weer klaar wakker. 't Zweet stond haar op 't voorhoofd en toen moeder later op de avond nog eens naar haar kwam kijken, besloot ze Reina in vaders bed te leggen; als ze moeder vlak naast zich wist, zou ze misschien tot rust komen. Vader vond het best dat hij voor deze keer naar de logeerkamer werd verbannen.

Reina nestelde zich behaaglijk in haar nieuw veroverde plaatsje. Moeder liet haar nog eens drinken en kwam heel gauw ook in bed. En toen, zo knus, vlak naast moeder, toen kon Reina niet anders, toen moest ze alles en alles aan moeder vertellen. Ze vertelde van haar jaloersheid, van het bidden dat ze vergeten had, van de handbalclub, de ijsfuif, de valse beschuldiging, alles kwam er nu uit.

Moeder hield Reina's hand maar stevig in de hare en zonder een woord te zeggen luisterde ze naar het treurige verhaal van haar kind.

„O, moeder,” zei Reina, „nu heb ik vanmiddag voor 't eerst weer echt gebeden en God heeft het gehoord, want nu lig ik hier zo fijn bij u. Moeder, ik heb er zo'n spijt van dat ik zo verkeerd deed. Ik heb zoveel en toch was ik nog boos omdat ik aan een enkel pretje niet mee kon doen.”

„Mijn kleine schat, waarom ben je toch niet eerder met je moeilijkheden bij me gekomen? Moest je weer *alleen* klaarkomen? Daar hebben we 't vroeger ook al eens over gehad, weet je nog wel?

Luister nu eens, kind. Al die pretjes waarnaar jij zo haakte, betekenen toch zo bitter weinig, ze zijn voor je geluk heus niet nodig. O, ik weet wel dat het allemaal heel aantrekkelijk *lijkt* en ook voor een ogenblik wel prettig *is*, maar ten slotte word je toch al te dikwijls teleurgesteld en in elk geval laat het je innerlijke leven onbevredigd.

Ik ben blij dat je weer hebt kunnen bidden, een oprecht gebed hoort God altijd."

Stil lag Reina naar moeder te luisteren.

„Moeder, wilt u met me bidden?" fluisterde ze.

Met haar handen om die van haar meisje gevouwen bad moeder zacht en ernstig met en voor haar.

Een stille vrede daalde in Reina's hart en even later merkte moeder aan haar rustige ademhaling dat ze was ingeslapen.

11. PASEN

De zon stond hoog aan de hemel, toen Reina eindelijk wakker werd. Verbaasd keek ze om zich heen.

O ja, ze lag in vaders bed, moeder was al op. Hoe laat zou het al wel zijn?

Verschrikt ging ze rechtop zitten. Zou ze zich verslapen hebben?

Ze sprong 't bed uit, liep naar 't raam en zag op de torenklok dat het negen uur was.

Juist op dat ogenblik keek moeder naar binnen.

„Moeder, 't is al negen uur, waarom hebt u mij niet geroepen?”

„Je sliep zo lekker,” lachte moeder. „Vader vond dat je deze twee dagen voor de vakantie maar thuis moest blijven. Onno zal het tegen de directeur zeggen.”

„O, heerlijk,” zuchtte Reina, blij met het vooruitzicht voorlopig tenminste niet meer naar school te moeten gaan.

„U hebt het toch niet aan vader verteld van gisteravond?” Moeder glimlachte.

„Natuurlijk heb ik het verteld.”

„Maar vader zal het toch niet tegen de directeur zeggen?”

„Als jij 't beslist niet wilt, dan niet,” zei opeens vaders stem bij de deur. „Maar hoe zou je 't vinden als ik eens een briefje schreef waarin ik hem vertelde dat ik zeker weet dat jij onschuldig bent, dan verraad je toch niemand, wel?”

„Nee, dat is waar, dan was dat misschien het beste. Maar mijnheer Van Doorn gelooft het toch niet.”

Reina zuchtte.

„Nu zult u niet boos zijn als het rapport komt met die aantekening erop, hè?”

„Beslist niet,” beloofde vader, „en 't zal al heel raar moeten gaan als we die aantekening er niet weer af krijgen.”

Die dag zat Reina heerlijk in de zon in de serre te lezen. Iedereen was even lief en hartelijk voor haar en ze zat maar stilletjes te wensen dat het nu altijd zó mocht blijven.

Maar het bleef niet zo.

's Middags om halfvier, toen moeder even naar een zieke was gegaan en Reina in de serre met Laura speelde, zag ze opeens een lange heer het tuinhek binnenkomen.

Ze werd bleek van schrik. Haastig verborg ze zich in een hoekje en met kloppend hart en wijdopen ogen luisterde ze ingespannen naar wat volgen zou.

Een ogenblik later hoorde ze de bel luid overgaan.

Nu ging Jans opendoen.

„Krak,” zei de voordeur.

„Zou ik mijnheer Elsinga even kunnen spreken?” hoorde Reina een bekende stem vragen.

„Wie mag ik zeggen dat er is, mijnheer?”

„Zeg maar: een leraar van de H.B.S., Van Doorn.”

Ze had dus goed gezien. 't Was mijnheer Van Doorn. Wat kwam *die* nu doen?

Reina durfde zich niet verroeren. Even later hoorde ze hoe Jans mijnheer Van Doorn in vaders kamer liet.

Zou hij over haar komen klagen bij vader? En wat zou vader zeggen?

't Duurde vreselijk lang daarboven. Reina kon van zenuwachtigheid niets meer doen, ze zat maar stil te wachten.

Eindelijk ging er boven een deur open en hoorde ze voetstappen op de trap.

„Ik denk dat ze in de serre is,” hoorde ze vader zeggen. Van schrik wipte ze van haar stoel. Met een vuurrode kleur en neergeslagen ogen stond ze bij de tafel, toen de heren binnenkwamen.

In een paar stappen was mijnheer Van Doorn bij haar.

„Nee, Reina, *jij* hoeft je ogen niet neer te slaan, kijk *jij* maar gerust de wereld in, *jij*, die zo flink en dapper geweest bent. Kun je me vergeven, Reina, dat ik je zo verkeerd beoordeelde? 't Spijt me geducht, en ik ben hier gekomen om je dat te zeggen.”

Wat? Kwam mijnheer háár vergeving vragen?

Verward keek Reina op. Ze begreep er niets van. Hoe kwam dat, hoe wist mijnheer het?

„Krijg ik een hand, Reina?”

Verlegen legde Reina haar hand in die van mijnheer Van Doorn.

„Ik . . . ik ben zo blij!” stotterde ze en daar kwamen warempel een paar waterlanders aanrollen.

Vader bood mijnheer Van Doorn een stoel aan en toen zaten ze met hun drieën in de serre. Reina vlak tegenover mijnheer Van Doorn.

„We weten nu allemaal hoe flink *jij* de laatste weken geweest bent,” begon mijnheer. „Hetty Vermeulen heeft alles bekend. Reina, *wist* *jij* dat Hetty het gedaan had?”

„Ik wist het niet zeker, mijnheer, maar ik dacht het wel omdat zij uit de klas kwam vliegen, toen ik Marie's atlas ging halen.”

„Juist, en toen wilde *jij* haar niet verraden, hè, en je rekende er zeker op dat zij 't wel bekennen zou?”

„Ja, mijnheer.”

„Nou, dat is dan ook eindelijk gebeurd. Zij had ook drie aantekeningen en ze had gezien dat het klasseboek op tafel was blijven liggen. Ze wilde na de les er gauw een uitvegen, maar net toen ze daarmee bezig was, hoorde ze iemand aankomen. Van schrik stootte ze tegen de inktpot en nam de vlucht, en op dat ogenblik ben jij binnengekomen om die atlas en heb ik jou gezien. Begrijp je nu hoe 't allemaal gekomen is?”

„Ja, mijnheer. U kon er natuurlijk niets aan doen dat u dacht dat ik 't gedaan had.”

Mijnheer glimlachte.

„Je hoeft me niet te verdedigen. Ik had 't beter moeten onderzoeken, toen jij zei dat je 't niet gedaan had.”

Nog een hele poos bleef mijnheer zitten praten. Hij vertelde dat de hele klas nu alles wist en dat Hetty erg berouw had.

Als goede kameraden namen ze afscheid, nadat mijnheer nog beloofd had haar na de vakantie eens extra met wiskunde voort te helpen, want tot z'n spijt had hij haar nu geen voldoende kunnen geven.

„Van Doorn is toch een fijne vent om zo eerlijk z'n ongelijk te bekennen,” zei Onno, toen hij alles gehoord had, en daar waren Alfred en Reina het roerend mee eens.

Pasen, een warme zonnige Pasen. De krokussen stonden al prachtig te bloeien en de bijen vlogen gonzend van bloem tot bloem. De bomen en struiken hadden dikke knoppen en de vogels zongen, floten en sjilpten hun grote vreugde uit.

In de tuin huppelde een klein meisje vrolijk over 't grasveld. Ze spreidde de armpjes of ze als een vogeltje weg wilde vliegen.

Maar daar kreeg ze de mooie krokussen in 't oog. Ze liep erheen en toen moeder een ogenblik later in de tuin kwam, stond ze met de handjes vol bloemen.

„Laura, stout meisje, wat doe je nu?” riep moeder verschrikt.
„Je mag die mooie bloempjes toch niet afplukken, dat weet je well”

„Maar de bijen snoepen ervan. Nou neem ik ze mee naar binnen, dan kunnen ze er niet bij!”

Moeder lachte.

„De bijen snoepen alleen maar van de honing, die binnen in de bloempjes zit, maar ze laten de bloemen staan, hoor, kleine domoor.”

Aan moeders hand huppelde 't kleine ding weer naar binnen. De afgeplukte krokussen werden in een drijschaal op tafel gezet.

Vader zette de serredeuren wijd open. „Zo, laat de lente maar binnenkomen!”

„Zullen we wat muziek maken, vader, of bent u te moe,” vroeg Onno.

„Straks graag, jongen. Zoek maar vast iets op. Ik moet eerst een halfuurtje rusten.”

„Vond u het niet moeilijk vader om drie keer over Pasen te horen preken? Gisteren ging u twee keer naar de kerk en vanmorgen weer,” zei Reina.

„Ik heb het wel eens moeilijk gevonden, kind, maar deze keer ben ik zo vol dankbare blijdschap over Pasen dat ik er niet genoeg over horen kon.”

„Je kunt het paasfeest alleen maar zingen,” zei Betty nu. Verrast keek vader haar aan.

„Wat bedoel je daarmee, zus?”

„Ja,” zei 't kind, met een peinzend gezichtje, „als we zingen, met de viool erbij, als u speelt, zo zacht, net of dat ook

zingen is, dan kun je 't eigenlijk het best begrijpen, vindt u ook niet?"

„Kom, laten we dan over het paasfeest zingen,” zei vader, haalde zijn viool te voorschijn en was zijn vermoeidheid vergeten.

In een ommezien waren allen om de piano geschaard en toen werd er gezongen over het heerlijke paasfeest, het ene lied na het andere, over Jezus, die uit de dood was opgestaan, en vaders viool zong mee.

„Nu zus eens alleen,” zei vader.

En door de viool begeleid zong zus:

„De Heer is waarlijk opgestaan, wij knielen dankend neder.”

Op de drempel van de serre stonden een heer en een meisje. Niemand had hen nog opgemerkt. Zij stonden daar maar stil te luisteren en te kijken.

Mijnheer Berkel van Ravensteyn had 's morgens tegen Conny gezegd:

„Weet je wat we doen moesten, kind? We moesten straks samen met de auto naar Meerwijk rijden en kijken of we niet een paar van dat troepje daar mee kunnen krijgen op een autotochtje.”

Conny vond het heerlijk en nu stonden ze daar bij de open serredeuren en konden er niet toe komen enig gerucht te maken. 't Was ook zo schitterend wat ze daar zagen en hoorden.

Mijnheer Berkel van Ravensteyn was diep ontroerd. Daar zag hij nu opeens het geluk voor zich, het geluk dat *zijn* kind ontbrak.

„De Heer is waarlijk opgestaan, wij knielen dankend neder,” juichte Betty's zuivere klare kinderstem opnieuw, en mijnheer Van Ravensteyn voelde duidelijk, zag het aan de gezichten, hier was meer dan enkel het genoegen van zingen

en muziek maken, hier was iets hogers, dat allen bezighield.

En opeens zag hij zich zelf weer als kleine jongen en hij hoorde weer de stem van z'n moeder:

„Jongen, de Here Jezus deed het ook voor jou.”

Ach, hoelang was dat reeds geleden, hoe lange tijd had hij dat alles vergeten, erom gelachen zelfs, en nu . . .

Het lied was uit, nog een paar vioolstreken, dan boog vader zich over z'n blonde meisje en kuste haar.

Nu kreeg moeder opeens de twee indringers in het oog. Haastig stond ze op om hen te verwelkomen.

„Wij waren van plan een paar van uw troepje mee op een autotochtje te vragen, maar nu ik zie hoe feestelijk het hier is, wil ik niet storen,” zei mijnheer Van Ravensteyn.

„O, u stoort in het minst niet, komt u binnen en deel de feestvreugde met ons,” nodigde moeder lachend. „Zo, Conny, kind, hoe gaat het? Alweer helemaal bekomen van de schrik van de vorige week?”

„Ja, mevrouw, gelukkig wel.”

Reina troonde Conny gauw mee de tuin in om haar alles te kunnen vertellen van mijnheer Van Doorn.

„Kun je nu begrijpen,” zo eindigde ze haar verhaal, „hoe Hetty er opeens toe kwam om alles te vertellen?”

Conny lachte.

„Nou, om je de waarheid te zeggen heb ik 's avonds alles aan paps verteld en die is naar Hetty's ouders gegaan en toen heeft ze alles bekend, ook aan mijnheer Van Doorn. Ik had toch medelijden met haar. Ze zat er zo zielig bij, toen mijnheer jou in de klas in eer herstelde.”

„Heeft hij dat gedaan?”

„Ja zeg, wist je dat niet? Mijnheer heeft voor de volle klas alles verteld en hij heeft jou flink in de hoogte gestoken!”

„Reina, Conny,” werd er geroepen.

„We gaan hoogspringen, doen jullie mee?”

Natuurlijk deden ze mee en even later waren ze met z'u allen naar hartelust aan 't springen.

Intussen zaten mijnheer Berkel van Ravensteyn en vader samen in de serre. Moeder was naar de keuken gegaan om voor het eten te zorgen.

Spoedig waren de heren in druk gesprek en 't duurde niet lang of mijnheer Van Ravensteyn begon over zich zelf te spreken, over zijn jeugd, zijn vroeg gestorven vrome moeder, zijn tegenwoordig leven.

„Ziet u, mijnheer Elsinga,” zei hij, „de eerste keer dat ik in uw gezin kwam, met Kerstmis, kreeg ik al het gevoel dat u meer bezit dan ik. Ik heb er me zelf om uitgelachen en er niet meer aan gedacht. Later, op Conny's verjaardag, toen Reina een godsdienstig lied zong, toen dat kind daar zo lief en heel eenvoudig stond, toen heb ik gedacht: Dat meisje is in al haar eenvoud veel gelukkiger dan al die andere wereldwijze kinderen. Vorige week,” zo ging mijnheer verder, „vorige week passeerde mij iets vreselijks. Ik had Conny hier vandaan gehaald, na die geschiedenis van de kelder. En toen zij eenmaal goed en wel in bed lag, heb ik nog een poosje met haar zitten praten. Ze vertelde mij alles van die middag, van Reina's beschuldiging op school en nog veel meer. En ten slotte snikte ze met het hoofd in de armen: Och, vader, Reina heeft alles, alles en ik heb niets.

't Was me of ik een klap in 't gezicht kreeg. Begrijpt u wat het voor mij zeggen wil zo iets te horen uit de mond van mijn enig kind? Ik meende, dwaas die ik was, dat Conny alles had wat haar hartje begeren kon. Ik omringde haar met alle mogelijke luxe, iedere wens werd vervuld, elk pretje toegestaan, maar ik onthield haar wat ze het

meest behoefde. Toen ik nu zoëven hier op de drempel stond en u met vrouw en kinderen bijeen zag, zoals u allen daar stond, toen voelde ik het opeens: Dat, *dat* is het geluk dat mijn kind ontbreekt.”

Heel lang hebben de beide heren nog samen gesproken. Moeder, die wel merkte dat er ernstige dingen behandeld werden, zorgde ervoor dat niemand uit haar troepje storen kwam. Ze zette de aardappelen maar wat later op. 't Kwam er immers niets op aan, al werd het met eten een halfuurtje later. Eindelijk kwam moeder toch roepen. Het eten stond op tafel.

Verschrikt sprong mijnheer Van Ravensteyn op.

„Hoe laat is het dan wel? Halftwee! Ik zal u niet langer ophouden.”

Maar moeder wilde niets van vertrekken horen, nee, mijnheer en Conny moesten zeker blijven eten.

Zo werd toen afgesproken, en na de maaltijd mochten er vier mee op een autotocht.

't Was niet gemakkelijk om uit te maken wie de vier gelukkigen zouden zijn. Ten slotte hakte mijnheer de knoop door en koos Reina, Betty, Alfred en Keesje.

Kees was in de wolken. Stel je voor, zo maar onverwachts een fijne autotocht!

's Avonds om halfzeven kwamen ze pas weer thuis, opgewonden over wat ze allemaal gezien hadden. De meisjes hadden grote bossen anemonen meegebracht, die gauw in 't water werden gezet.

„Hè, Conny,” vroeg Reina opeens, „zou jij als je thuiskomt nog wat anemonen aan Marie Velt willen brengen? Haar moeder is zo dol op bloemen.”

„Natuurlijk wel, maar dan moeten we niet te lang meer blijven, paps!”

„Wie is Marie Velt?” vroeg mijnheer.

„O, heb ik u dat niet verteld?”

En toen deed Conny het hele droevige verhaal van Marie.

„We kunnen er wel even met de auto langs rijden,” zei mijnheer, „maar dan moeten we nu toch dadelijk gaan.”

Bij het afscheid schudden de beide heren elkaar de hand alsof ze reeds lang vrienden waren en mijnheer Elsinga zei:

„Dat is dus afgesproken. Conny komt zo vaak zij wil met Reina mee en u komt haar maar dikwijls halen.”

12. BESLUIT

Met de boekentas onder de arm wandelde Reina voor de laatste maal naar Marie Velt. Trouw had ze elke middag het werk gebracht en uitgelegd wat er op school behandeld was, en even trouw had Marie het werk gemaakt en de lessen geleerd. En nu zouden over een paar weken de overgangsexamens beginnen. Met een licht hart ging Reina haar examen tegemoet. Ze was de laatste maanden prachtig vooruitgegaan. Dat kwam natuurlijk doordat ze zo geweldig goed opletten moest om het weer aan Marie over te kunnen vertellen, en dat kwam ook doordat ze nu zulke goede vrienden met de meeste meisjes uit haar klas was, maar toch wel het allermeest omdat ze zo gelukkig was. Na de paasvakantie was alles wel heel anders geworden. De meisjes spotten niet meer met haar en zij was vrolijk en blij en gaf er nu niet meer om dat ze niet in de handbalclub zat; je kon immers zonder dat ook nog genoeg plezier hebben.

Toen Reina nog maar nauwelijks de bel had aangeraakt, vloog de deur al open en Marie kwam haar met een stralend gezicht tegemoet.

„O, Reina, kom eens gauw boven, dan zul je wat horen.”

Reina stormde de trap op en toen ze binnenkwam, zat daar, naast de zieke . . . moeder!

„Hoe komt u hier?” riep Reina verwonderd.

„Kom maar eens bij ons zitten, dan zullen we je alles ver-

tellen," zei mevrouw Velt en Reina zag dat ze werkelijk een blosje op haar bleke wangen had.

Toen de meisjes gezellig, met een kopje thee, op lage stoeltjes bij het bed zaten, vertelde moeder:

„Zoals jullie weten heeft Marie's vader een goede werkring gevonden, maar daarvoor zal hij eerst een paar maanden op reis moeten, en toen ik dat hoorde, dacht ik: nu moest mevrouw die tijd buiten kunnen zijn. In gedachten ben ik eens nagegaan hoe dat zou kunnen en ten slotte kwam ik met een plannetje klaar. Nu ben ik er vanmiddag met mevrouw over komen spreken en we waren het spoedig samen eens.”

„En wat is het dan?” vroeg Reina in spanning.

„Mevrouw komt drie maanden bij Jansen, de kweker tegenover ons, en Marie gaat zolang naar haar tante, en komt altijd van zaterdag tot maandag met jou mee bij ons logeren.”

„O, enig!” riep Reina en klapte in de handen. „Wanneer gebeurt het, moeder?”

„Zo gauw mogelijk.”

„Maar . . . maar,” Reina kleurde hoogrood door die blij gedachte, „maar dan kan Marie nu weer op school komen en nog aan 't overgangsexamen meedoen. Misschien redt ze 't.”

„Ja, dat is al afgesproken,” juichte Marie. „Nu vader een goeie betrekking heeft, mag ik weer gewoon naar school.”

„Kom, Reina, nu gaan we, anders vermoeien we de zieke te veel,” zei moeder.

Na een hartelijk afscheid stonden moeder en dochter even later op straat.

Enige dagen daarna was alles in orde. Mevrouw Velt was met een auto naar Meerwijk gebracht en lag nu alle dagen heerlijk in de zon op een ruststoel, te midden van bloemen

en bomen, en genoot volop van de versterkende buitenlucht en de heerlijke voedzame kostjes, die mevrouw Jansen voor haar klaarmaakte. De grote en kleine bureu kwamen haar om beurten een poosje gezelschap houden en zo vlogen de dagen voorbij.

En op een van die mooie zomerdagen was 't feest. Onno was door zijn eindexamen. Die was nu schooljongen af, zou over een paar maanden al student zijn.

Maar Alfred en Reina zaten nog te blokken. Nog één weekje en dan zou 't voor hen ook vakantie zijn.

Moeder had een enig plannetje bedacht. Moeder maakte altijd leuke plannen. Telkens was er een verrassing. Nu ook weer.

Toen eindelijk de overgangsexamens achter de rug waren en Alfred, Reina en Marie opgewonden kwamen binnenstormen — ze waren alle drie overgegaan — zei moeder: „Nu had ik zo gedacht, Reina, jij hebt de meisjes uit je klas nog nooit eens uitgenodigd. Nu mag je ze morgenochtend gaan vragen om hier kersen te komen eten.”

Reina sprong van plezier wel een voet hoog.

„En hoe was het met Onno's leerling?” vroeg vader nu.

„Die is ook over en nogal goed ook, geloof ik,” zei Reina.

„Wat zullen we een heerlijke vakantie hebben,” zei Onno en liep van plezier op z'n handen over 't grasperk.

Reina ging gauw naar hem toe.

„Hier, Onno,” zei ze, „hier is het geld terug, ik heb het gelukkig niet nodig! Dank je nog wel.”

Toen vader even later ook in de tuin kwam, vroeg Reina:

„Hebt u wel gezien, vader, hoeveel ik vooruit ben gegaan?”

„Zeker heb ik dat gezien, geen enkele onvoldoende meer.”

„Dat komt natuurlijk omdat ik alles eigenlijk twee keer deed. Eerst op school en dan nog eens bij Marie.”

De volgende dag was er een grote kersenuif onder de linde achter het huis. Reina met zes vriendinnen, de jongens elk met een vriend, vader, moeder en de kleintjes, dat was een hele partij.

Er ging een gejuich op, toen Onno en Alfred met een reuzenmand kersen aan kwamen slepen. Er kwam geen einde aan 't smullen en lachen. Er werden spelletjes gedaan, er werd muziek gemaakt en gezongen en op 't einde van de middag waren allen het erover eens dat ze nog nooit zo'n pret hadden gehad.

Toen Reina 's avonds moe en warm in bed lag en moeder haar goedenacht kwam zeggen, sloeg ze haar armen om moeders hals en fluisterde:

„Ik geloof dat ik nooit meer jaloers zal zijn, moeder, want *ik* ben toch de gelukkigste van allemaal.”